

SR. D. FRANCISCO CONDE LÓPEZ

VICEPRESIDENTE PRIMEIRO E CONSELLEIRO DE ECONOMÍA, INDUSTRIA E INNOVACIÓN

XUNTA DE GALICIA

Edificios Administrativos - San Caetano, s/n

15781 Santiago de Compostela

Asunto: Recurso de Alzada á RESOLUCIÓN do 23 de abril de 2023, da Dirección Xeral de Planificación Enerxética e Recursos Naturais, pola que se outorga autorización administrativa previa e autorización administrativa de construción ás instalacións relativas ao proxecto do parque eólico Monte da Croa, sito nos concellos de Dumbría e Vimianzo (A Coruña) e promovido por Cartera Vimira 24, S.L. (IN408A 2019/105), DOG Núm. 90, de 11 de maio de 2023.

Don/Dona _____ con DNI. Número _____, con domicilio a efectos de notificacións en _____, municipio de _____, provincia _____, teléfono _____.

EXPÓN:

Por medio do presente escrito preséntase o **RECURSO DE ALZADA** ao abeiro dos artigos 121 e 122 da Lei 39/2015, do 1 de outubro, do Procedemento Administrativo Común das Administracións Públicas e no artigo 62.2.i) da Lei 40/2015, do 1 de outubro, de Réxime Xurídico do Sector Público, contra a RESOLUCIÓN do 23 de abril de 2023, da Dirección Xeral de Planificación Enerxética e Recursos Naturais, pola que se outorga autorización administrativa previa e autorización administrativa de construción ás instalacións relativas ao proxecto do parque eólico Monte da Croa, sito nos concellos de Dumbría e Vimianzo (A Coruña) e promovido por Cartera Vimira 24, S.L. (IN408A 2019/105), DOG Núm. 90, de 11 de maio de 2023, que non pon fin á vía administrativa, ante o vicepresidente primeiro e conselleiro de Economía, Industria e Innovación da Xunta de Galicia dentro do prazo legalmente establecido por infracción normativa e nulidade de pleno dereito, ao abeiro dos artigos 47 e 48 da Lei 39/2015, de 1 de outubro, en base ás seguintes

ALEGACIÓNS:

I.- CONTEXTO NO QUE SE PREVÉ DESARROLLAR O PROXECTO EÓLICO MONTE DA CROA

Á vista do elevado número de parques xa instalados e os que están a ser obxecto de tramitación débese avaliar os impactos acumulados, sinérxicos e globais de todas as infraestruturas, e máis tendo en conta que **non se está a facer un seguimento ambiental do Plan Sectorial eólico de Galicia**, e polo tanto non se dispoñen de datos ao respecto.

Cómpre ter en conta que o actual Plan Sectorial eólico non foi obxecto de avaliación ambiental estratéxica nin está adaptado ao Convenio europeo da Paisaxe.

Coa información recollida no Plan Básico Autonómico arestora atopámonos con máis de 800 aeroxeradores na área de afección do proxecto eólico Monte da Croa. Sen embargo, se temos en conta os parques eólicos proxectados, segundo o Rexistro Eólico de Galicia, estímase que entre parques que contan con autorización e os solicitados, hai 791 aeroxeradores previstos con gran incidencia territorial e paisaxística.

Cómpre lembrar, por exemplo, que o Parque eólico Paxareiras II D E atópase dentro da Rede Natura (ZEC Carnota – Monte Pindo (ES1110008)), ao igual que o Parque eólico repontenciado de Corme que afecta á Costa da Morte e á IBA Costa da Morte.

Encádranse estas instalacións nas paraxes denominadas Fonte dos Paxariños, Matacáns, Brañas do Cristo e Croa do Peteiro onde a cota media rolda o 300 metros. A cota máis elevada atópase no Monte dá Croa con 443 metros. Prevense 7 aeroxeradores de 180 metros de altura, unha subestación e unha torre metereolóxica de 112 metros de altura.

A evacuación da enerxía á rede proxéctase mediante a interconexión da SET de evacuación do propio parque coa LAT DC 220 KV Dumbría- Regoelle (expediente IN407A 2014/196-1), obxecto doutro procedemento que se tramita de forma independente, nas proximidades do apoio 154 N proxectado, con condutor A-455.

O proxecto eólico Monte da Croa prevé desarrollarse nunha zona con un elevado grao de saturación de aeroxeradores.

Na seguinte táboa amósanse os parques eólicos e infraestruturas de produción enerxéticas coas que contarían os municipios de Dumbría e Vimianzo, onde se prevé a execución da estación eólica Monte da Croa:

NOME DO PROXECTO	PROMOTOR	CONCELLO
1. Parque Eólico Paxareiras II-F	Parque Eólico de A Ruña, S.L. (antes EUROVENTO S.L.)	Dumbría; Mazaricos
2. Parque Eólico Paxareiras II-E	Líneas Eléctricas de Galicia III, S.L. e Parque Eólico Ameixenda-Filgueira, S.L. (antes EUROVENTO S.L.)	Dumbría
3. Parque Eólico Paxareiras II-D	Líneas Eléctricas de Galicia III, S.L. e Parque Eólico Ameixenda-Filgueira, S.L. (antes EUROVENTO S.L.)	Dumbría
4. LAT. DE 23,794 KM Y 220 KV. VIMIANZO-MAZARICOS	UNION FENOSA	Dumbría; Mazaricos; Vimianzo
5. Proxecto de reestructuración do aproveitamento hidroeléctrico do Pindo (río Xallas). Salto Nº 1 (Santa Uxía) e Salto Nº 2 (Ampliación de Santa Uxía - Novo Pindo). APROVECHAMIENTO HIDROELECTRICO INTEGRAL DEL RIO XALLAS. CENTRAL DE PINDO	FERROATLANTICA	Dumbría
6. Central Hidroeléctrica de Ferverza II	FERROATLÁNTICA, S.L.	Dumbría; Mazaricos
7. Central Hidroeléctrica de Ponte Olveira II	FERROATLÁNTICA, S.L.	Dumbría; Mazaricos
8. Central Hidroeléctrica de Novo Castrelo	FERROATLÁNTICA, S.L.	Dumbría; Mazaricos
9. PARQUE EÓLICO PUENTE REBORDELO	EDP Renovables España, S.L.U. (Antes Desarrollos Eólicos de Dumbría, S.A. (Antes DESARROLLOS EOLICOS S.A.))	Vimianzo; Dumbría

10. Estudio traza LAT 66kV Sub. Mazaricos - Sub. P.E. Ponte Rebordelo	EDP Renovables España, S.L.U. (Antes Desarrollos Eólicos, S.A.)	Mazaricos; Dumbría
11. Aproveitamento hidroeléctrico nos ríos Castro e o seu afluente Albarelos. Central de Senande	José Luis Veiga Varela (Hidroeléctrica Costa da Morte, S.L.)	Dumbría; Muxía
12. Parque eólico de Valsagueiro	EDP Renovables España, S.L.U. (Antes Desarrollos Eólicos de Dumbría, S.A. (Antes Desarrollos Eólicos, S.A. (DESA)))	Dumbría
13. LAT. DE 23,794 KM Y 220 KV. VIMIANZO-MAZARICOS	UNION FENOSA	Dumbría; Mazaricos; Vimianzo
14. LAT. DE 63,3 KM Y 220 KV. MESON DO VENTO-VIMIANZO	Unión Fenosa Distribución, S.A.	Cabana de Bergantiños; Carballo; Carral; Cerceda; Coristanco; Laracha; Mesía; Ordes; Vimianzo; Zas
15. PARQUE EÓLICO MONTE REDONDO	Naturgy Renovables, S.L.U.(Antes de Naturgy Wind, S.L.U. (Antes Fenosa Wind, S.L. (Antes de ENERGÍAS AMBIENTALES S.A. (EASA))))	Vimianzo
16. PARQUE EÓLICO PUENTE REBORDELO	EDP Renovables España, S.L.U. (Antes Desarrollos Eólicos de Dumbría, S.A. (Antes DESARROLLOS EOLICOS S.A.))	Vimianzo; Dumbría
17. Parque eólico singular "Caolines de Vimianzo" no lugar de Cerbán	Caolines de Vimianzo, S.A.U.	Vimianzo
18. Parque eólico singular de Barrigoso	Concello de Vimianzo	Vimianzo
19. LAT. DE 23,794 KM Y 220 KV. VIMIANZO-MAZARICOS	UNION FENOSA	Dumbría; Mazaricos; Vimianzo
20. LAT. DE 63,3 KM Y 220 KV. MESON DO VENTO-VIMIANZO	Unión Fenosa Distribución, S.A.	Cabana de Bergantiños; Carballo; Carral; Cerceda; Coristanco; Laracha; Mesía; Ordes; Vimianzo; Zas
21. PARQUE EÓLICO MONTE REDONDO	Naturgy Renovables, S.L.U.(Antes de Naturgy Wind, S.L.U. (Antes Fenosa Wind, S.L. (Antes de ENERGÍAS AMBIENTALES S.A. (EASA))))	Vimianzo
22. PARQUE EÓLICO PUENTE REBORDELO	EDP Renovables España, S.L.U. (Antes Desarrollos Eólicos de Dumbría, S.A. (Antes DESARROLLOS EOLICOS S.A.))	Vimianzo; Dumbría

23. Parque eólico singular de Barrigoso	Concello de Vimianzo	Vimianzo
24. Parque eólico Alto da Croa	Greenalia Wind Power Alto da Croa, S.L. (Antes Greenalia Wind Power Alto da Croa, S.A.U. (Antes de Gamesa Energía, S.A.))	Vimianzo
25. LAT 66kV SE Muxía - SE Vimianzo	EDP Renovables España, S.L.U. (Antes Desarrollos Eólicos, S.A.)	Muxía; Vimianzo
26. Parque eólico Monte Tourado-Eixe	Naturgy Renovables, S.L.U. (Antes de Naturgy Wind, S.L.U. (Antes Fenosa Wind, S.L.))	Vimianzo
27. Parque eólico Miñón	Greenalia Wind Power Miñón, S.L.U. (Antes de Greenalia Power, S.L.U.)	Vimianzo
28. Liña colectora Regoelle eixe Norte: Tramo I, subestación colectora Regoelle 20-66/220 kV e conexión subterránea ata a subestación de Red Eléctrica de España Regoelle 220 kV	Naturgy Renovables, S.L.U. (Antes de Naturgy Wind, S.L.U. (Antes GNF Renovables, S.L.U. e Norvento, S.L.U.))	Dumbría; Vimianzo; Zas
29. Liña de alta tensión a 66 kV de evacuación do parque eólico Miñón	Greenalia Wind Power Miñón, S.L.U. (Antes de Greenalia Power, S.L.U.)	Vimianzo
30. Parque eólico Monte Tourado	Greenalia Wind Power Monte Tourado, S.L.U. (Antes Greenalia Wind Power Monte Tourado, S.A.U.)	Vimianzo
31. Parque eólico Alto da Croa II	Greenalia Wind Power Alto da Croa II, S.L.U. (Antes Greenalia Wind Power Alto da Croa II, S.A.U.)	Dumbría; Vimianzo
32. Parque eólico Monte Tourado	Norvento, S.L.	Vimianzo; Zas
33. Liña de alta tensión a 66 kV de evacuación do parque eólico Miñón - Treito I.2 Nó A	Greenalia Wind Power Miñón, S.L.U.	Vimianzo
34. Liña de alta tensión a 30 kV dende o centro de sección do parque eólico Ampliación Alto da Croa II ata o centro de seccionamento do parque eólico Alto da Croa II	Wind Premier O Pedregal, S.L.U.	Dumbría; Vimianzo
35. Parque eólico Monte da Croa	Villar Mir Energía, S.L.U.	Dumbría; Vimianzo

O impacto xeral provocado pola acumulación de parques eólicos pode xerar graves afeccións tanto á poboación como aos animais da zona. Preocupa, especialmente, a situación da avifauna e os quirópteros, dado que esta concentración de parques podería supor un incremento significativo da mortalidade, do efecto baleiro (abandono da zona) e do efecto barreira. Neste último caso, cuxo resultado directo sería o da perda de conectividade ecolóxica, vulnera de xeito flagrante a disposición incluída na Lei 5/2019, de 2 de agosto, do patrimonio natural e da biodiversidade de Galicia. No artigo 87.1. desta lei, se manifesta o seguinte:

“Para mejorar la coherencia y la conectividad ecológica del territorio, la Administración autonómica fomentará en su planificación ambiental la conservación de corredores ecológicos y la gestión de aquellos elementos del paisaje y áreas territoriales que resulten esenciales o revistan primordial importancia para la migración, la distribución geográfica y el intercambio genético entre poblaciones de especies de fauna y flora silvestres, teniendo en cuenta los impactos futuros del cambio climático.”

En suma, cabe indicar a seguinte consideración, incluída no borrador da “Estrategia estatal de infraestructura verde y de la conectividad y la restauración ecológicas” realizada polo Ministerio para la Transición Ecológica y el Reto Demográfico na que se sinala que se debe perseguir a:

“Mitigación de las barreras producidas por la infraestructura de producción y distribución de energía, prioritariamente en aquellos parques eólicos y tramos de los tendidos eléctricos que atraviesen áreas relevantes para la diversidad de aves y murciélagos y/o concentren un elevado número de electrocuciones o colisiones.”

Ao anterior hai que engadir a presenza de aves e quirópteros (morcegos) en estado de perigo de extinción o vulnerables segundo o Catálogo Galego de Especies Ameazadas (CGEA) e/ou o Catálogo Nacional de Especies Amenazadas (CNEA).

En definitiva, os máis de 12 parques eólicos referenciados e a súas infraestruturas de evacuación non son compatibles coa conservación dos corredores ecolóxicos nin coa pretensión de mitigar as barreras á fauna, e máis se temos en conta a presenza próxima da Rede Natura 2000 e a importancia dos cursos fluviais como garantes da conectividade ecolóxica.

Os proxectos dos parques eólicos e as liñas de evacuación deben ser contemplados como un conxunto integrado nun mesmo proxecto. Non é de recibo sortear a través dunha máis que utilizada fragmentación, uns efectos sinérxicos e acumulativos ausentes nos estudos de impacto ambiental e nas declaracións de impacto ambiental.

Cómpre resaltar o carácter unitario dos parques eólicos previstos, no sentido de que todos os seus elementos e instalacións deben contemplarse desde unha perspectiva unitaria, desde os accesos e os propios aeroxeradores ata a liña de conexión dos parques no seu conxunto coa rede de distribución ou transporte de electricidade. Iso conleva, efectivamente, que non pode darse un tratamento separado a grupos de aeroxeradores de forma artificial e tratalos como parques autónomos, ou duplicar instalacións co mesmo fin, pois iso comportaría efectivamente unha fraude de lei que, á marxe do seu maior impacto ambiental, podería supoñer unha alteración da competencia ou unha evitación de maiores esixencias ambientais.

Non se valora a localización dos parques previstos e a súa continuidade física e tampouco se pondera que todos os parques compartan elementos comúns relevantes, como é a liña de evacuación de electricidade e as infraestruturas de conexión asociadas. Ao anterior hai que engadir outro dato adicional, que é que a consideración separada dos parques impide ter en conta os efectos sinérxicos dos mesmos desde a perspectiva ambiental.

A unidade do proxecto resulta así dos datos fácticos xa acreditados arestora en base aos proxectos presentados polas promotoras e arestora en tramitación, como son a localización lindeira dos parques, dos elementos comúns como a liña de evacuación de electricidade etc... Por outra banda, a consideración separada dos parques impide ter en conta os efectos desde o punto de vista do impacto ambiental, obviando unha análise do conxunto dos elementos implicados, sen que poida paliarse o defecto de concepción inicial cos estudos de sinerxias, limitado a determinados aspectos. Todos os parques proxectados teñen efectos acumulados sobre os mesmos elementos da paisaxe e a biodiversidade da contorna, polo que o seu impacto sinérxico debe ser avaliado de forma conxunta para non incorrer nuns procedementos viciados desde o principio e nulos de pleno dereito, tal e como apuntan diversas resolucións xudiciais respecto diso. Ademais a cidadanía ten dereito ao acceso á información do conxunto e a recibir información relativa ao conxunto global e acumulado de todas as infraestruturas do proxecto industrial.

A Avaliación de Impacto Ambiental de Proxectos é unha técnica que non admite sucedáneos ou substitutos e que, por tanto, debe esixirse de forma íntegra, a fin de non frustrar a súa funcionalidade.

Que a fragmentación artificial ou de conveniencia deste tipo de proxectos non se axusta a Dereito é unha realidade que veñen corroborando os tribunais de xustiza en España dende hai anos. Así, por exemplo, A Sentenza do TSXG, Sala Terceira, nº 254/2020, de 9 de novembro, que apreciou a fragmentación artificial do parque eólico Sasdónigas, en Mondoñedo, a Sentenza do Tribunal Supremo, Sala Terceira, de 30 de marzo de 2017, nº 556/2017, ou a pioneira Sentenza do Tribunal Supremo de 20 de abril de 2006, na que se pode ler o que segue:

"Se algún sentido ten dita figura (os parques eólicos), coa significación xurídica que diversas normas lle recoñeceron, é precisamente a de integrar en si varios aeroxeradores interconectados e dispoñelos de modo que non atenúen uns o rendemento eólico doutros, en zonas con determinados requisitos mínimos (velocidade e constancia do vento) co fin

de optimizar o aproveitamento enerxético e diminuír os custos da súa conexión ás redes de distribución ou transporte de enerxía eléctrica. É consustancial, pois, aos parques eólicos o seu carácter unitario de modo que os aeroxeradores neles agrupados necesariamente han de compartir, ademais das liñas propias de unión entre si, uns mesmos accesos, un mesmo sistema de control e unhas infraestruturas comúns (normalmente, o edificio necesario para a súa xestión e a subestación transformadora). E, sobre todo, dado que a enerxía resultante ha de inxectarse mediante unha soa liña de conexión do parque eólico no seu conxunto á rede de distribución ou transporte de electricidade -pois non se cumprirían os criterios de rendemento enerxético e dun mínimo impacto ambiental se cada aeroxerador puidese conectarse independentemente, coa súa propia liña de evacuación da enerxía eléctrica producida, ata o punto de conexión coa rede eléctrica-, non é posible descompoñer, a efectos xurídicos, un parque eólico proxectado con estas características para diseccionar del varios dos seus aeroxeradores aos que se daría un tratamento autónomo".

En canto ao impacto negativo das operacións de fragmentación artificial de parques nas avaliacións ambientais, a Sentenza do Tribunal Supremo, Sala Terceira, de 21 de febreiro de 2014, recaída no recurso 673/2009, contemplou no seu Fundamento de

Dereito sexto o que segue:

“3ª. Diso despréndese que, prescindindo, dunha consideración de conxunto dos demais parques, a declaración de impacto ambiental realizada, efectuouse de forma fraccionada, iso é totalmente claro despois de que na mesma se prescindiu, como se desprende do informe precedentemente citado, da liña de evacuación eléctrica que conecta co sistema de distribución xeral, liña esta que ha de formar parte do parque ou parques analizados, e que sendo común aos dous, serve precisamente, entre outros elementos para considerar, para dar unidade a ambos. A non integración da devandita liña devaluou a declaración de impacto realizada, o que non pode paliarse cun estudo de sinerxias, que só considera determinados aspectos, como o de ruído e ambiental, que puiden constituír, si, un plus respecto a os proxectos analizados en conexión con outros, pero que non pode servir para paliar un defecto de concepción inicial, cal debeu ser unha análise conxunta de todos os elementos que han de integrar o único proxecto. Noutro caso, sempre quedaría ao criterio da Administración a escisión dos proxectos para avaliar completando posteriormente un estudo conxunto de ambos os a través de devandito estudo de sinerxias, que sempre deberá efectuarse nun proxecto unitario determinado polos elementos inescindibles que o compoñen.

4ª. As mesmas consideracións deben efectuarse respecto á duplicación en dúas dos procedementos de autorización, sendo copia mimética o un do outro, o que é expresivo de que nos atopamos, non ante dous proxectos, senón ante un só, xa que a admisión deste criterio permitiría, non duplicar senón triplicar, cuadruplicar... etc. o proxecto inicialmente concibido, fraccionando as avaliacións de impacto ambiental, que non pode ser duplicada, para cada un dos proxectos, senón que, por contra, a única garantía de analizar todas os aspectos que se han de incluír no mesmo, é desde unha visión conxunta, non fraccionada, sen que poida suplir esta carencia de orixe, recorrendo a unha análise posterior das sinerxias que se producen entre os elementos illadamente analizados”.

Unha cousa é que se pretenda facer valer que nos atopamos ante proxectos de implantación de parques independentes e plenamente funcionáis de xeito aislado, e outra é que as vinculacións operativas entre eses parques proxectados sexan, de facto, intensas. Poderase alegar que se procura o menor impacto nas infraestruturas de evacuación, poderase referir tamén a súa modularidade ou adaptabilidade, mais certamente, no sentido apuntado por unha xurisprudencia cada vez máis consolidada, a fragmentación artificiosa tén por finalidade menoscabar as garantías inherentes aos procedementos de avaliación, pola vía de imposibilitar a avaliación ambiental de conxunto dos proxectos. E para superar esa merma de garantías, dende logo, non resulta suficiente que nas avaliacións ambientais fragmentadas se acometan estudos de sinerxias, sobre os cales a xurisprudencia tén declarado o seu carácter incompleto e fragmentario. Así, a Sentenza do TSX de Castela-León, Sala de Valladolid, nº 1361/2014, de data 26/06/2014, Fundamento de Dereito sexto, resolución que declarou a existencia de fragmentación artificial:

“Prescindiendo, de una consideración de conjunto de los demás parques, la declaración de impacto ambiental realizada, se ha efectuado de forma fraccionada, ello es totalmente claro en cuanto que en la misma se ha prescindido, como se desprende del informe precedentemente citado, de la línea de evacuación eléctrica que conecta con el sistema de distribución general, línea esta que ha de formar parte del parque o parques analizados, y que siendo común a los dos, sirve precisamente, entre otros elementos a considerar, para dar unidad a ambos. La no integración de dicha línea ha devaluado la declaración de impacto realizada, lo que no puede paliarse con un estudio de sinergias,

que solo considera determinados aspectos, como el de ruido y ambiental, que puede constituir, sí, un plus respecto a los proyectos analizados en conexión con otros, pero que no puede servir para paliar un defecto de concepción inicial, cual debió ser un análisis conjunto de todos los elementos que han de integrar el único proyecto. En otro caso, siempre quedaría al criterio de la Administración la escisión de los proyectos a evaluar completando posteriormente un estudio conjunto de ambos a través de dicho estudio de sinergias, que siempre deberá efectuarse en un proyecto unitario determinado por los elementos inescindibles que lo componen. (...) Las mismas consideraciones han de efectuarse respecto a la duplicación en dos de los procedimientos de autorización, siendo copia mimética el uno del otro, lo que es expresivo de que nos encontramos, no ante dos proyectos, sin ante uno solo, ya que la admisión de este criterio permitiría, no duplicar sino triplicar, cuadruplicar... etc. el proyecto inicialmente concebido, fraccionando las evaluaciones de impacto ambiental, que no puede ser duplicada, para cada uno de los proyectos, sino que, por contra, la única garantía de analizar todas las aspectos que se han de incluir en el mismo, es desde una visión conjunta, no fraccionada, sin que pueda suplir esta carencia de origen, recurriendo a un análisis posterior de las sinergias que se producen entre los elementos aisladamente analizados”.

Cómpre salientar que esta Sentenza foi ratificada en casación polo Tribunal Supremo, Sala do Contencioso-Administrativo, en data 30/03/2017, por medio de Sentenza nº 1390/2017.

En calquera caso, o proxecto verbo do que alegamos e, en particular, o estudo de impacto ambiental, non acomete tampouco unha avaliación acada de impactos acumulativos e sinérxicos. Aínda partindo da realidade de que se está a tramitar a implantación do conxunto de parques antes referidos na zona xeográfica de referencia, o estudo dos impactos acumulativos e sinérxicos incorporado como Anexo VI ao EIA non se pode considerar que xustifique ou motive adecuadamente as conclusións ás que chega, nin que -na liña da xurisprudencia citada anteriormente- considere a totalidade dos aspectos que deben ser considerados.

Dada a proximidade física entre os diferentes proxectos de parques, e por conseguinte a súa afección aos mesmos espazos naturais, especies, patrimonio ou poboación, é precisa unha análise exhaustiva, ecosistémica e participada que garanta un modelo de desenvolvemento rural equilibrado da zona afectada, no sentido do disposto no artigo 46 da Lei 42/2007, do 13 de decembro, do Patrimonio Natural e da Biodiversidade, que establece que calquera plan, programa ou proxecto que poida afectar de forma apreciable ás especies ou hábitats dos espazos da Rede Natura 2000, xa sexa individualmente ou en combinación con outros plans, programas ou proxectos, someterase a unha adecuada avaliación das súas repercusións no espazo, tendo en cuenta os obxectivos de conservación.

Pola súa banda, a Rede de Autoridades Ambientais (Subgrupo de coordinación de órganos ambientais na avaliación de impacto ambiental de proxectos de enerxías renovables), en documento de Alcance de estudo de impacto ambiental de Proxecto de Parque Eólico Terrestre, recomenda que se a solicitude administrativa está en tramitación, “no caso de que o mesmo ou diferentes promotores soliciten autorización administrativa de varios parques cuxas evacuacións conflúan a unha mesma nova subestación ou requiran una mesma nova liña de conexión coa rede de transporte de REE preexistente, sempre que o órgano substantivo que deba tramitar e outorgar as respectivas autorizacións sexa o mesmo, para facilitar a avaliación dos efectos acumulados e sinérxicos recoméndase a súa tramitación simultánea, a elaboración dun estudo de impacto ambiental único para todos eles e solicitar a acumulación das correspondentes avaliacións de impacto ambiental nun único procedemento (artigo 57 da Lei 39/2015, do 1 de outubro, do Procedemento Administrativo Común das Administracións Públicas).

▪ **A DIVISIÓN ARTIFICIOSA DE PROXECTOS INDUSTRIAIS AOS EFECTOS AMBIENTAIS. FRAGMENTACIÓN, AOS EFECTOS DA AVALIACIÓN AMBIENTAL, DAS INFRAESTRUTURAS DO PROXECTO EÓLICO MONTE DA CROA**

O proxecto do parque eólico Monte da Croa tramítase, aos efectos ambientais, de forma independente á infraestrutura de evacuación.

Tan só se somete a exposición pública o parque eólico Monte da Croa. Non se somete a avaliación ambiental conxunta o parque e as súas infraestruturas de evacuación, que se tramitan como dous proxectos independentes.

Indícase na Declaración de impacto ambiental do proxecto eólico Monte da Croa:

A evacuación dá enerxía á rede proxéctase mediante a interconexión dá SET de evacuación do propio parque coa LAT DC 220 KV Dumbría- Regoelle (expediente IN407A 2014/196-1), obxecto doutro procedemento que se tramita de forma independente, nas proximidades do apoio 154 N proxectado, con condutor A-455.

Polo tanto, e a pesar de ser parte das infraestruturas de evacuación deste proxecto substráese da información pública co que se está a privar á cidadanía afectada e ao público da súa consulta e avaliación dos impactos ambientais vulnerándose a Lei 21/2013, de 9 de decembro de avaliación ambiental e a Lei 24/2013, do 26 de decembro, do Sector Eléctrico que indica:

Artigo 21. Actividades de produción de enerxía eléctrica.

“5. Formarán parte da instalación de produción as súas infraestruturas de evacuación, que inclúen a conexión coa rede de transporte ou de distribución, e no seu caso, a transformación de enerxía eléctrica”.

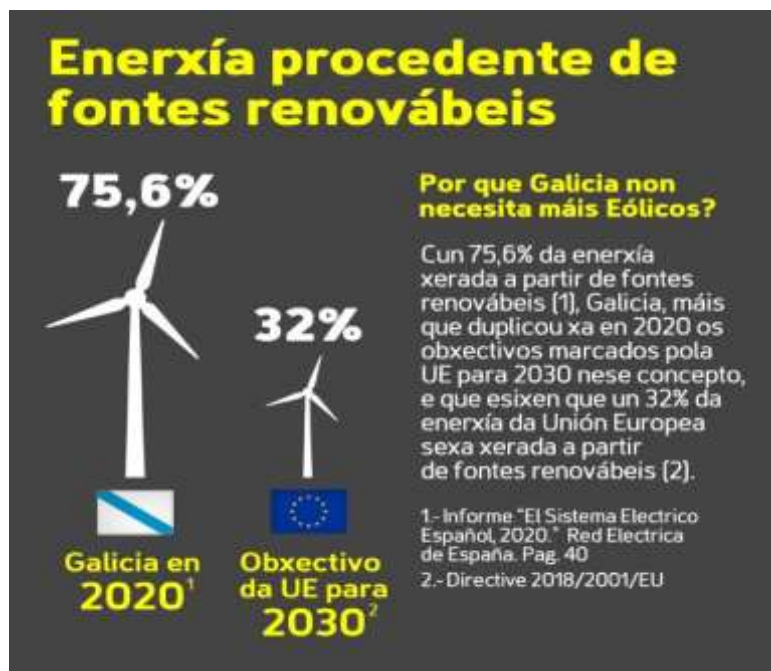
A inclusión dos efectos e impactos das instalacións de evacuación de enerxía e de conexión incrementarían considerablemente a magnitude dos impactos detectados no EIA, facendo necesario valorar outras alternativas ou implementar novas medidas correctoras.

III.- AUSENCIA DE XUSTIFICACIÓN DA NECESIDADE DO PROXECTO EÓLICO MONTE DA CROA

Galicia supera en 2020 os obxetivos marcados en renovables pola UE para 2030 cunha porcentaxe sobre o consumo final bruto do 46% Renovables que xa representaron o 107% da demanda eléctrica.

Mentras que Galicia ten unha potencia eólica instalada de 3866 MW, outras comunidades como Madrid ten 0 MW, Euskadi, 153 MW e Cataluña 1271 MW.

En canto aos parques eólicos en tramitación, mentras que Galicia ten arestora 300, Madrid non ten ningún, Euskadi ten 12 e Cataluña, 8.

Non se xustifica por tanto a necesidade dos proxectos eólicos referenciados.

Véxase o documento: *Do Renewables Create Local Jobs?*

<https://repositorio.bde.es/handle/123456789/29475>

<https://doi.org/10.53479/29475>

Autor:

Fabra, Natalia
Gutiérrez, Eduardo
Lacuesta Gabarain, Aitor
Ramos, Roberto
Fecha de publicación
26-ene-2023

Ademais, durante o ano 2022 produciuse un incremento das emisións de CO2 equivalente **asociadas á xeración eléctrica nacional** alcanzando os 44,4 millóns de toneladas de CO2 equivalente, un 23,8% máis que en 2021, segundo apunta o Informe do Sistema Eléctrico de 2022 que elabora Rede Eléctrica Española.

Ese repunte das emisións de gases de efecto invernadoiro desde o sector eléctrico chega, segundo os datos de REE, despois de catro exercicios consecutivos de redución nos que o lanzamento de CO2 caera por baixo da metade, desde os 74,86 millóns de toneladas equivalentes de 2017 aos 35,9 de 2021.

(Véxase <https://www.ree.es/es/datos/generacion/no-renovables-detalle-emisiones-CO2>).

Por tanto non se xustifica a implantación dos proxectos eólicos referenciados, nin resultan ambientalmente viables.

III.- A LOCALIZACIÓN INIDÓNEA DO PROXECTO EÓLICO MONTE DA CROA: ZONIFICACIÓN DE MÁXIMA SENSIBILIDADE AMBIENTAL E NA QUE NON SE RECOMENDA A INSTALACIÓN DE INFRAESTRUTURAS EÓLICAS

As **infraestruturas do proxecto eólico Monte da Croa coinciden con zonas de Máxima sensibilidade ambiental segundo a Clasificación de sensibilidade ambiental proporcionada pola Zonificación ambiental para enerxías renovables elaborada polo Ministerio para la Transición Ecolóxica y el Reto Demográfico** (*Resolución de 30 de diciembre de 2020, de la Dirección General de Calidad y Evaluación Ambiental, por la que se formula la declaración ambiental estratégica del Plan Nacional Integrado de Energía y Clima 2021-2030, «BOE» núm. 9, de 11 de enero de 2021*).

Según a información proporcionada por esta ferramenta, a maior parte das infraestruturas do proxecto eólico Monte da Croa ubícanse en áreas non recomendadas para a instalación da enerxía eólica, pola súa máxima sensibilidade ambiental.

Clasificación sensibilidade ambiental

■ Máxima (no recomendado)

■ Muy alta

■ Alta

■ Moderada

□ Baja

A ferramenta de “Zonificación Ambiental para a Implantación de Enerxías Renovables”, elaborada polo Ministerio para a Transición Ecolóxica e o Reto Demográfico (MITECO), vén definida pola Memoria de Zonificación Ambiental Para A Implantación De Enerxías Renovables: Eólica E Fotovoltaica, cuxa última versión dispoñible no apartado de Avaliación Ambiental do sitio web do amentado Ministerio data do 1 de Decembro de 2020. Dita Memoria define un Indicador de Proximidade a Núcleos Urbanos para ponderar a Sensibilidade Ambiental do medio fronte á implantación de enerxías renovables en relación aos factores "da poboación, a saúde humana, o aire, e a ocupación do chan". No Modelo de Zonificación Ambiental para a Implantación de Enerxía Eólica, este indicador de Núcleos Urbanos ten carácter de CRITERIO DE EXCLUSIÓN definido na Memoria da seguinte maneira:

"A distancia a núcleos urbanos que delimita a zona de sensibilidade ambiental máxima no modelo para a instalación de parques eólicos será de 1.000 m seguindo o principio de precaución."

En consecuencia, a contorna de 1 quilómetro ao redor de TODOS OS NÚCLEOS URBANOS existentes no estado español ten consideración de Zona de Sensibilidade Ambiental MÁXIMA desde o mesmo momento da publicación da referida Memoria de Zonificación Ambiental Para A Implantación De Enerxías Renovables: Eólica E Fotovoltaica.

Clasificación sensibilidad ambiental

- Máxima (no recomendado)
- Muy alta
- Alta
- Moderada
- Baja

Referencia catastral

15093A046002560000QD

Localización

Polígono 46 Parcela 256

TROZO CANLE BACARO. VIMIANZO (A CORUÑA)

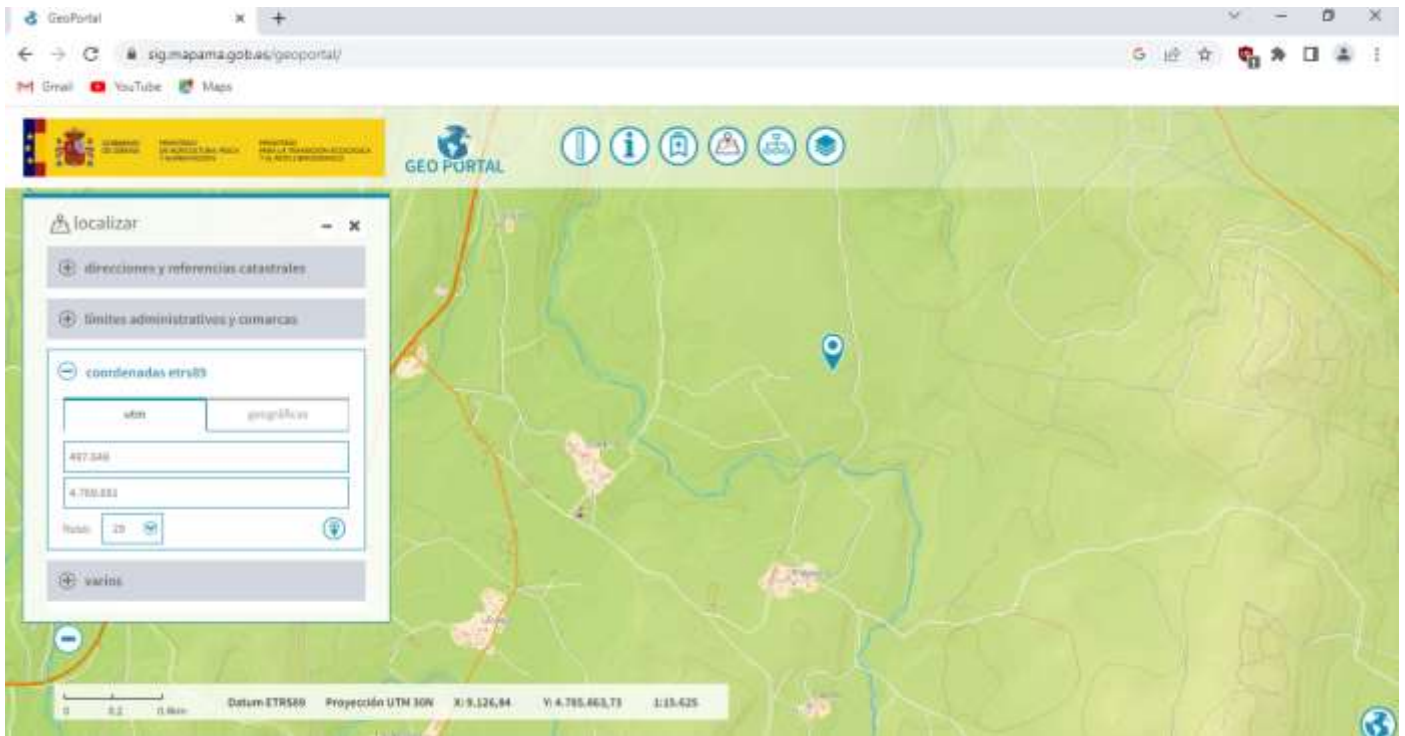

Localización entorna do aeroxerador MC01, na Zona de Sensibilidade Ambiental MÁXIMA e por tanto, non recomendada para a instalación das infraestruturas eólicas.

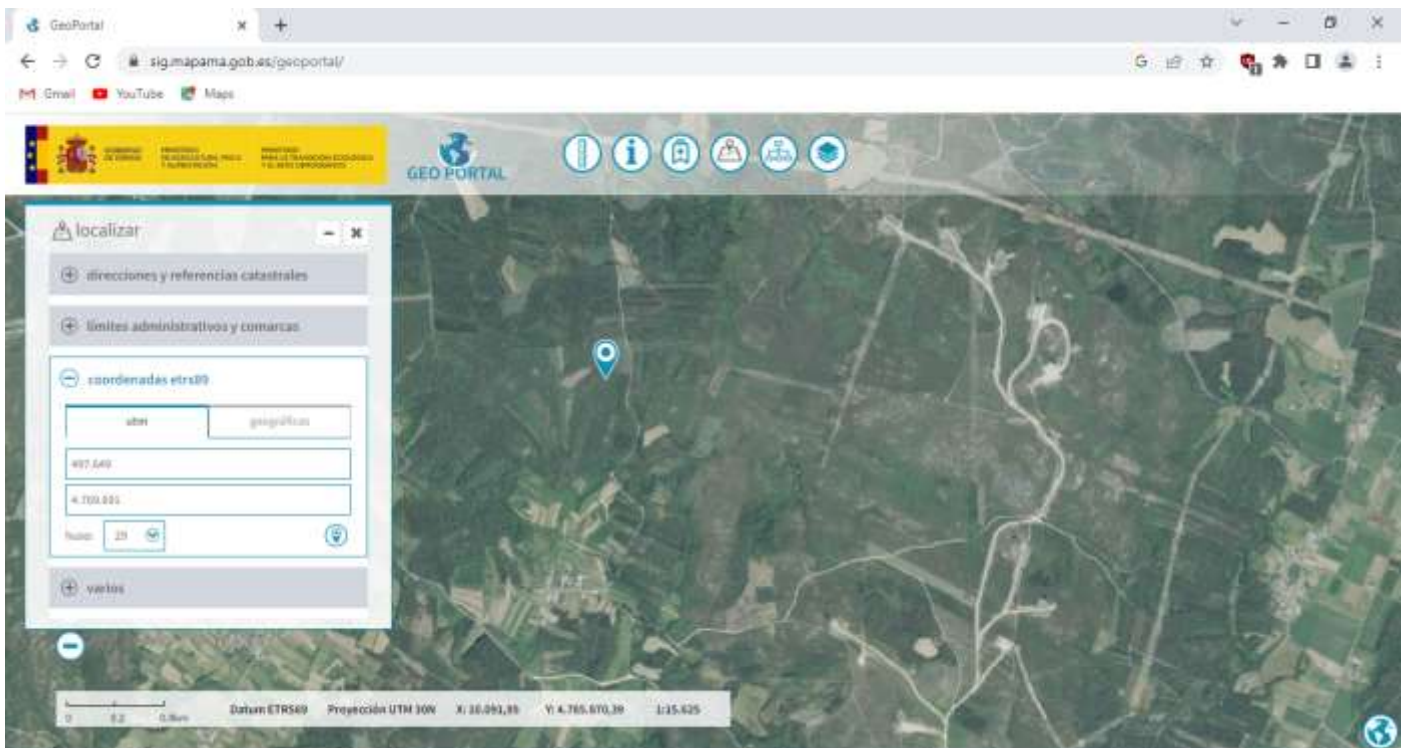

Localización entorna do aeroxerador MC02 na Zona de Sensibilidade Ambiental MÁXIMA e por tanto, non recomendada para a instalación das infraestruturas eólicas.

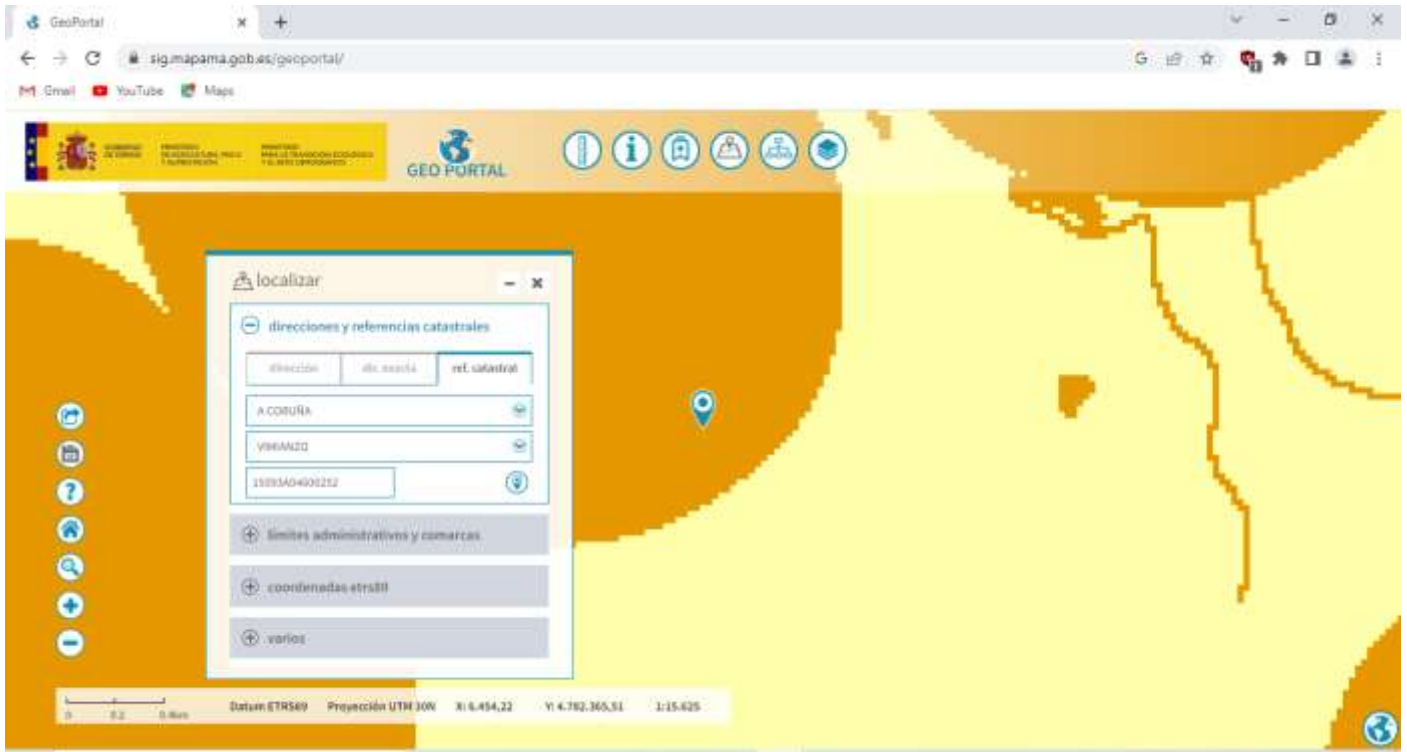

Proximidade do aerogerador MC03 aos núcleos, na Zona de Sensibilidade Ambiental MÁXIMA e por tanto, non recomendada para a instalación das infraestruturas eólicas.

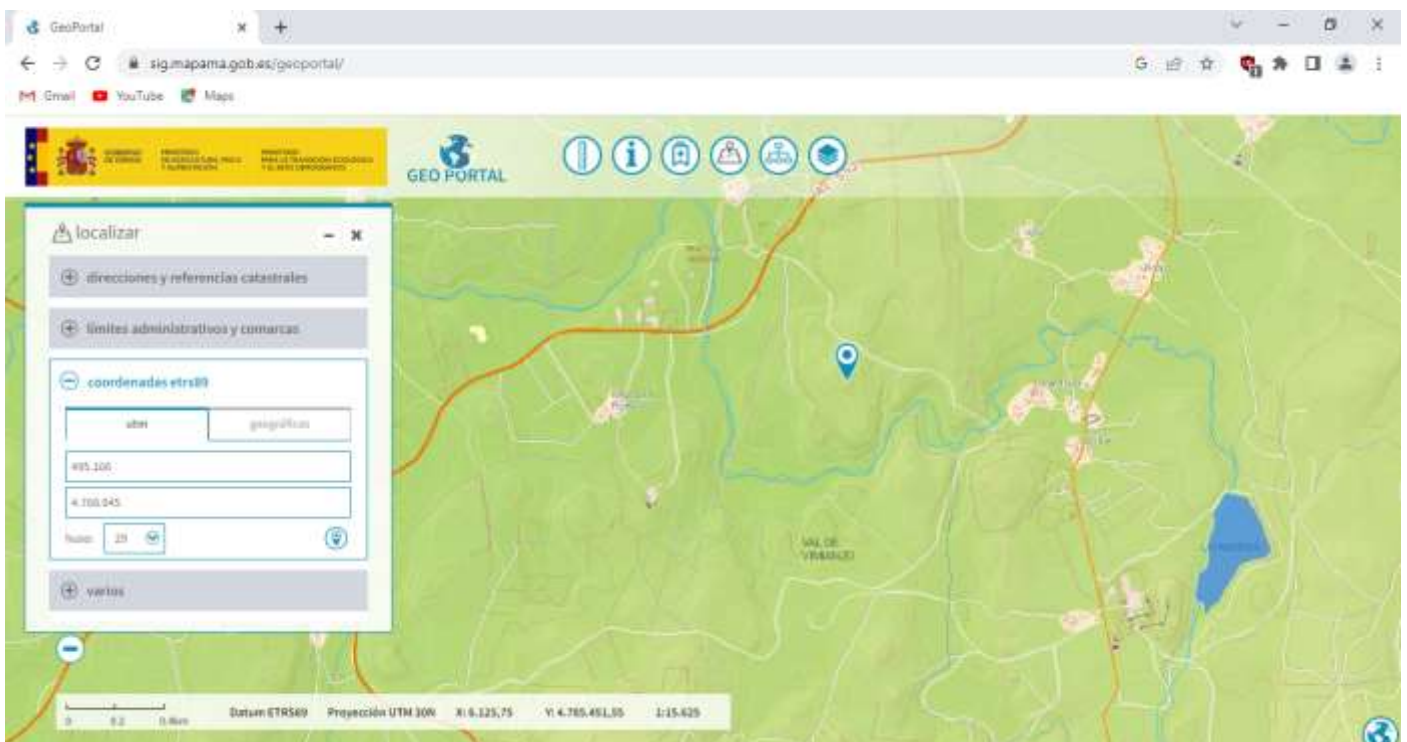

Proximidade do aerogerador MC03 ao parque eólico lindeiro

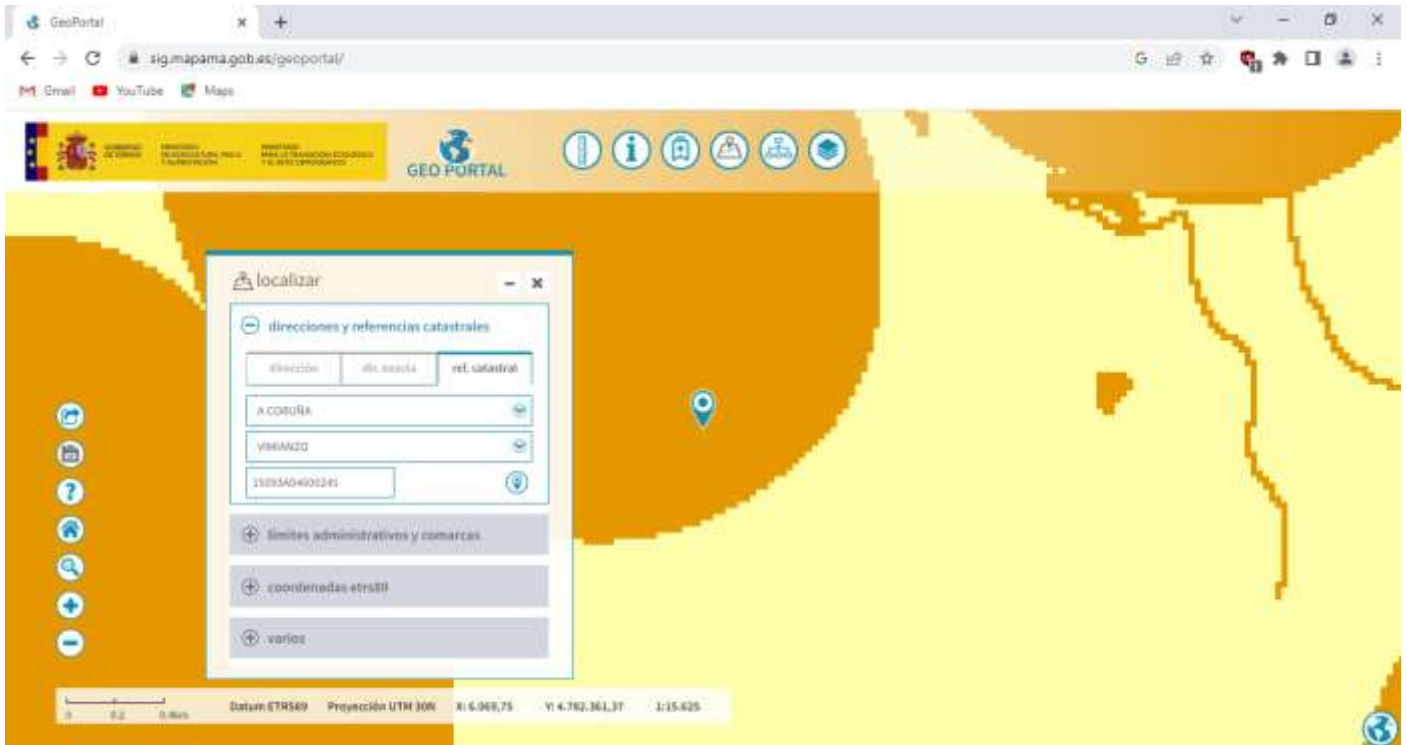

Referencia catastral 15093A046002520000QM, parcela afectada polas infraestruturas do proxecto eólico Monte da Croa. Zona de Máxima sensibilidade ambiental e non recomendada para a enerxía eólica.

Localización Polígono 46 Parcela 252

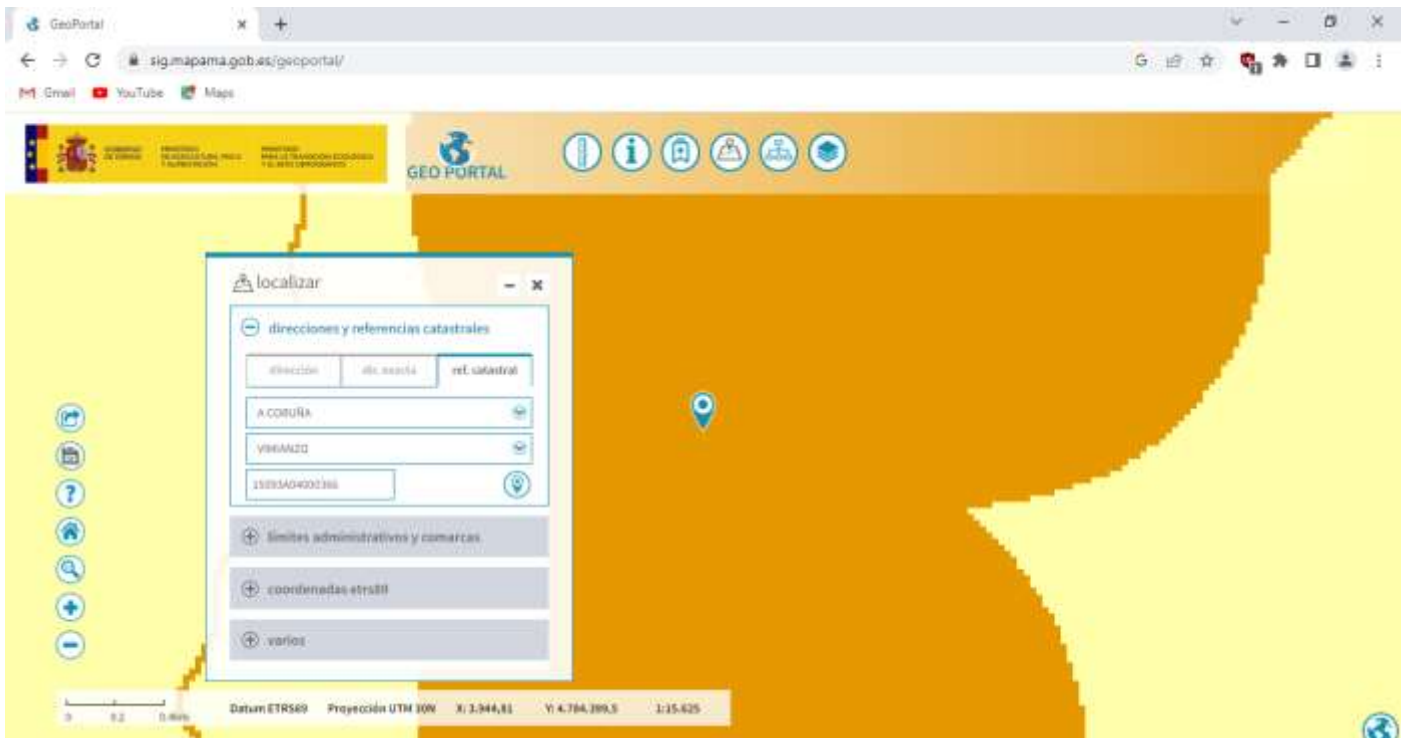

Impacto do aeroxerador MC04 sobre o Val de Vimianzo e o encoro de Lavandeira. Afección visual e paisaxística severa aos núcleos próximos

Referencia catastral
15093A046002450000QP

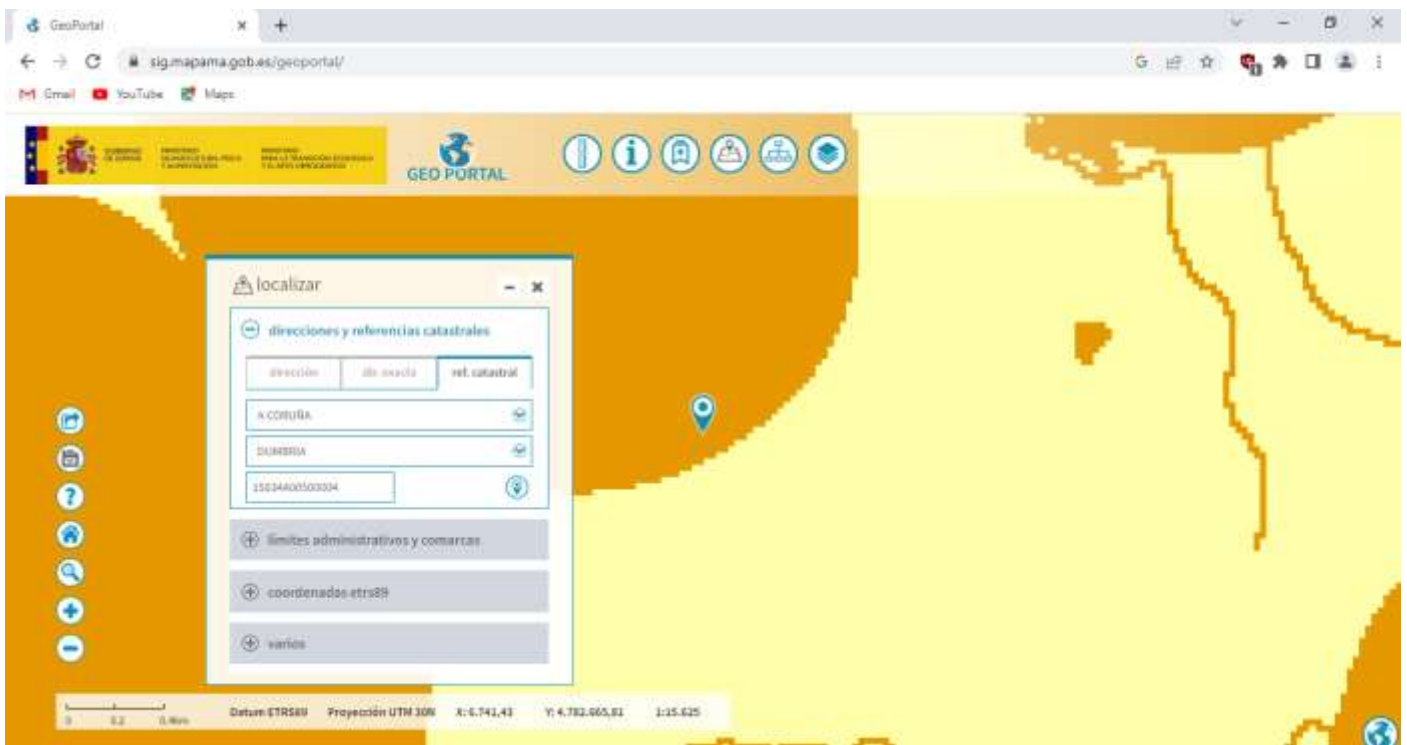
Localización
Polígono 46 Parcela 245
BRAÑA DO COUSO. VIMIANZO (A CORUÑA)

Referencia catastral
15093A04003660000QD

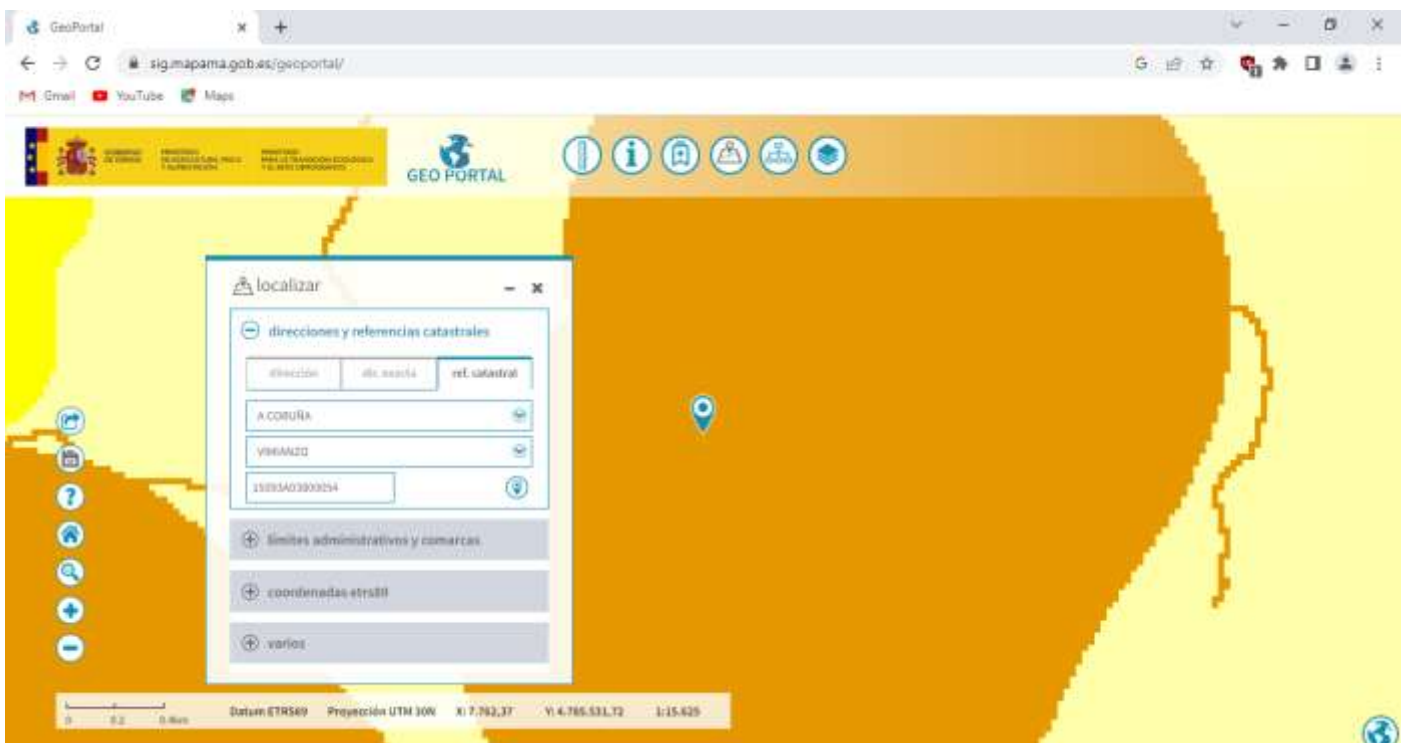
Localización

Polígono 40 Parcela 366
PRADO DA COVA. VIMIANZO (A CORUÑA)

Referencia catastral
15034A005000040000ZL

Localización
Polígono 5 Parcela 4
BRAÑA DO COUSO. DUMBRIA (A CORUÑA)

Referencia catastral

15093A038000540000QR

Localización

Polígono 38 Parcela 54

PALLAJEIRA. VIMIANZO (A CORUÑA)

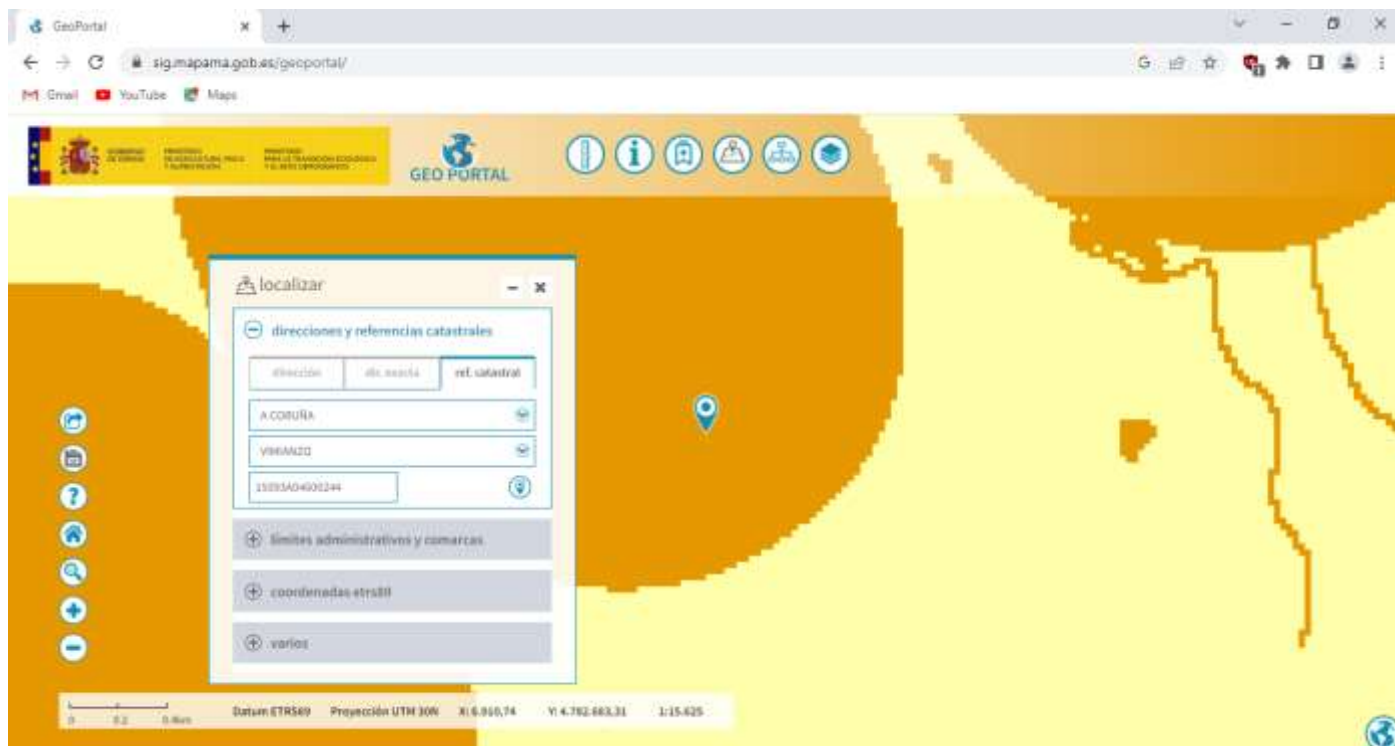
Referencia catastral

15093A046002590000QJ

Localización

Polígono 46 Parcela 259

FONTE DA POZA. VIMIANZO (A CORUÑA)

Referencia catastral

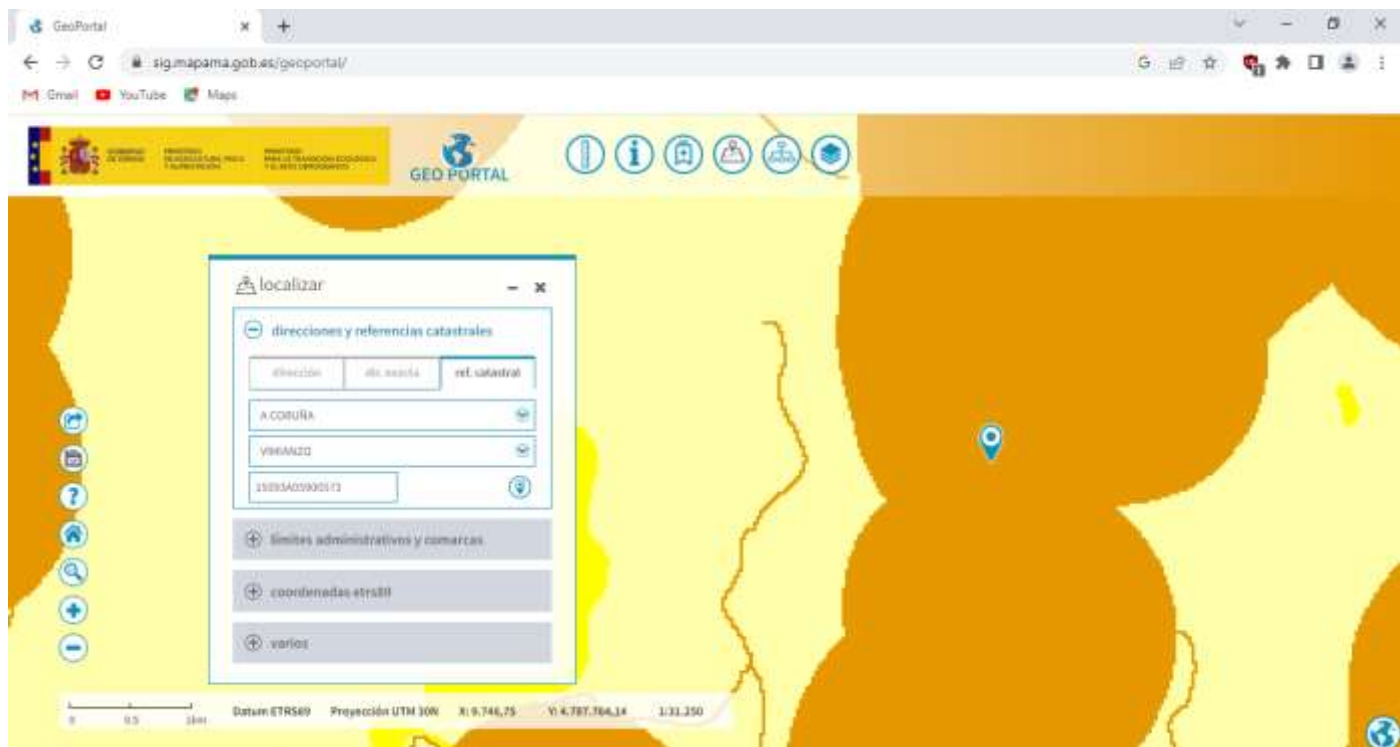

15093A046002440000QQ

Localización

Polígono 46 Parcela 244

GANDARA VELLA. VIMIANZO (A CORUÑA)

Referencia catastral

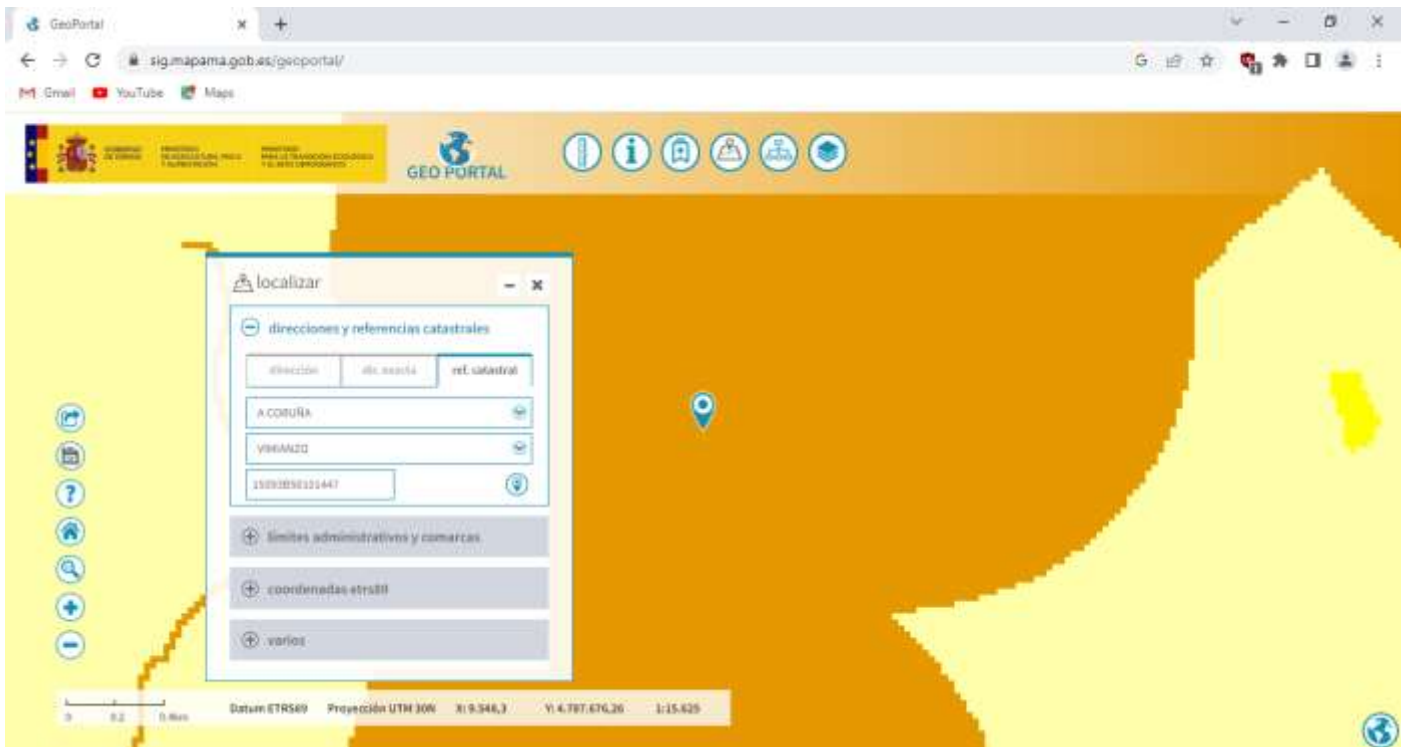
15093A059005730000QZ

Localización

Polígono 59 Parcela 573

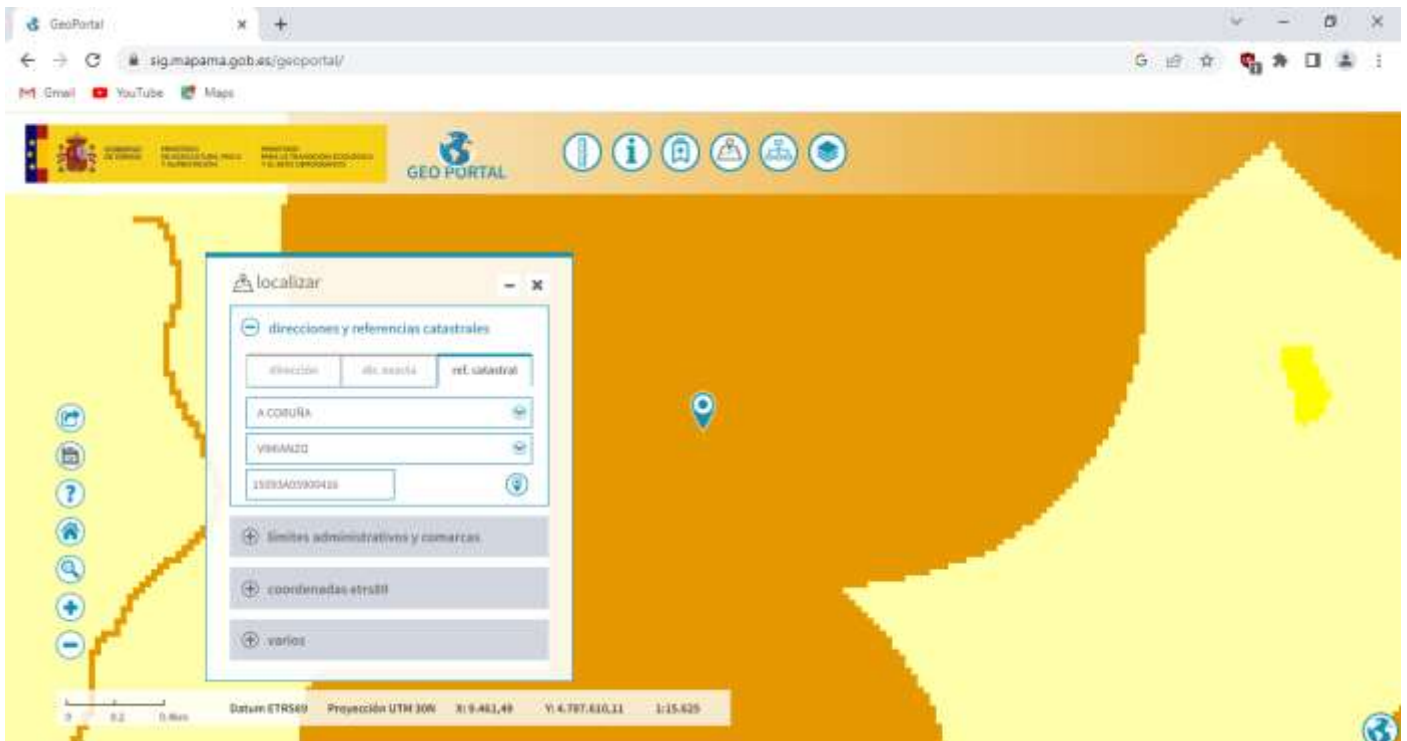
DEVESA VELLA. VIMIANZO (A CORUÑA)

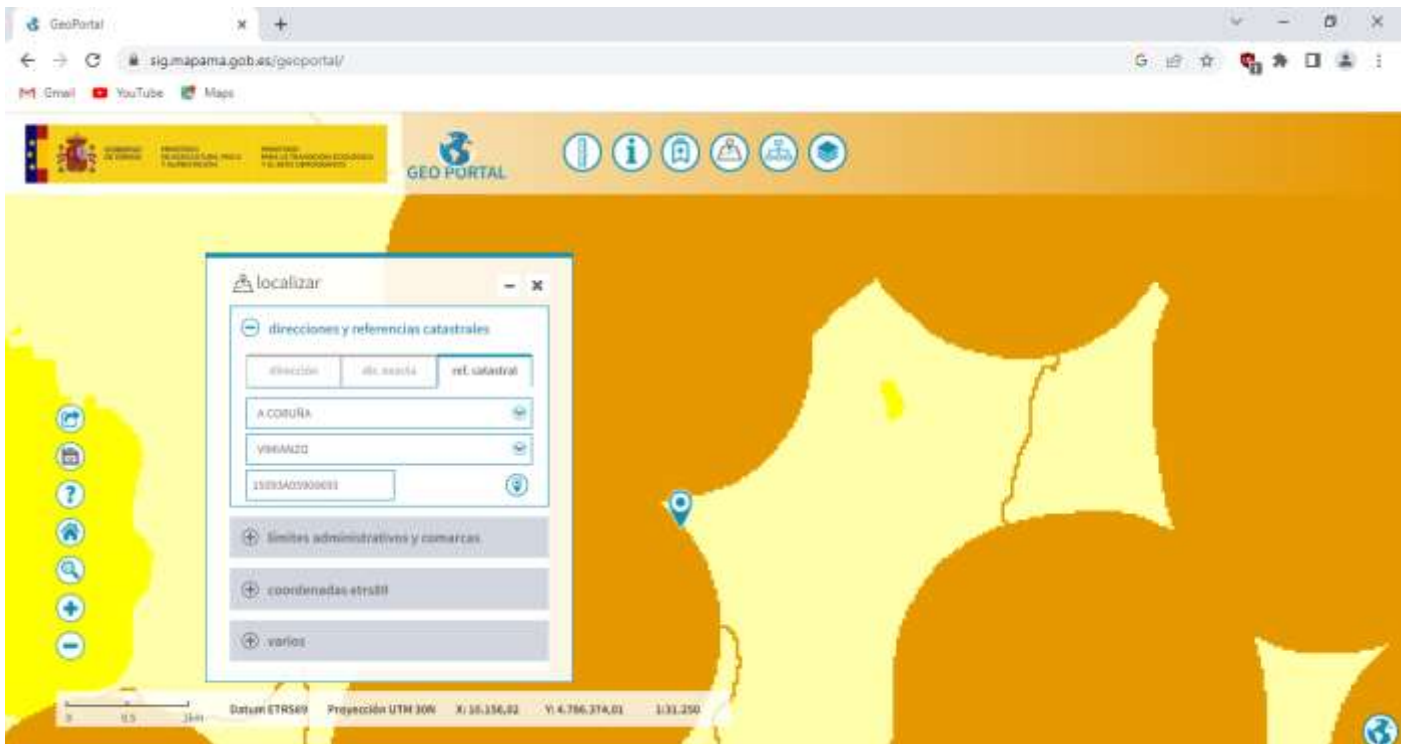
Referencia catastral
15093B501014470000JY

Localización
Polígono 501 Parcela 1447
PRADO GACIO. VIMIANZO (A CORUÑA)

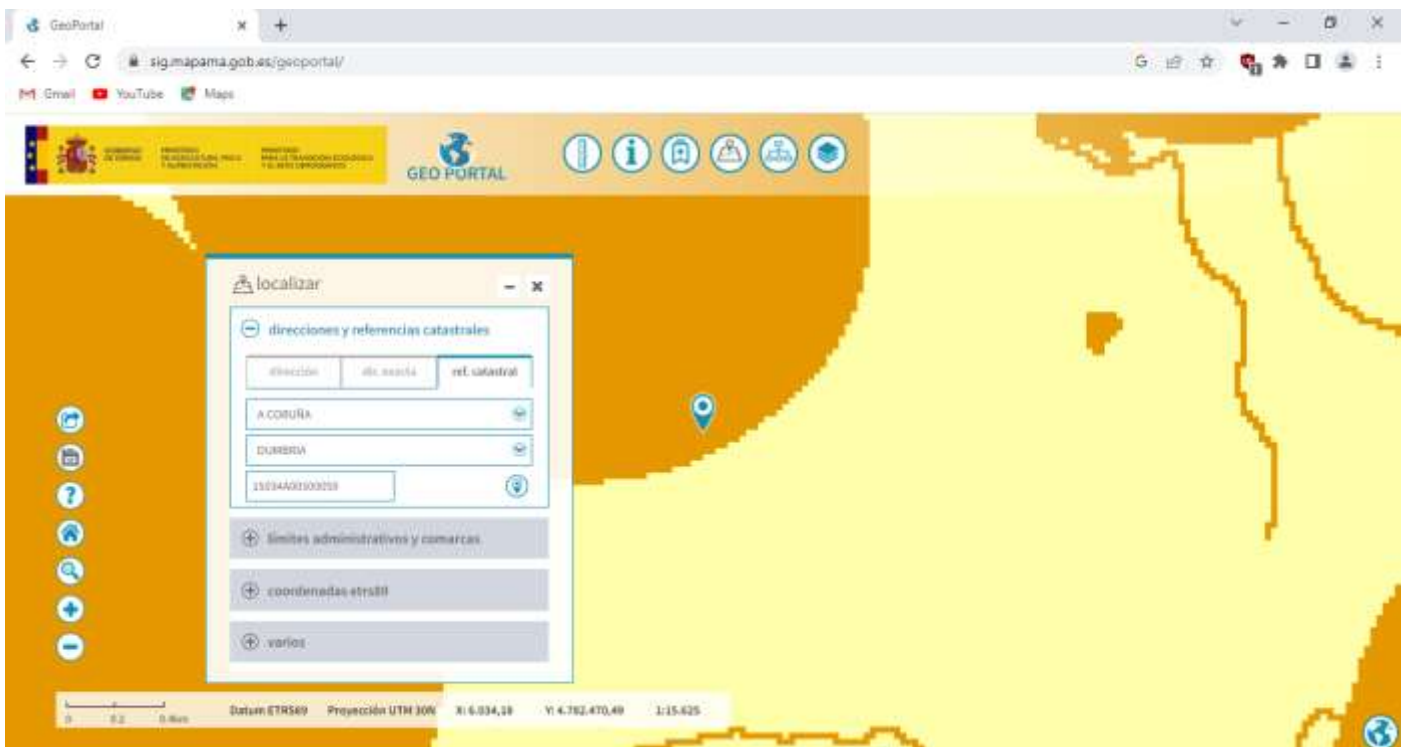
Referencia catastral
15093A059004160000QA

Localización

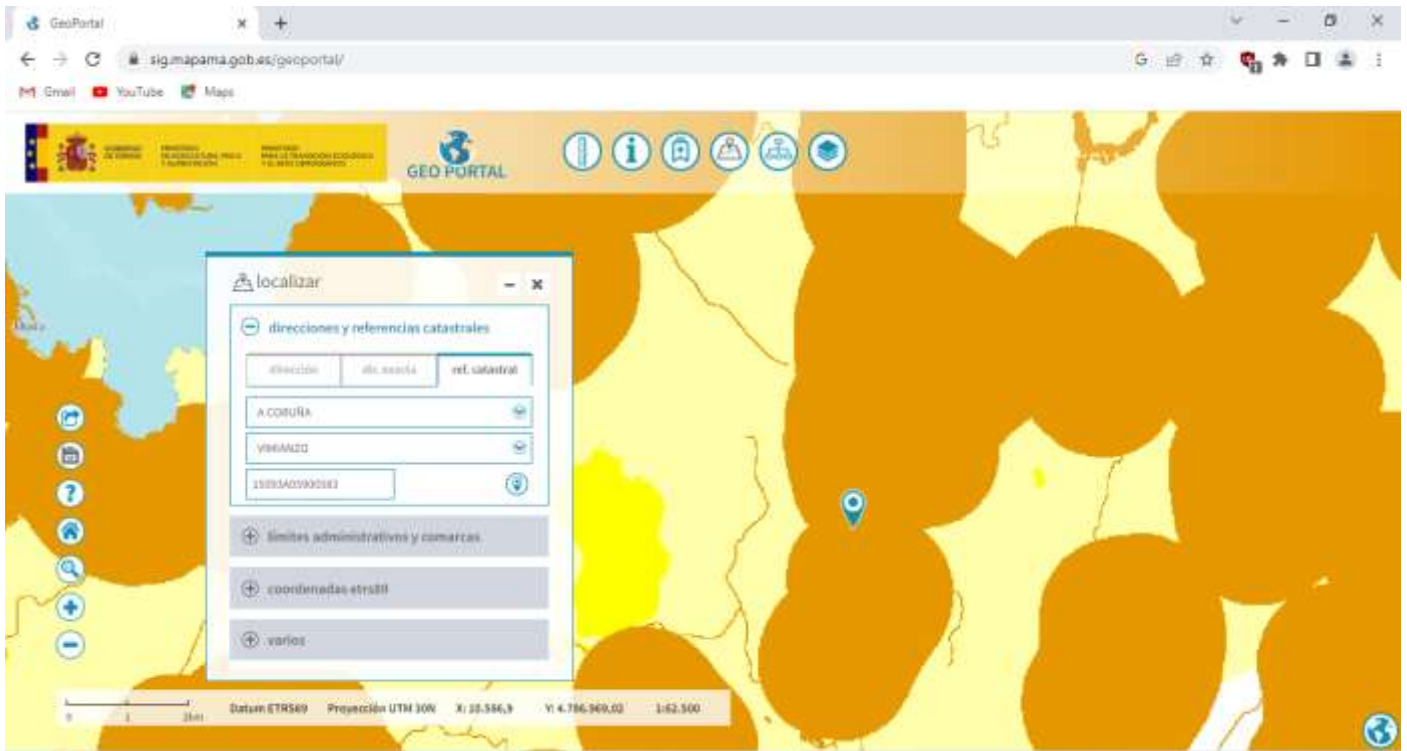
Referencia catastral
15093A059006930000QD

Localización
Polígono 59 Parcela 693
FONTE BARROSA. VIMIANZO (A CORUÑA)

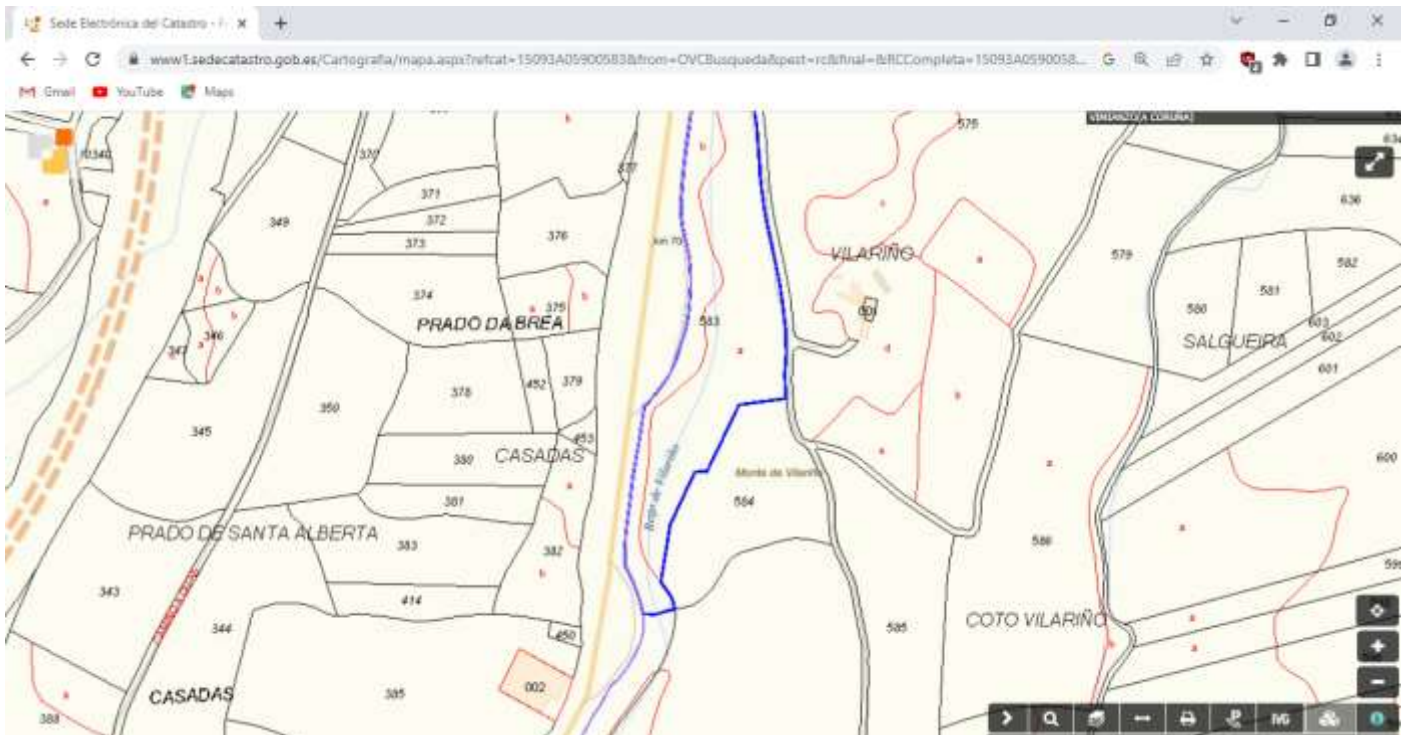
Referencia catastral
15034A005000590000ZA

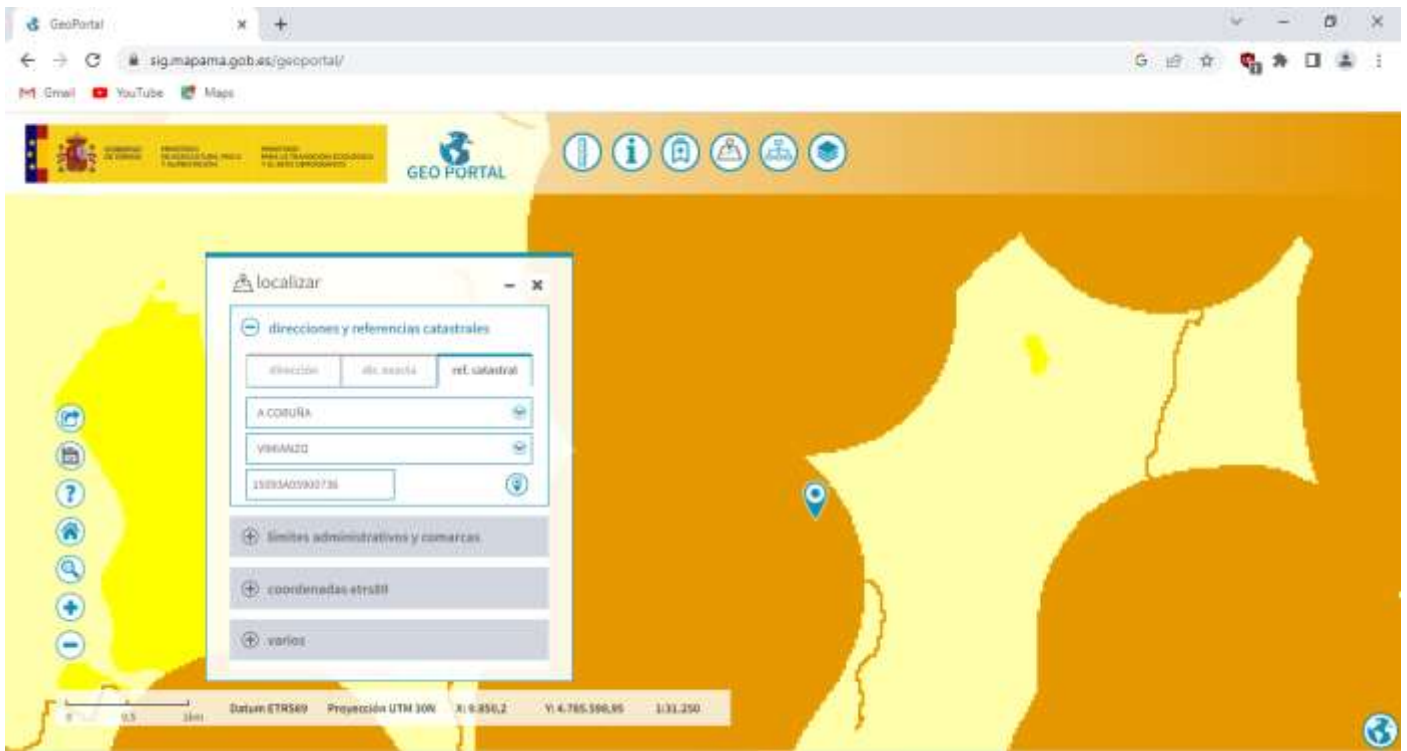
Localización
Polígono 5 Parcela 59
CRISCO. DUMBRIA (A CORUÑA)

Referencia catastral
15093A059005830000QG

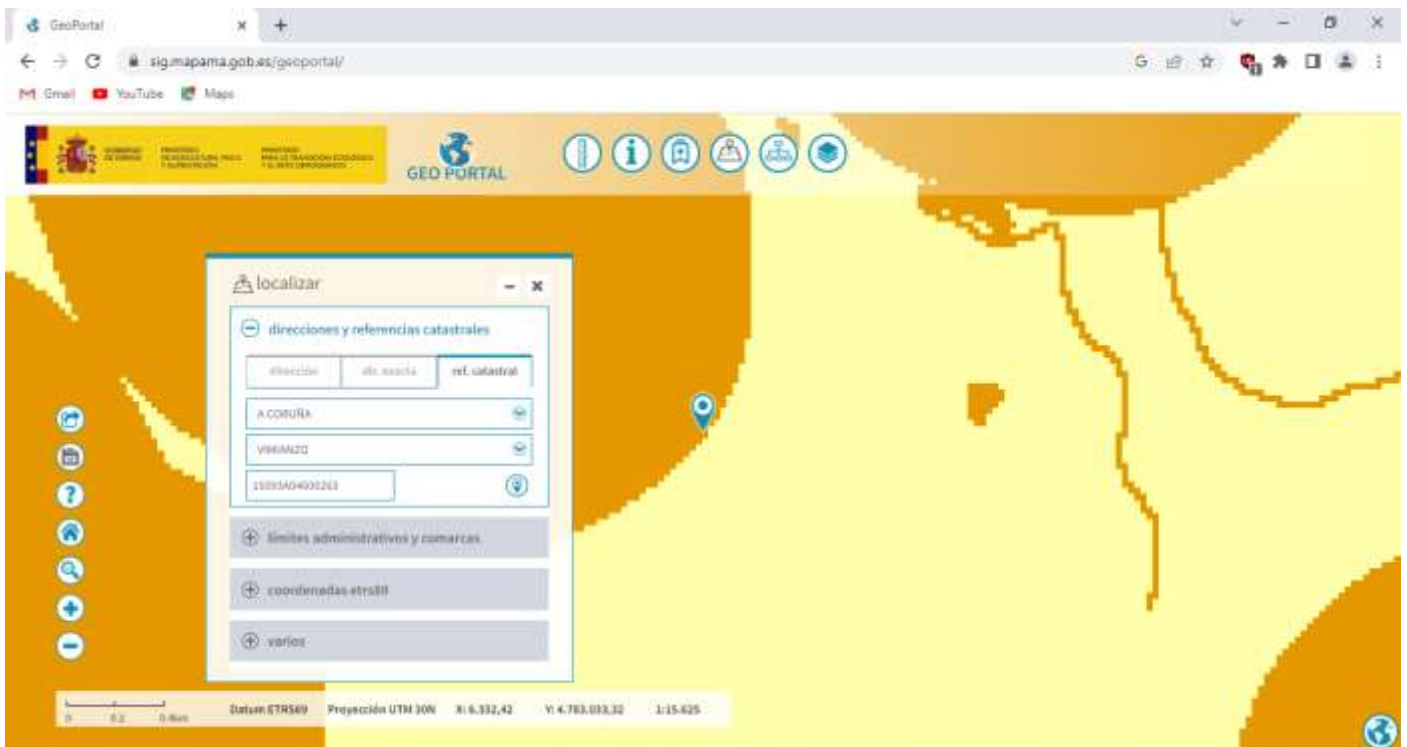
Localización
Polígono 59 Parcela 583
COTO VILARIÑO. VIMIANZO (A CORUÑA)

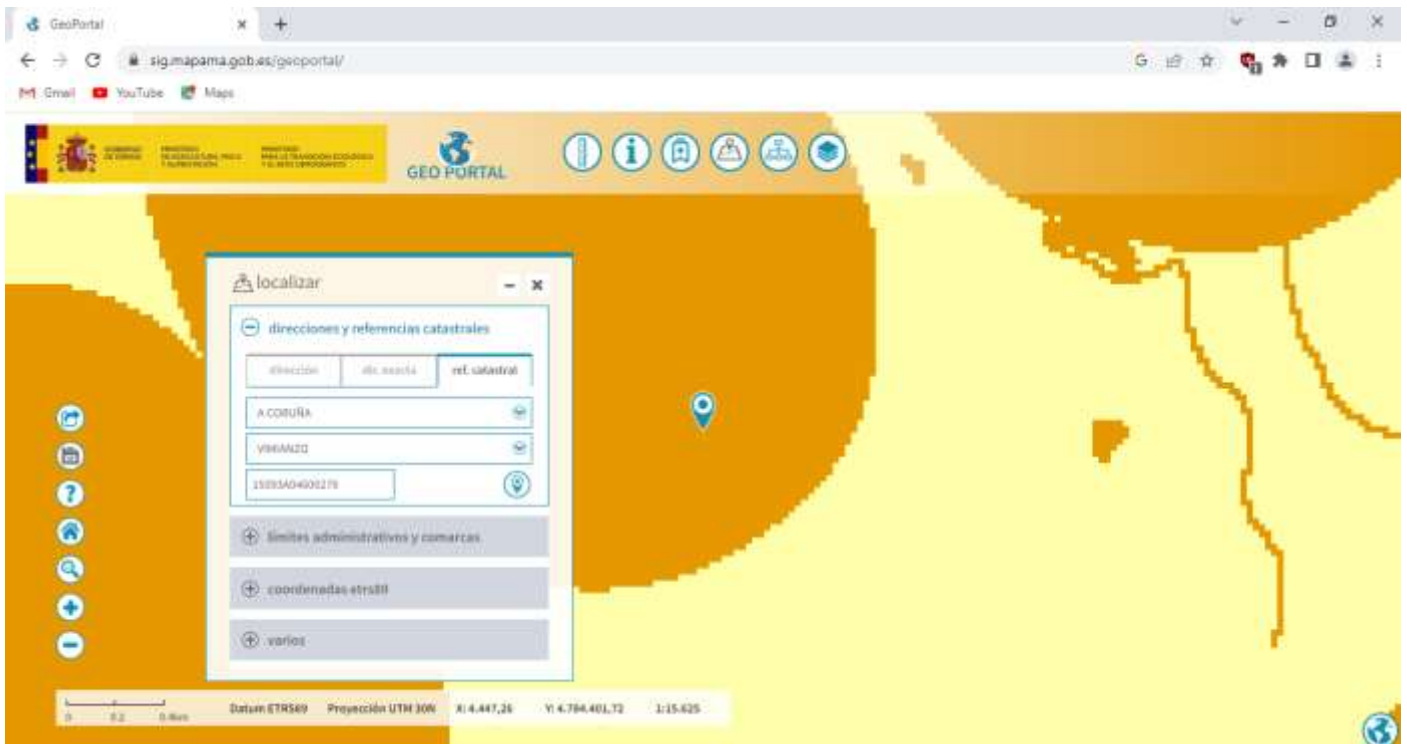
Referencia catastral
15093A059007360000QA

Localización
Polígono 59 Parcela 736
DETRAS DO PIO. VIMIANZO (A CORUÑA)

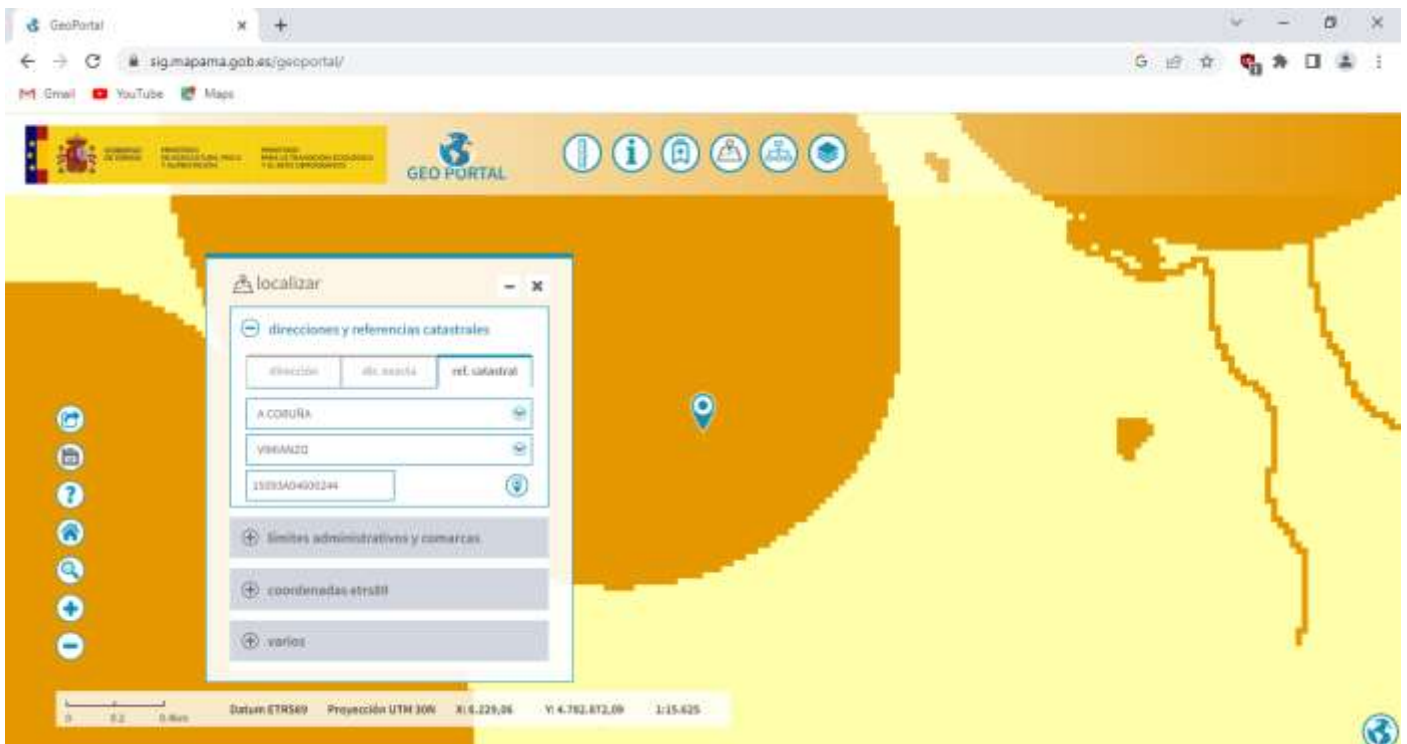
Referencia catastral
15093A046002630000QE

Localización
Polígono 46 Parcela 263
TROZO CANLE BACARO. VIMIANZO (A CORUÑA)

Referencia catastral
15093A046002790000QT

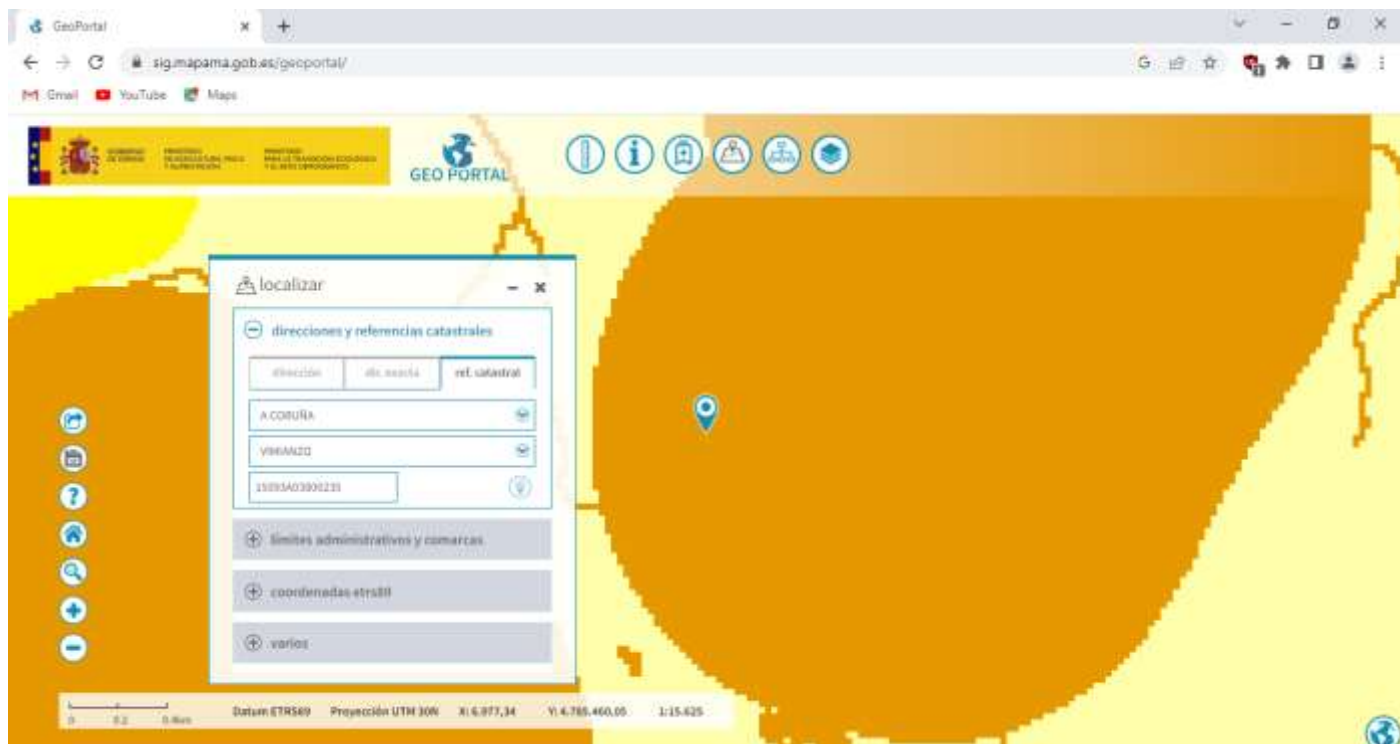
Localización
Polígono 46 Parcela 279
ESTIVADA. VIMIANZO (A CORUÑA)

Referencia catastral
15093A046002440000QQ

Localización

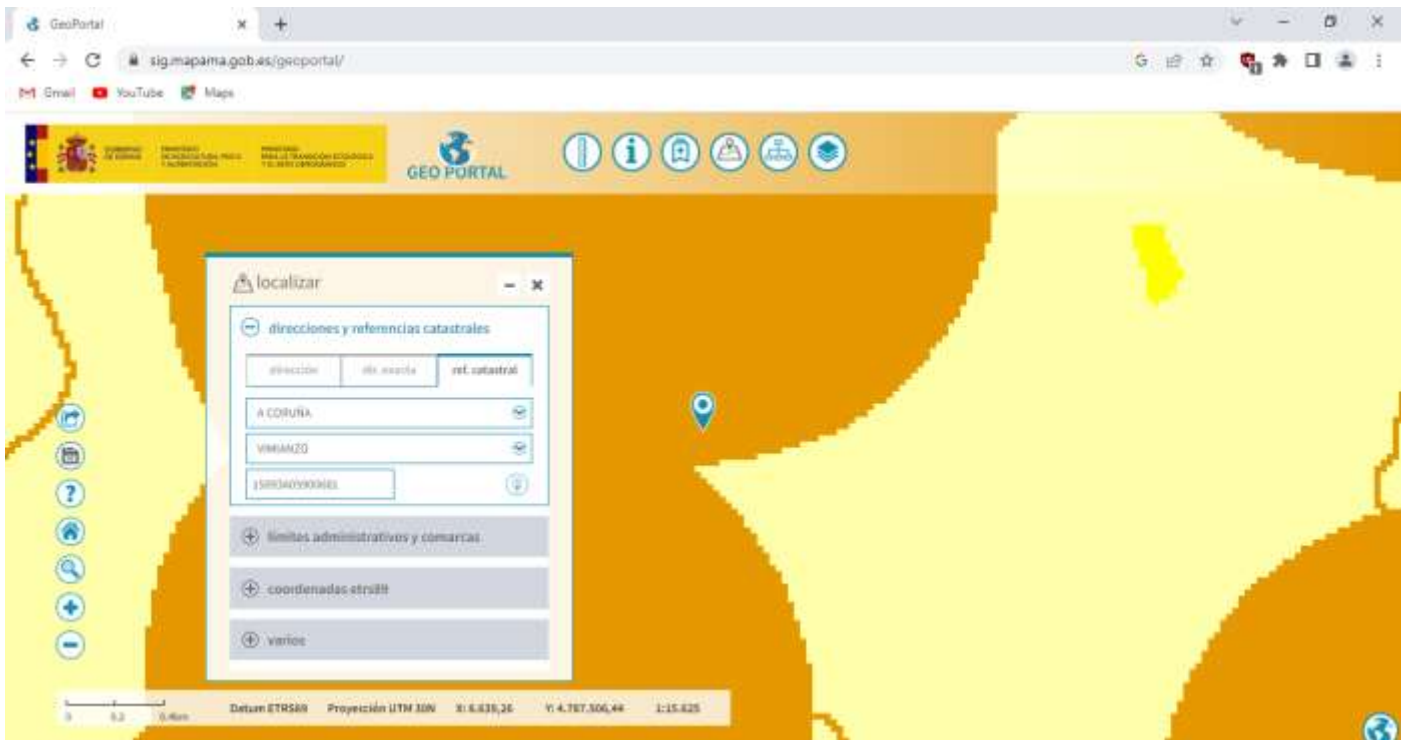
Polígono 46 Parcela 244
GANDARA VELLA. VIMIANZO (A CORUÑA)

Referencia catastral
15093A03800235000QP

Localización
Polígono 38 Parcela 235
MATAkans. VIMIANZO (A CORUÑA)

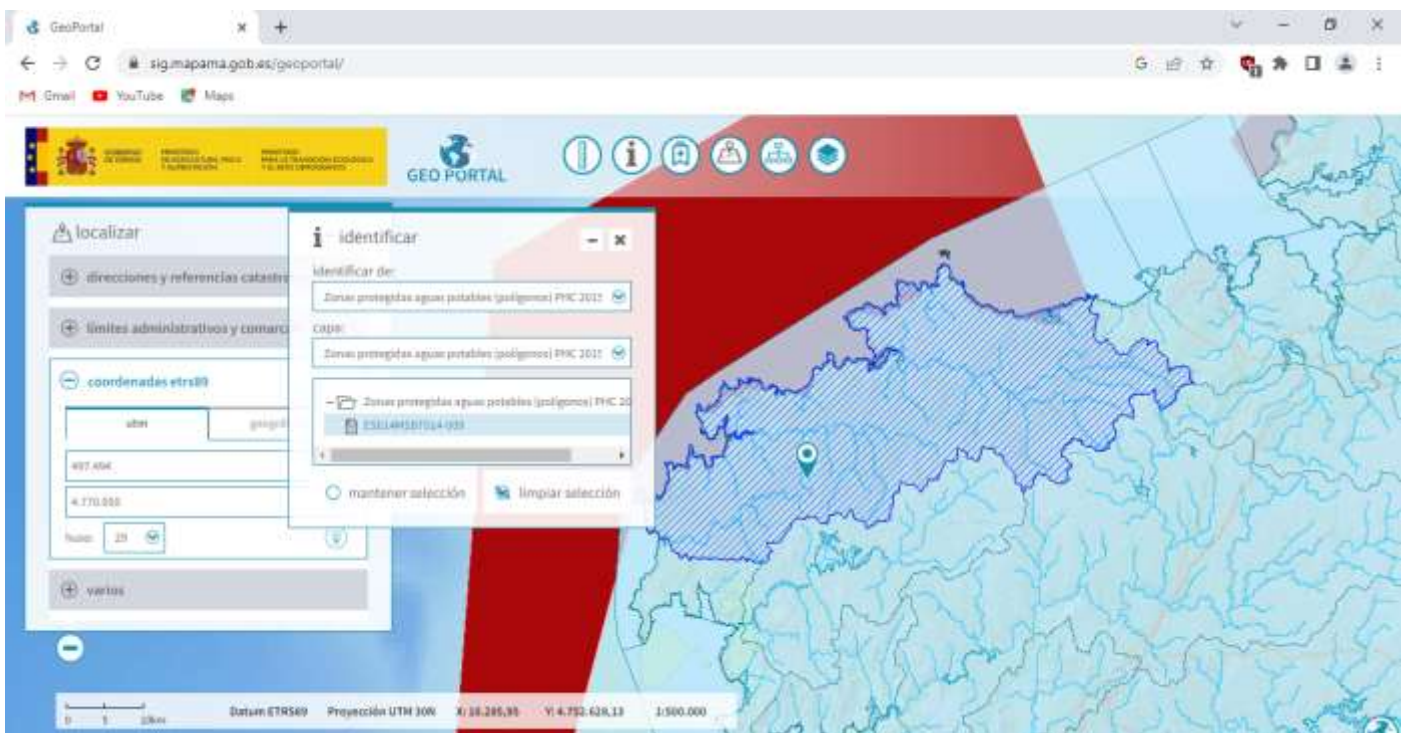

Referencia catastral
15093A059006810000QQ

Localización
Polígono 59 Parcela 681
ALTO DAS GANDARAS. VIMIANZO (A CORUÑA)

V.- A LOCALIZACIÓN INIDÓNEA DO PROXECTO EÓLICO MONTE DA CROA: SOBRE ZONAS DE CAPTACIÓN DE AUGAS DE ZONAS SENSIBLES, ZONAS PROTEXIDAS DE AUGAS POTABLES E SOBRE ZONAS DE MASAS DE AUGA SOTERRADAS QUE SE SOLAPAN COA REDE NATURA 2000

1.- Zona Protexida de Augas Potables que se solapan coa REDE NATURA 2000: Costa da Morte

Cód. Temático ES014MSBT014-009

Esquema temático euProtectedAreaCode

Nombre Costa da Morte

Fecha de designación 14/09/2012

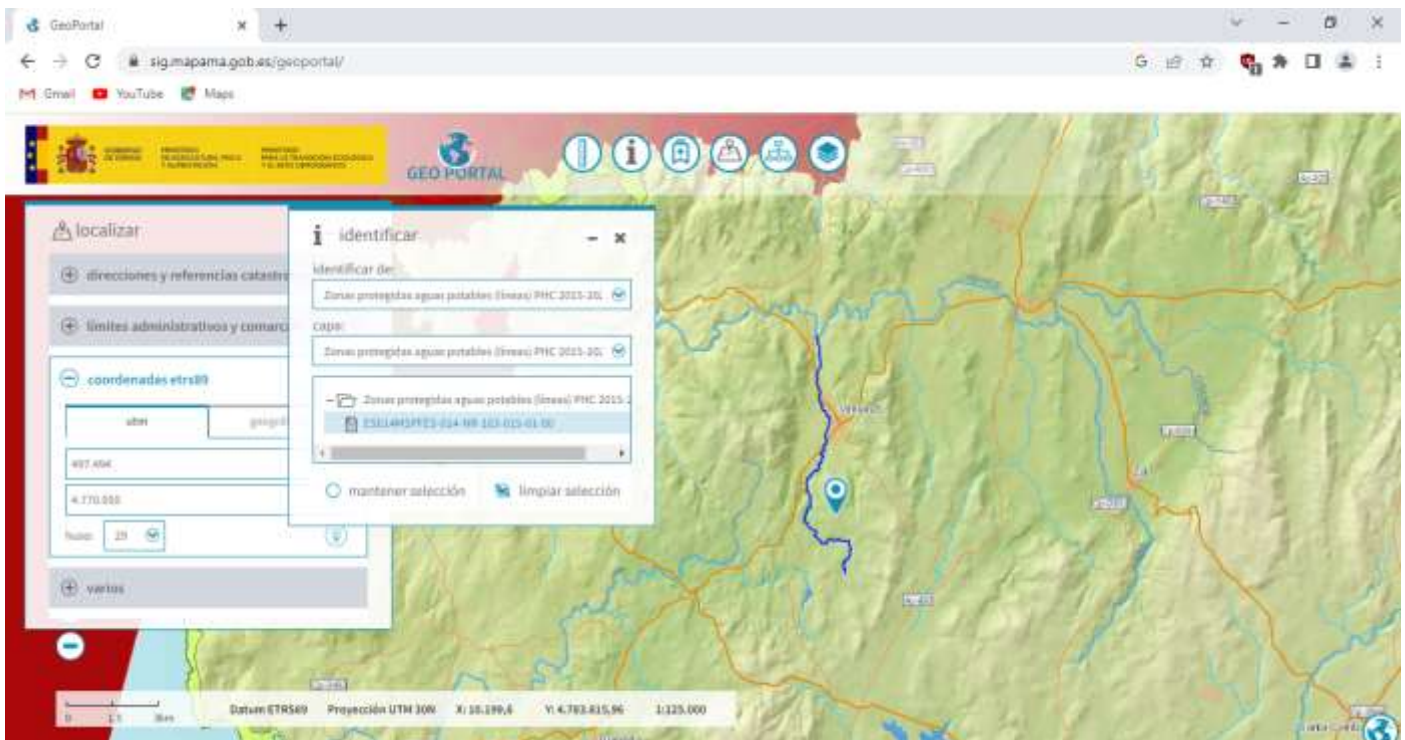
Tipo de zona drinkingWaterProtectionArea

Nombre base Directive 2000/60/EC of the European Parliament

Link base legal [Ver link base legal](#)

Ámbito base legal european

Superficie (km2) 1.256,1815

Cód. Temático ES014MSPFES-014-NR-163-015-01-00

Esquema temático euProtectedAreaCode

Nombre Rego De Campeda ou San Maguedo

Fecha de designación 14/09/2012

Tipo de zona drinkingWaterProtectionArea

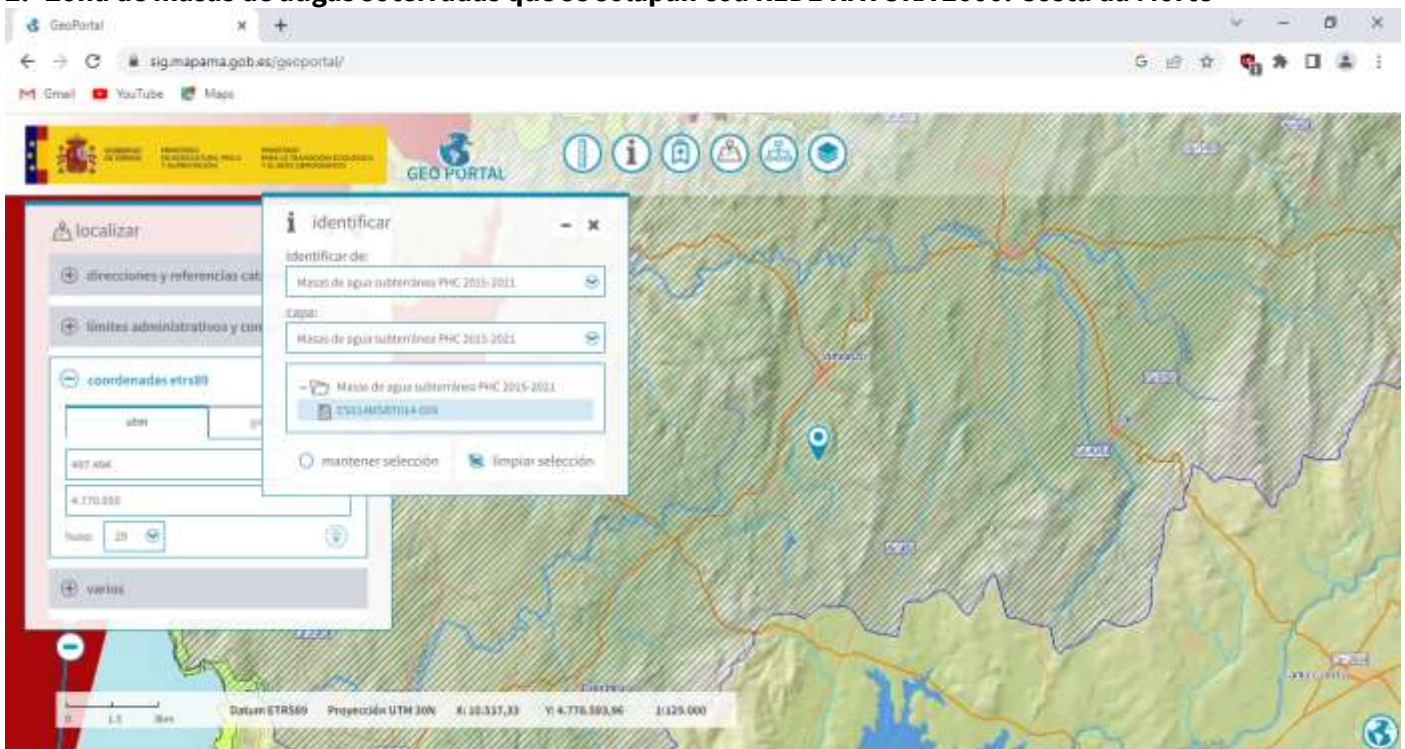
Nombre base legal TRLA Art. 99 bis 2a

Link base legal [Ver link base legal](#)

Ámbito base legal national

Longitud (km) 10,4596

2.- Zona de masas de aguas soterradas que se solapan coa REDE NATURA 2000: Costa da Morte

Cód. Masa de agua ES014MSBT014-009

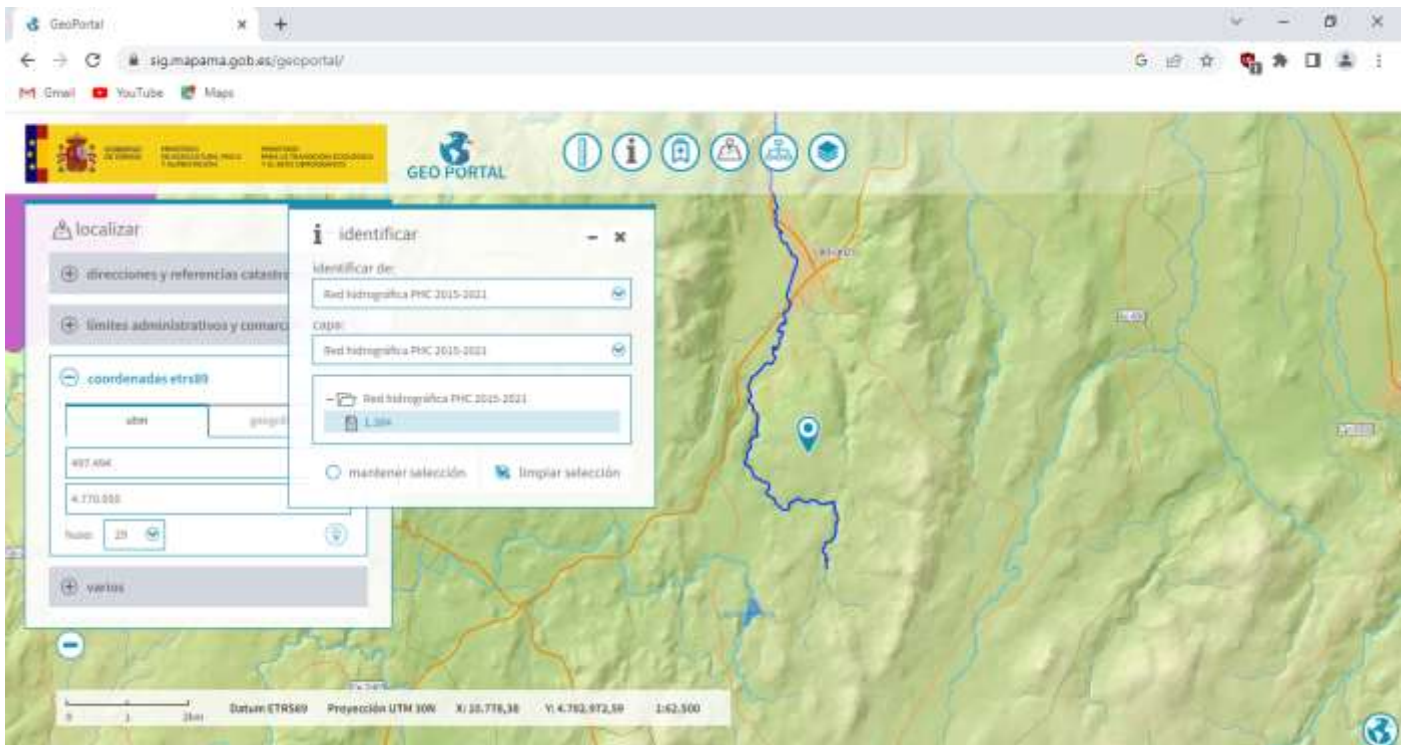
Nombre masa de agua Costa da Morte

Superficie (km2) 1.256,1772

Cód. Demarcación Hidrográfica ES014

Demarcación Hidrográfica GALICIA-COSTA

4.- Afección aos recursos hídricos na entorna do proxecto eólico Monte da Croa

Id. Hidrográfico 1.384

Namespace <http://augas.cmati.xunta.es>

Nombre Rego De Campeda Ou San Maguedo

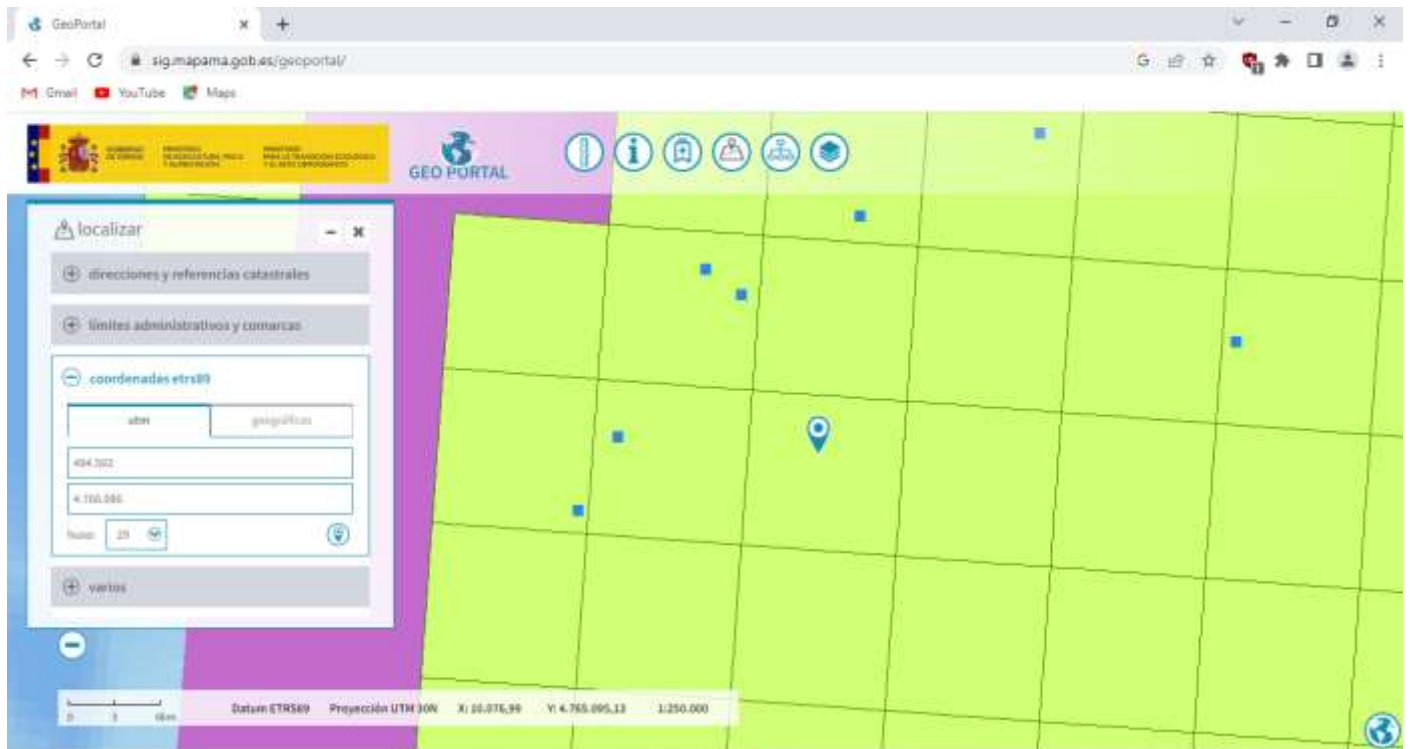
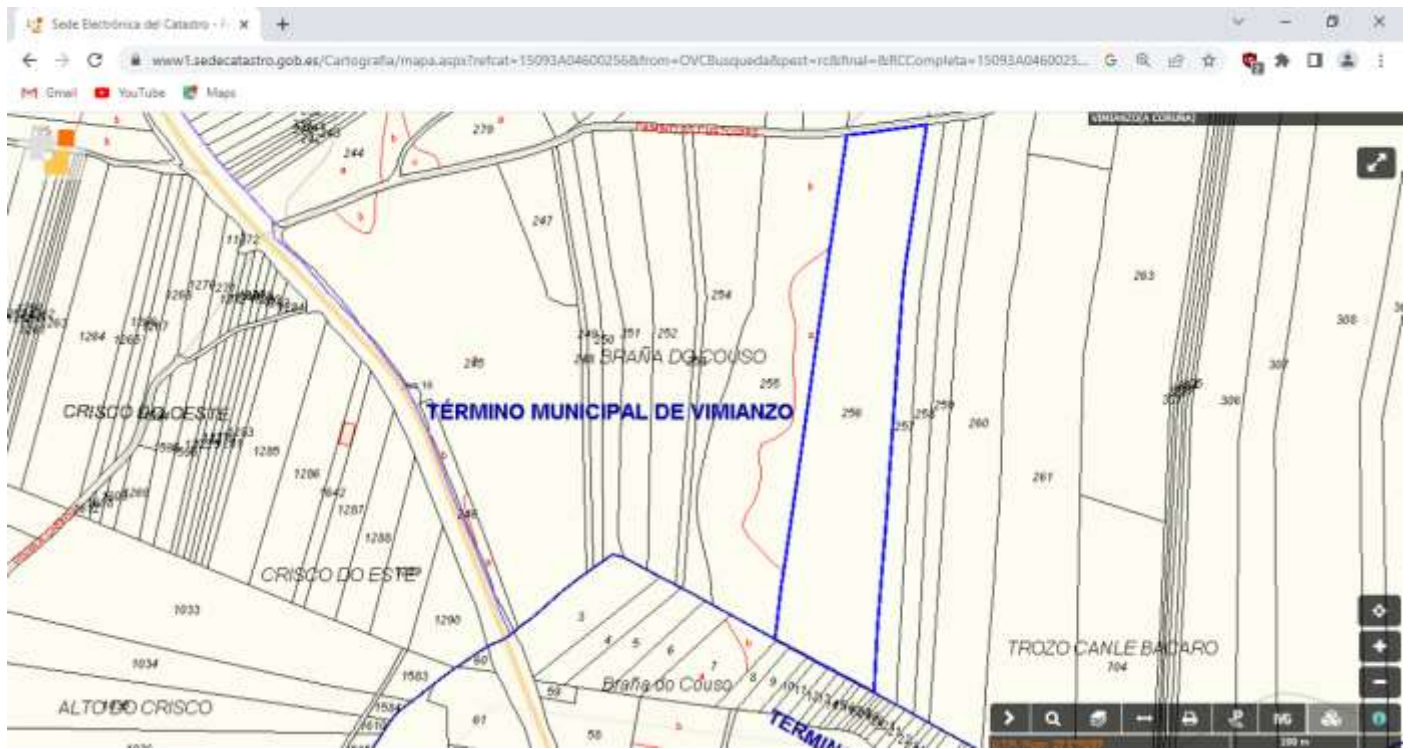
Idioma spa

Tipo de segmento de realSurfaceWaterSegment

Cód. Masa de agua ES014MSPFES-014-NR-163-015-01-00

Esquema euSurfaceWaterBodyCode

- **AFECCIÓN SEVERA E PREXUIZOS IRREVERSIBLES PARA O SISTEMA DE BRAÑAS E HUMIDAIAS DA ZONA DE AFECCIÓN DO PROXECTO**

Localización do aeroxerador MC05 con respecto aos humedais da entorna inventariados

Nombre	Ría de Lires
Provincia	A Coruña
Comunidad Autónoma	Galicia

Nombre	Braña de Morquintán
Provincia	A Coruña

Comunidad Autónoma Galicia

Nombre Marismas del Puerto

Provincia A Coruña

Comunidad Autónoma Galicia

Nombre Marismas de Valadares y Trasteiro

Provincia A Coruña

Comunidad Autónoma Galicia

Nombre Laguna de Traba

Provincia A Coruña

Comunidad Autónoma Galicia

BRAÑA DO COUSO. VIMIANZO (A CORUÑA)

Analizando a Relación de Bens e Dereitos Afectados (RBDA) polo proxecto temos que o proxecto eólico do Monte dá Croa afecta a un importante número de cauces e de humedais.

Detalle de Polígono 46 Parcela 315 FOXO DE ARRIBA. VIMIANZO (A CORUÑA), parcela ribeirega do Rego da Regueira.

Detalle da parcela do Polígono 46 Parcela 323 COSTA DO FOXO. VIMIANZO (A CORUÑA), parcela ribeirega do Rego da Regueira.

Detalle das parcelas do humedal Braña do Couso (Referencia catastral, polígono, parcela e nome):

15093A046002540000QK	46	254	Braña do Couso
15093A046002530000QO	46	253	Braña do Couso

15093A046002520000QM	46	252	Braña do Couso
15093A046002510000QF	46	251	Braña do Couso
15093A046002500000QT	46	250	Braña do Couso
15093A046002490000QM	46	249	Braña do Couso

Detalle do humedal do Rego de Matacáns, na paraxe da Estivada

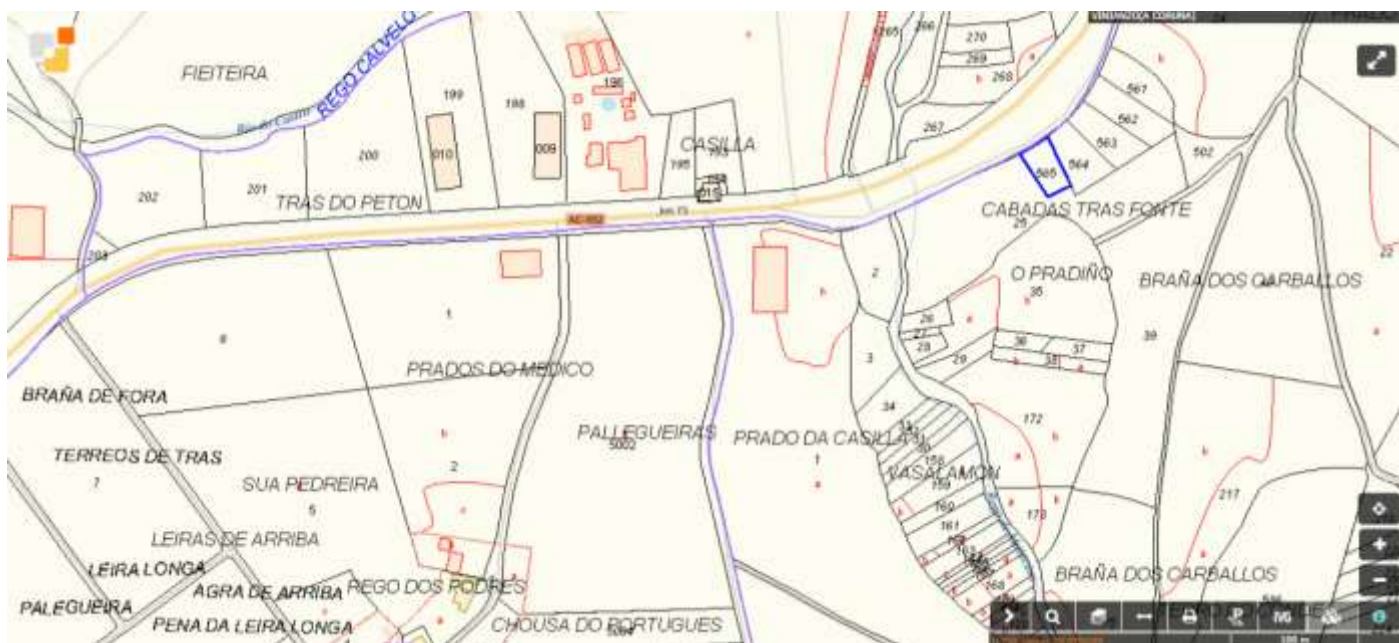

Detalle dos afloramentos rochosos na Gándara Vella. Preto, o Rego de Matacáns. Parcelas afectadas polas infraestruturas do proxecto eólico Monte da Croa e que figuran na Relación de Bens e Dereitos Afectados (RBDA) publicada no DOG. Paraxes afectadas por unha liña eléctrica de evacuación existente.

Afección severa á vía pecuaria tradicional ou camiño Polígono 46 Parcela 9003 CAMIÑO AS CUSTODIAS. VIMIANZO (A CORUÑA).

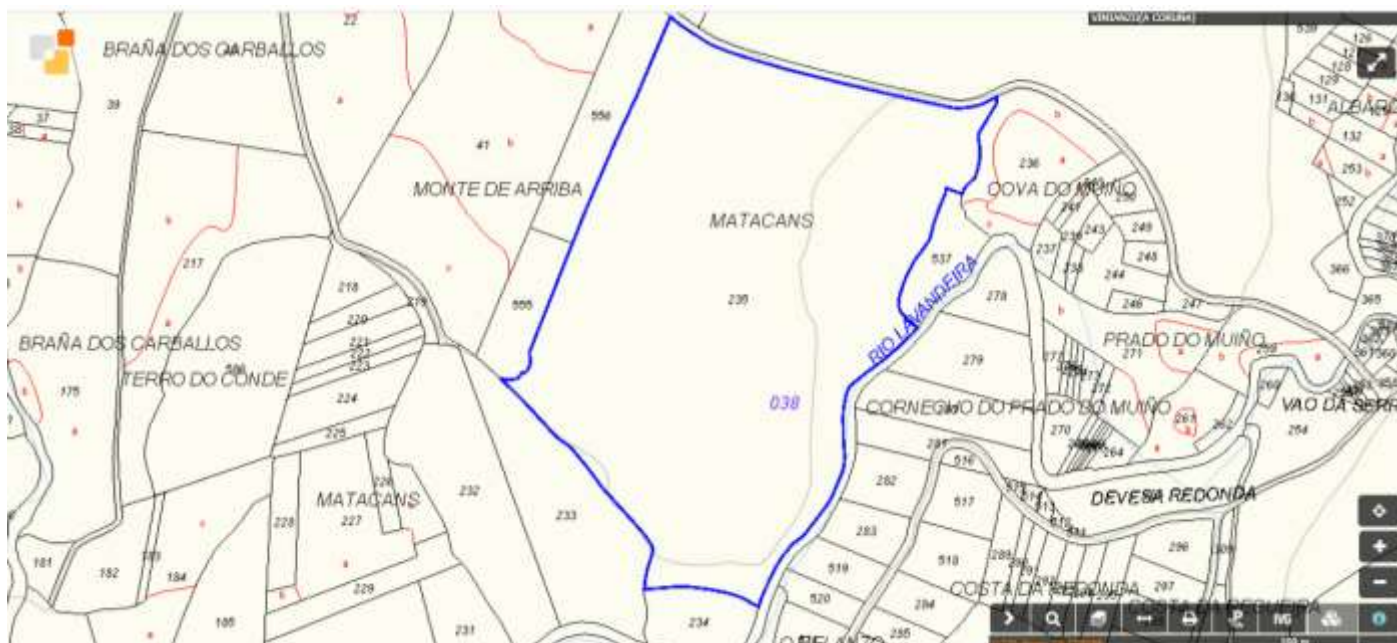

Detalle do humedal Braña dos Carballos e do Rego da Lavandeira. Polígono 38 Parcela 9201 REGO DA LAVANDEIRA. VIமானிய (A CORUÑA)

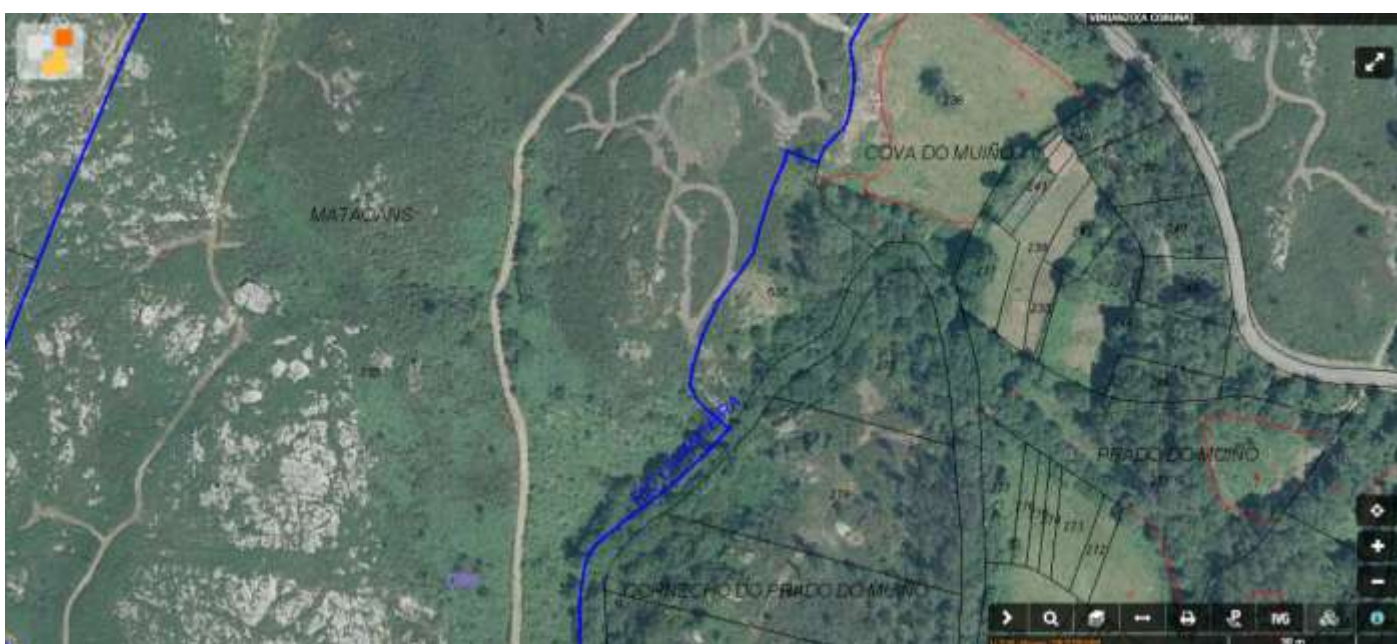

Detalle do Río do Castro e o Rego Calvelo, o humedal a Braña de Fóra, o Rego da Lavandeira e o humedal Braña dos Carballos. Detalle das parcelas Escavadas, afectadas polas infraestruturas do proxecto do parque eólico Monte da Croa.

Detalle da parcela Polígono 38 Parcela 235 MATAÇANS. VIMIANZO (A CORUÑA), ribeirega co Ríu Lavandeira que limita cos humedais Braña dos Carballos e co humedal da Cova do Muíño.

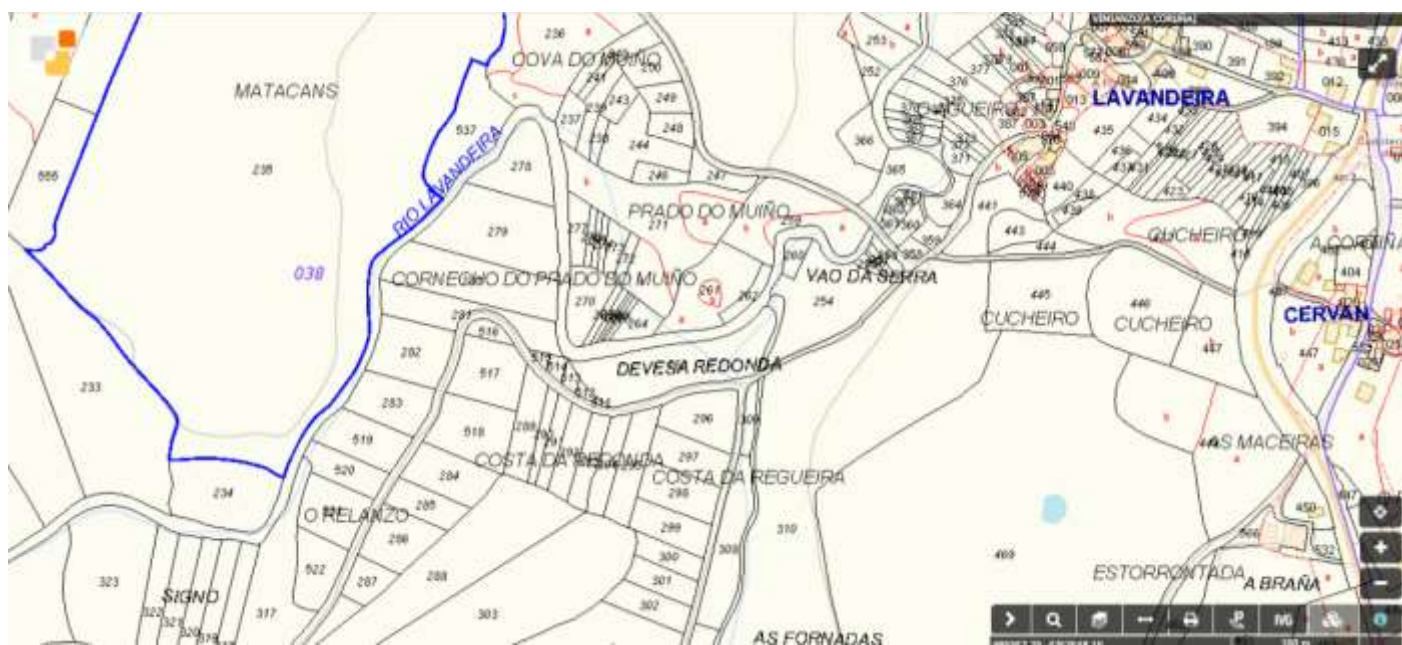

Detalle dos afloramentos rochosos da parcela Matacáns e do Ríu Lavandeira

15093A040004420000QH	40	442	Prado da Cova
15093A040003660000QD	40	366	Prado da Cova

Detalle do Polígono 46 Parcela 256 TROZO CANLE BACARO. VIMIANZO (A CORUÑA) con afloramentos rochosos. Ausencia de caracterización dos mesmos na tramitación ambiental do proxecto.

Detalle do Río Lavandeira e o humedal Vao da Serra. Parcela Matacáns, ribeirga co Río da Lavandeira.

Parcela de Matacáns co Ríu da Lavandeira, o humedal do Polígono 38 Parcela 469, ESTERRONTADA. VIMIANZO (A CORUÑA) e o Encoro de Lavandeira.

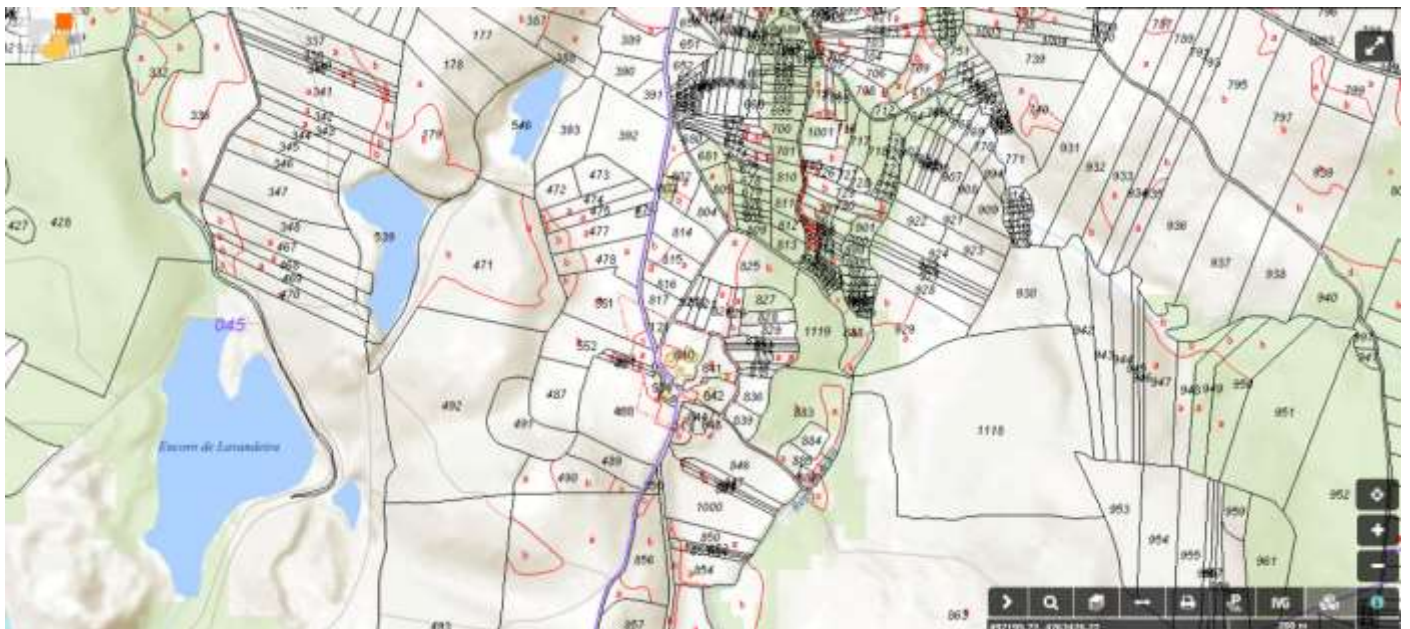
Detalle do Ríu Lavandeira e o Encoro da Lavandeira. Detalle do manancial Coviña e o Prado do Canle.

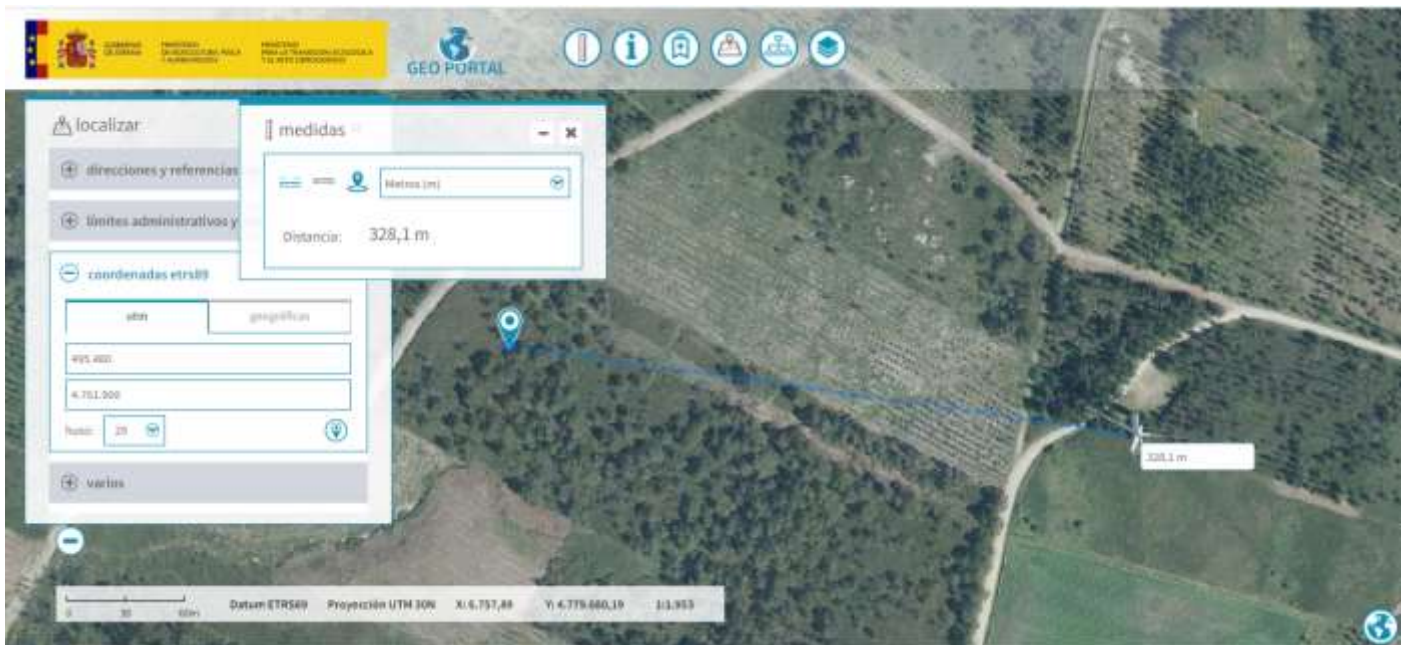
Imaxe dunha mina a ceo aberto na entorna do proxecto eólico Monte da Croa. A mina afecta á zona de policía do Río Lavandeira e ao Encoro da Lavandeira. Xeración de Feísmo Paisaxístico e Fragmentación severa dos ecosistemas. A auga das balsas mineiras pode afectar de forma severa aos cauces e humedais.

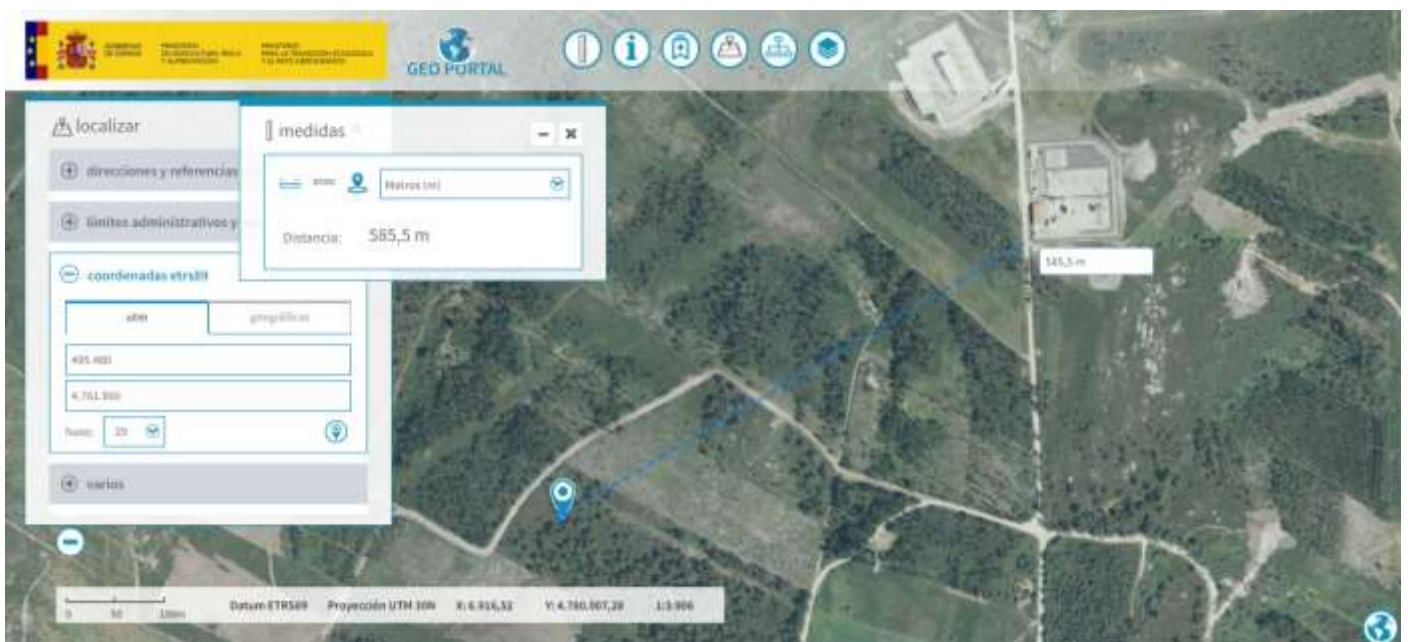
Detalle dos dous humedais ubicados á beira do Río da Lavandeira e do Encoro da Lavandeira

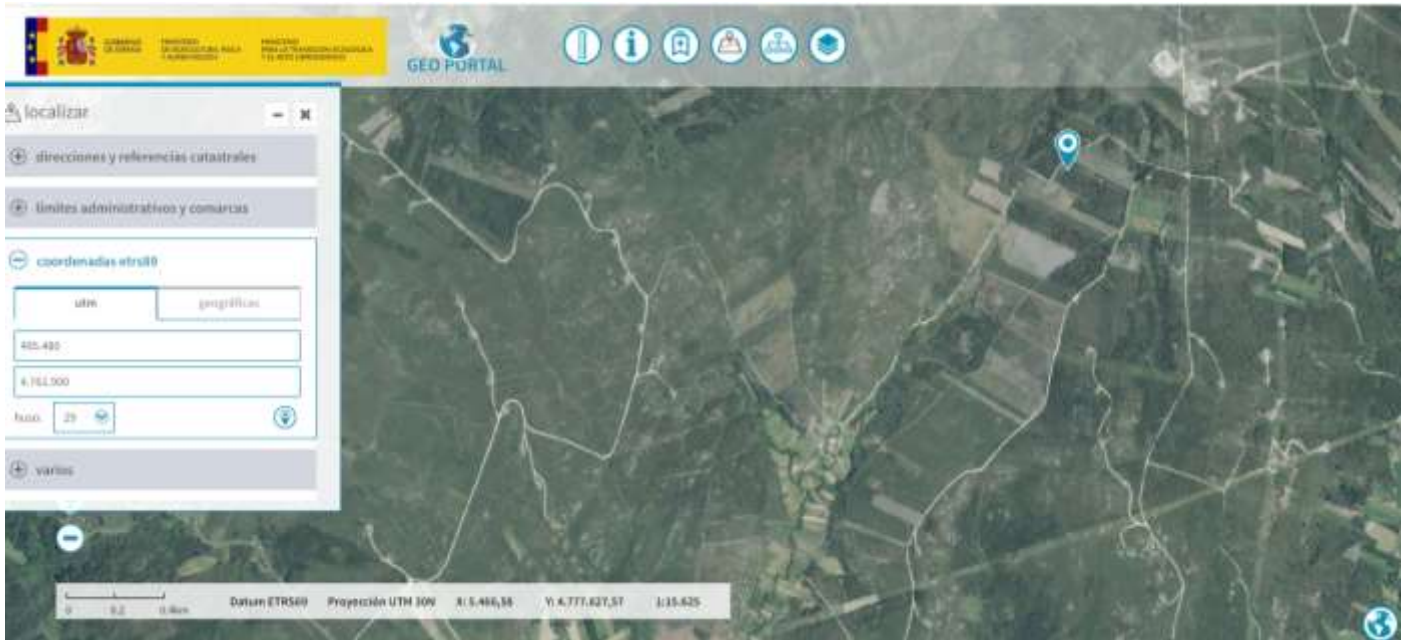
Imaxe dun parque eólico xa instalado na área de afección do proxecto eólico Monte da Croa. Imaxe dos núcleos de Casas Novas, Piñeior, O Cotón e Areosa, en Vimianzo.

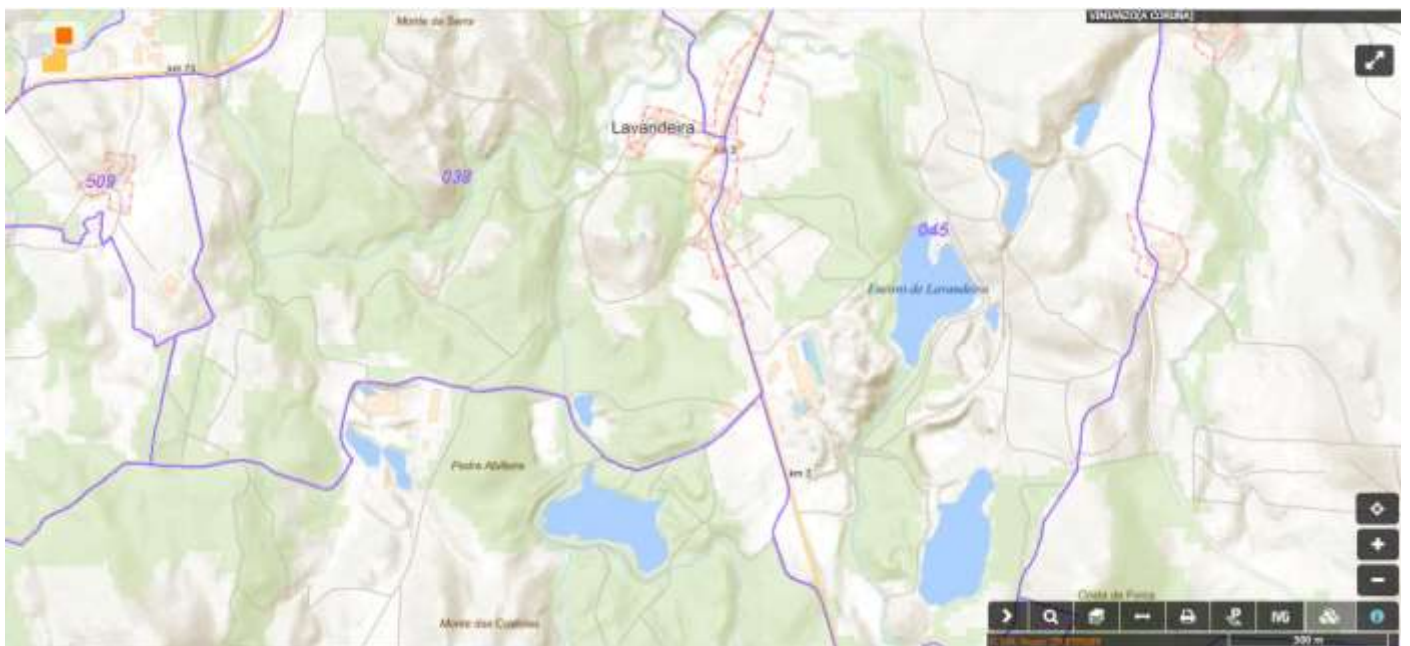
Ubicación da Subestación a 328 metros un aeroxerador xa instalado

Subestación do proxecto eólico Monte da Croa a 585,5 metros doutra subestación dun parque xa instalado e a 600,4 metros doutra

Saturación eólica ou presión eólica excesiva na entorna do proxecto eólico Monte da Croa

Detalle das balsas mineiras de Río Tinto, explotadas por Cavisva.

Fonte do Salto e Fonte do Prado do Sal.

Nascimento do Rego da Regueira na parcela 523 -524 e nascimento doutro rego que comunica co anterior.

Detalle da balsa mineira de Río Tinto, na zona de policía do Rego da Regueira.

Detalle do Ríu de Cambeda e do humedai Vao das Laxiñas, afectado polas infraestruturas do proxecto eólico Monte dá Croa.

Detalle das parcelas afectas e que reúnen as características propias das paraxes higrófilas.

15034A009003340000ZR	9	334	Vao de Laxiñas	Matogueira
15034A009003330000ZK	9	333	Vao de Laxiñas	Matogueira

Detalle do Polígono 7 Parcela 43 LAGOAS. DUMBRIA (A CORUÑA) con dúas subestacións eléctricas.

Detalle de parque eólico xa instalado (parque eólico Alto da Croa II de Greenalia), no Vao das Laxiñas.

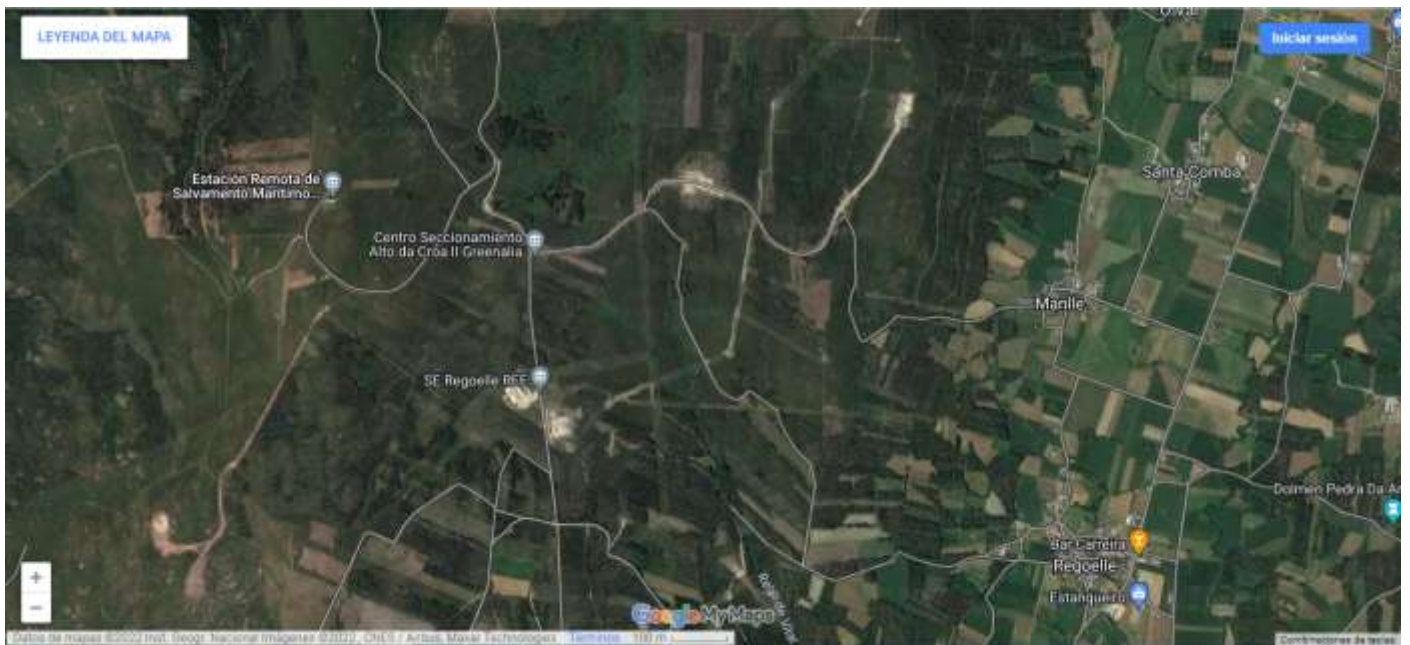
Detalle de aeroxerador instalándose na paraxe Pedra da Vela.

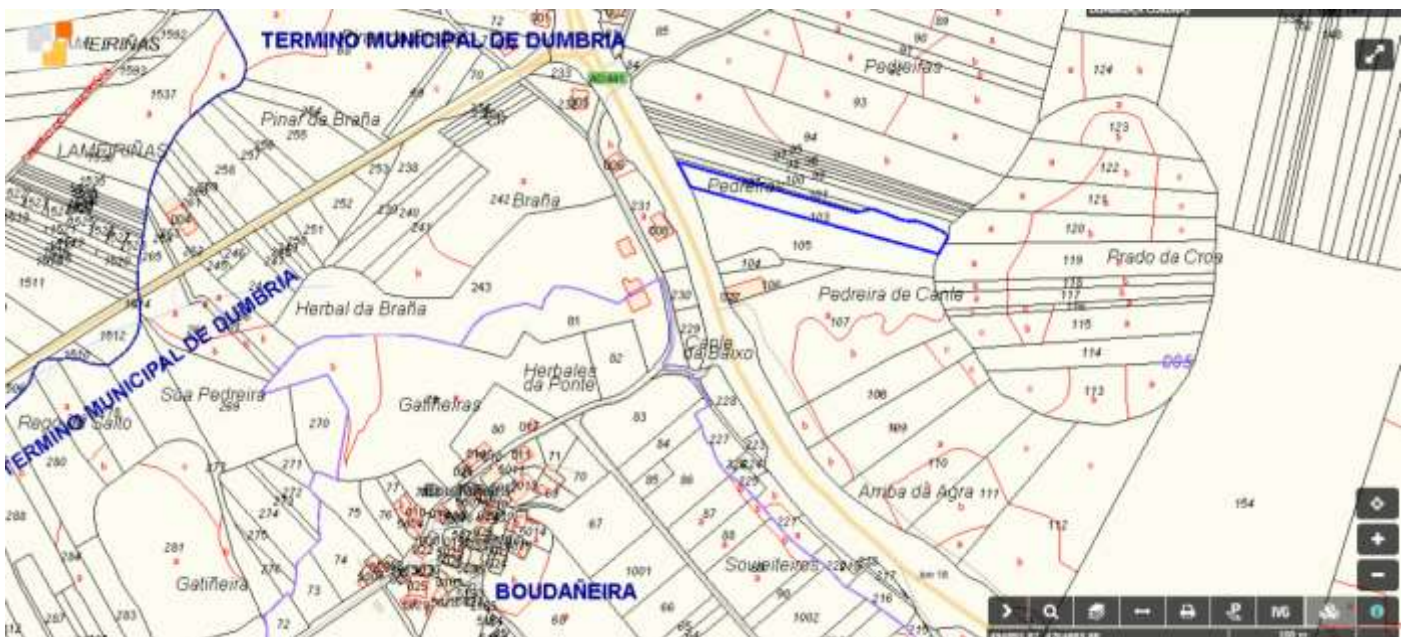
Detalle das parcelas do Marmoirazo, ribeiras co Río do Hospital e o Vao das Laxiñas. Detalle da paraxe identitaria e simbólica Trozo da Cruz, severamente afectada por infraestruturas eólicas.

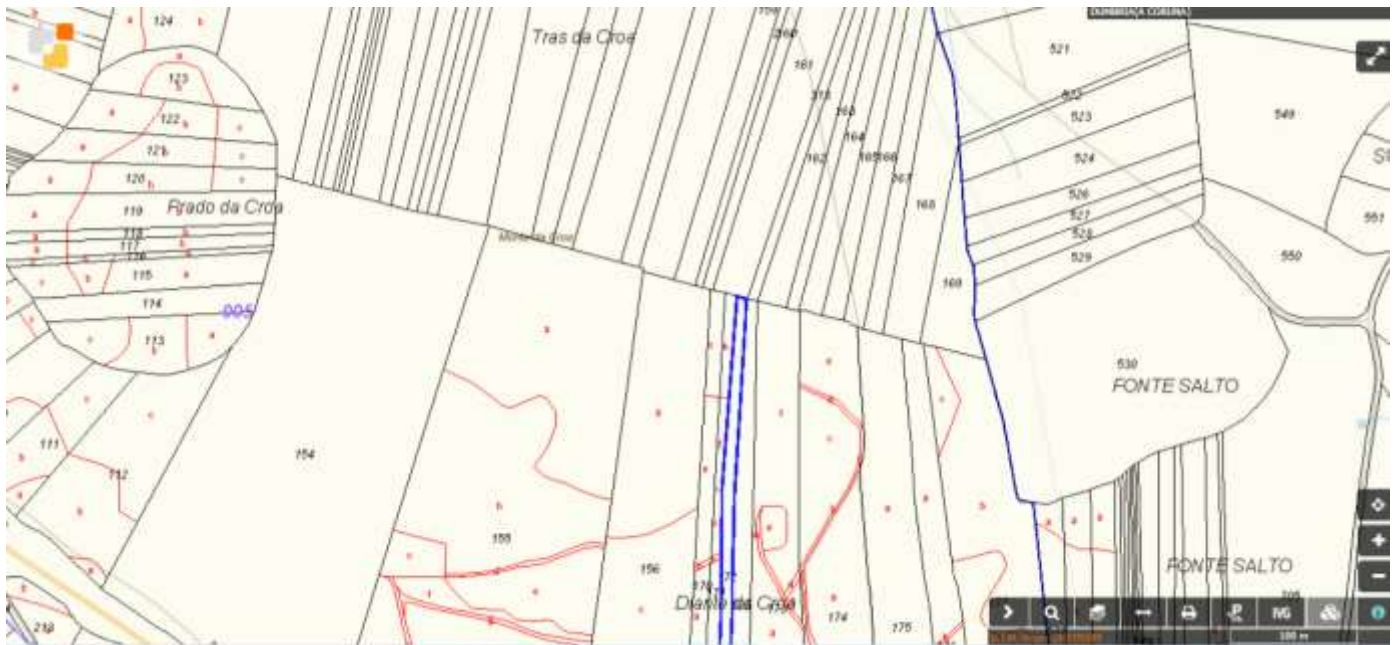
Detalle dos afloramentos rochosos da área de afección do proxecto. Falla de caracterización destes.

Subestación de Regoelle e Centro de Seccionamento Alto da Croa II de Greenalia

Detalle da Pedreira da Canle no Polígono 5 Parcela 103 PEDREIRA DE CANLE. DUMBRIA (A CORUÑA). AfECCIÓN SEVERA Á PAISAXE SIMBÓLICA A CROA. Detalle do humedal o Herbal da Braña e nacemento do Rego do Salto e do Rego do Crisco.

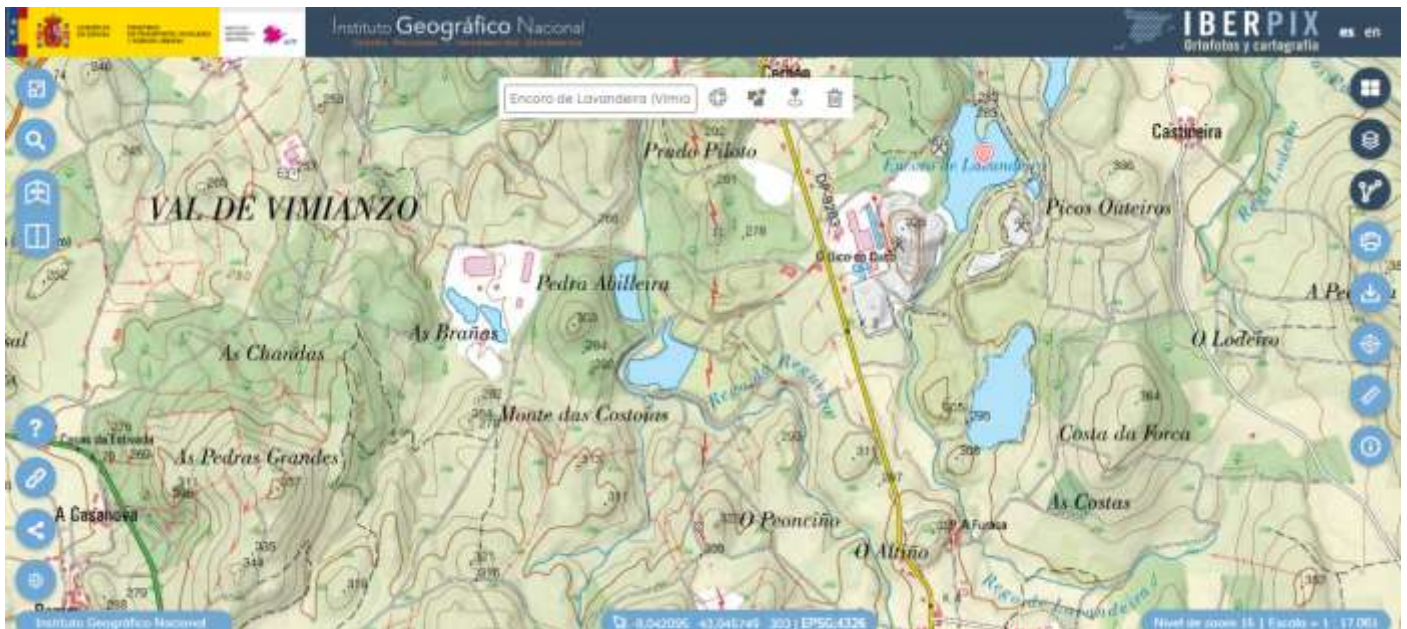

Detalle do Polígono 5 Parcela 172 DIANTE DA CROA. DUMBRIA (A CORUÑA). Afeción severa a paisaxes simbólicas e identitarias.

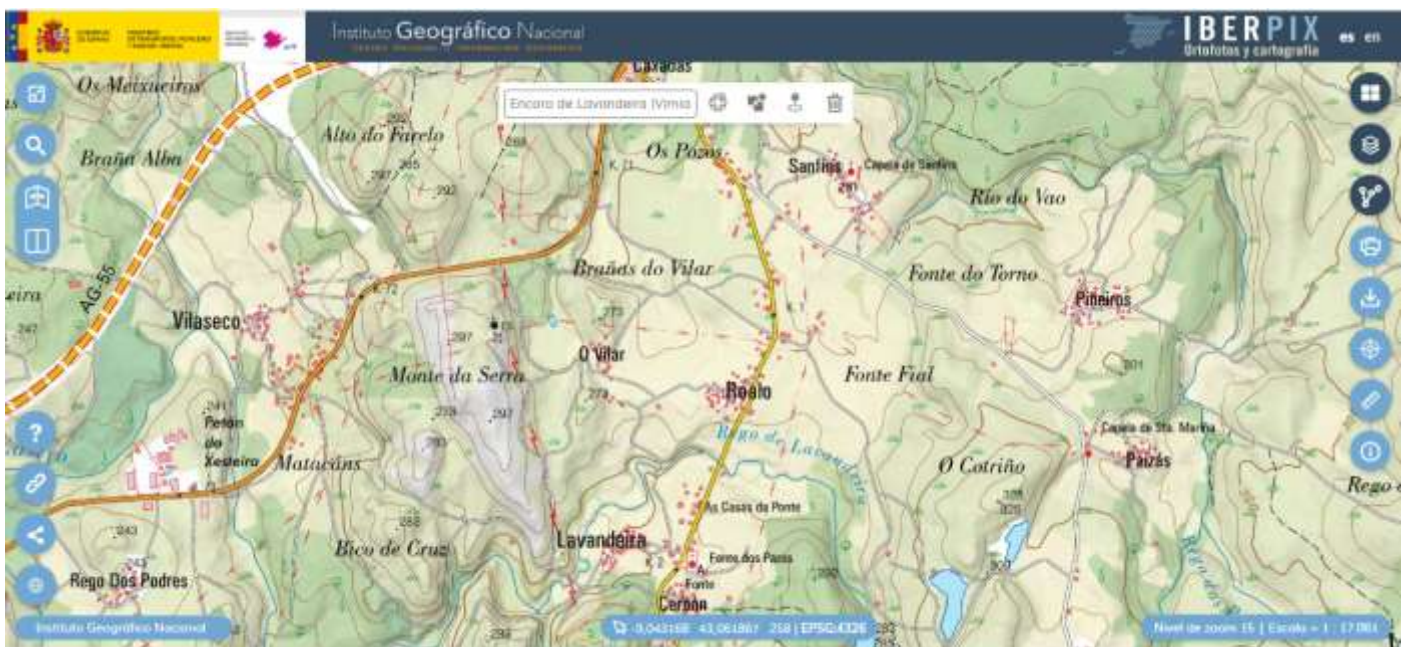

Localización

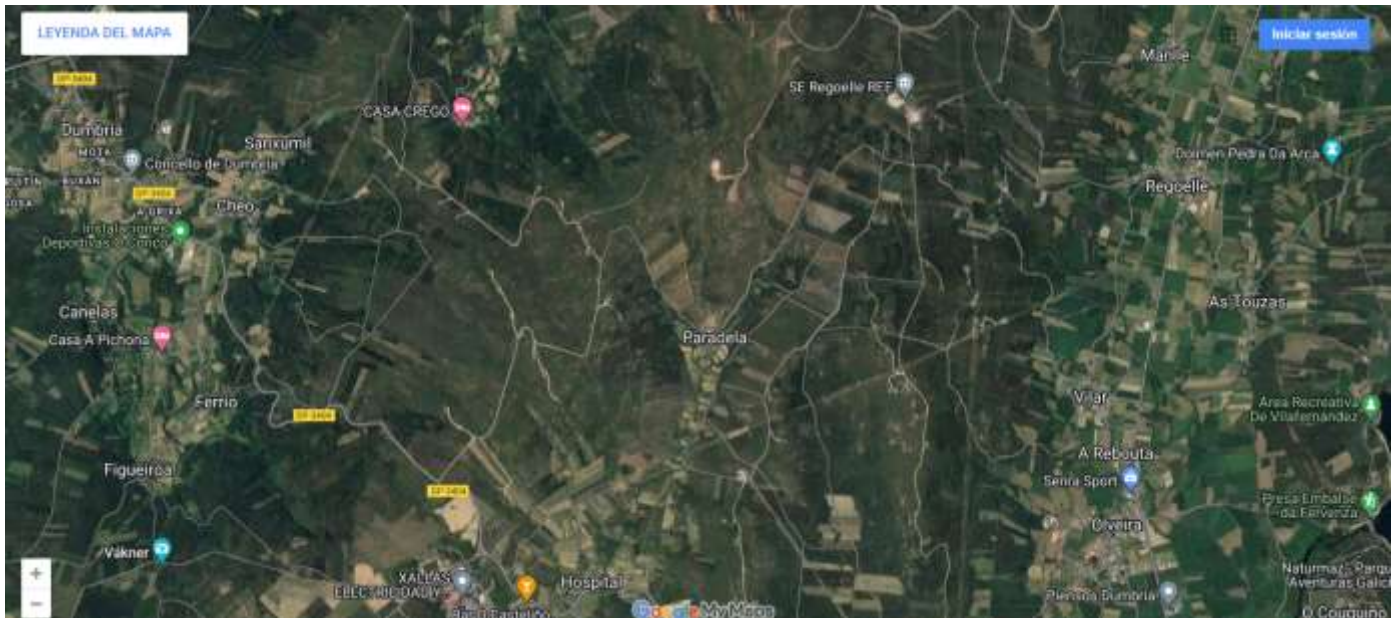
Detalle da parcela do Polígono 5 Parcela 58 CRISCO. DUMBRIA (A CORUÑA), con afeción severa ao humedal Braña do Couso.

Afección severa ao Val de Vimianzo.

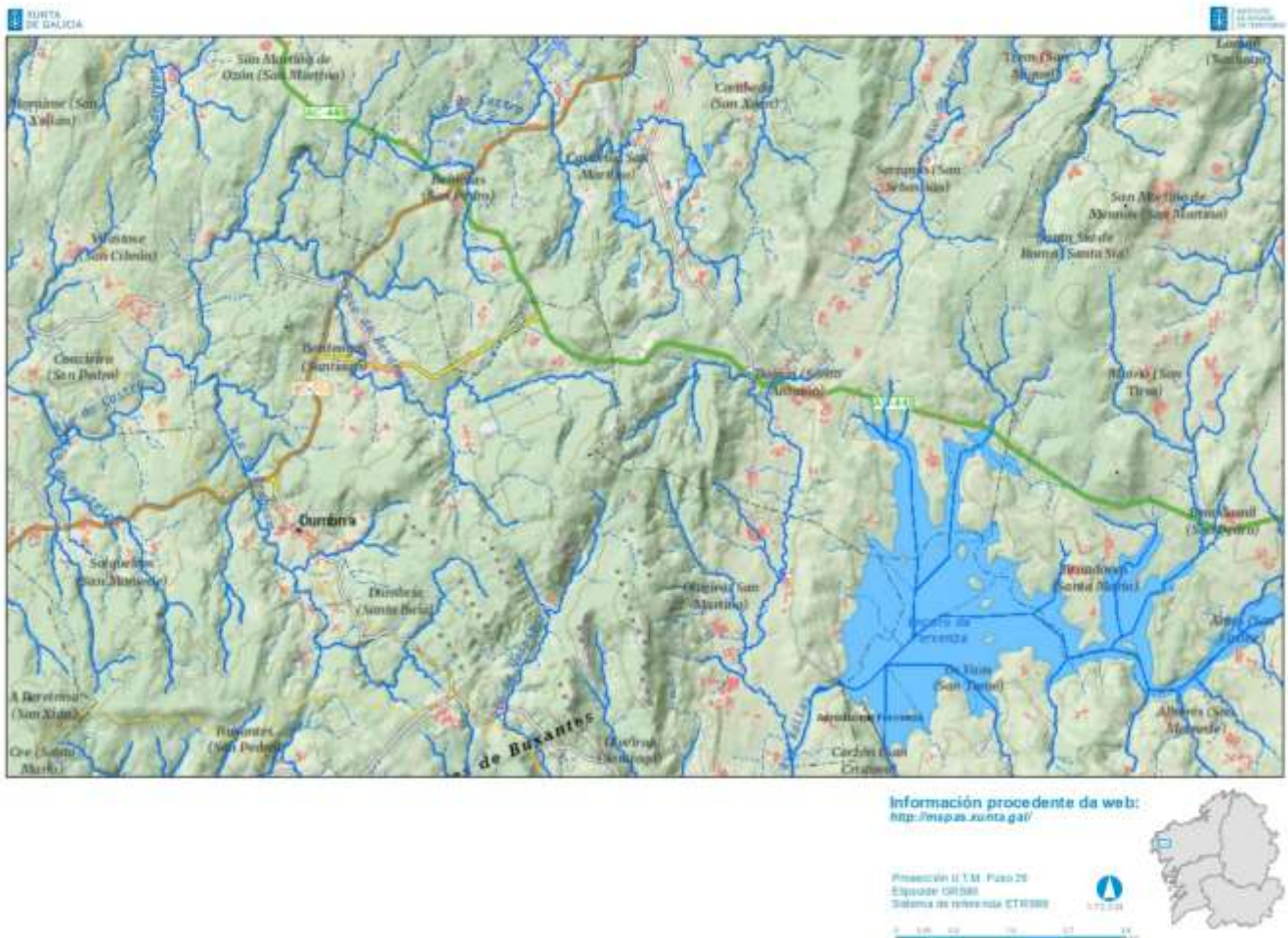

Detalle das Brañas de Alba, ás Brañas do Vilar, o Rego de Lavandeira.

Detalle do núcleo de Paradela, en Dumbría, con parques eólicos instalados nos montes laterais

MAPA NO QUE REFLECTEN OS RECURSOS HÍDRICOS, LAGOAS E ENCOROS DA ÁREA DE AFECCIÓN DO PROXECTO

Tanto os diversos cauces que existen na área de afección do proxecto como os humedais deben analizarse con criterios de unicidade. De sobra é coñecida a importancia dos cauces como instrumentos que garanten a conectividade ecolóxica dos ecosistemas. A afección aos humedais e aos terreos ribeiregos, aos vaos, ás veigas, ás vaguadas, afecta directamente a conectividade ecolóxica tanto lonxitudinal como transversal dos ecosistemas.

A Directiva 92/43/CEE, do 21 de maio de 1992, relativa á conservación dos hábitats naturais e da fauna e flora silvestres, insta os estados membros da UE para fomentar a xestión dos elementos da paisaxe que revistan primordial importancia para a fauna e a flora silvestres. Trátase daqueles elementos que, pola súa estrutura lineal e continua (como os ríos coas súas correspondentes ribeiras ou os sistemas tradicionais de deslinde dos campos), ou polo seu papel de puntos de ligazón (como os estanques ou os soutos) resultan esenciais para a migración, a distribución xeográfica e o intercambio xenético das especies silvestres.

Na lexislación española, a Lei 42/2007, do 13 de decembro, do Patrimonio Natural e da Biodiversidade. BOE 299, 14/12/2007 (Modificada pola Lei 33/2015. BOE 227, 22/11/2015) define corredor ecolóxico como: “o territorio, de extensión e configuración variables, que, debido á súa disposición e ao seu estado de conservación, conecta funcionalmente espazos naturais de singular relevancia para a flora ou a fauna silvestres, separados entre si, permitindo, entre outros procesos ecolóxicos, o intercambio xenético entre poboacións de especies silvestres ou a migración de espécimes desas especies” (Lei 42/2007. Art. 3).

A preservación da conectividade e a integridade ecolóxica da rede de espazos naturais constitúe un requisito legal imposto polos Directiva Hábitats e pola propia Lei 42/2007. Considerando en ambos os casos a importancia dos corredores ecolóxicos como elementos de unión entre os espazos de alto valor ambiental, as consideradas como zonas núcleo de biodiversidade, representados estes últimos polas áreas protexidas, así como polas áreas que, sen ser designadas legalmente baixo unha figura de protección, manteñen unha elevada biodiversidade.

Dos distintos tipos de corredores ecolóxicos que poden recoñecerse no NW Ibérico (montañosos, fluviais, litorais e mariños), son os corredores fluviais os que de forma máis efectiva favorecen o refuxio, movemento e dispersión dun gran número de especies silvestres, pertencentes a distintos grupos taxonómicos e a distintos tipos de ambientes (terrestres, semiterrestres, acuáticos), servindo ademais de conexión efectiva entre os corredores montanos e as zonas núcleo de biodiversidade, coas establecidas no espazo litoral e mariño.

O concepto de corredor fluvial vai aparelado ao propio concepto de río, que representa moito máis que unha simple masa de auga que circula por un leito. O corredor fluvial abarca o conxunto do territorio fluvial, é dicir, o río na súa canle de estiaxe, a vexetación de ribeira e o espazo que ocupan as augas durante as crecidas, xunto coa cuberta vexetal asociada.

Os corredores fluviais, ademais do seu valor ecolóxico intrínseco, cumpren dúas funcións fundamentais, como conectores ecolóxicos e como reguladores hidrolóxicos.

Respecto ao valor ecolóxico, os corredores fluviais albergan ecosistemas asociados ao río tanto acuáticos como terrestres e de interface entre ambos, configurando un espazo de elevada biodiversidade que funciona como refuxio para moitas especies vinculadas ao ámbito fluvial. Este valor ecolóxico singular vese incrementado pola función fundamental de conectores ecolóxicos entre ecosistemas acuáticos e terrestres e entre zonas de alto valor ambiental territorialmente afastadas. Esta función reviste unha especial importancia ao atoparse moi fragmentados os ecosistemas terrestres por infraestruturas e diversos usos do chan. Neste contexto, os corredores fluviais representan os conectores máis válidos, ou polo menos os máis funcionais, para interconectar poboacións de seres vivos que doutra maneira quedarían illadas.

Finalmente, no seu papel de reguladores hidrolóxicos actúan como laminadores do caudal e das cargas de sedimento que arrastra o río en períodos de crecida, disipando parte da súa enerxía, reducindo os danos asociados e recargando os acuíferos. Desta maneira, o río transporta tanto sedimentos ata as praias como nutrientes aos estuarios e augas costeiras, cos consecuentes beneficios ecolóxicos e económicos asociados.

▪ **O CARÁCTER SENSIBLE MEDIOAMBIENTALMENTE DA ÁREA XEOGRÁFICA DE EXECUCIÓN DO PROXECTO EÓLICO MONTE DA CROA**

A DIRECTIVA 2014/52/UE DO PARLAMENTO EUROPEO E DO CONSELLO do 16 de abril de 2014 pola que se modifica a Directiva 2011/92/UE, relativa á avaliación das repercusións de determinados proxectos públicos e privados sobre o medio ambiente indica respecto á localización dos proxectos:

“Debe considerarse o carácter sensible medioambientalmente das áreas xeográficas que poidan verse afectadas polos proxectos, tendo en conta, en particular:

a) o uso presente e aprobado da terra;

b) a abundancia relativa, a dispoñibilidade, a calidade e a capacidade de rexeneración dos recursos naturais da zona e o seu subsolo (incluídos o chan, a terra, a auga e a biodiversidade);

c) a capacidade de absorción do medio natural, con especial atención ás áreas seguintes:

i) húmidais, zonas ribeiregas, desembocaduras de ríos,

ii) zonas costeiras e medio mariño,

iii) zonas de montaña e de bosque,

iv) reservas naturais e parques,

v) zonas clasificadas ou protexidas pola lexislación nacional; zonas Natura 2000 designadas polos Estados membros en aplicación das Directivas 92/43/CEE e 2009/147/CE,

vi) áreas nas que xa se produciu un incumprimento das normas de calidade ambiental establecidas na lexislación da Unión e pertinentes para o proxecto, ou nas que se considere que se produciu tal incumprimento,

vii) áreas de gran densidade demográfica,

viii) paisaxes e lugares con significación histórica, cultural e/ou arqueolóxica”.

Considérase que un proxecto ten incidencia nunha zona ambientalmente sensible cando se dá algunha das seguintes condicións:

Que poida afectar os espazos pertencentes á Rede Natura 2000, sen ter relación directa coa xestión ou conservación do lugar ou sen ser necesario para a mesma.

No presente caso non se está a ter en conta a sensibilidade ambiental do territorio xeográfico no que se prevé a execución do proxecto eólico nin se determina o grao de sensibilidade e de resiliencia do territorio para acoller o proxecto, tendo en conta a presenza xa doutros parques na contorna e a importancia dos recursos hídricos e humidais afectados.

Existe unha afección severa ao conxunto de cauces da área e afección do proxecto con impactos sobre brañas, humidais, fontes e nascencias de cauces. Existe unha importante rede fluvial afectada polo proxecto eólico e parte da súa infraestrutura de evacuación, afección severa e irreversible obviada tanto no EIA como agora na DIA.

Na lexislación española, a Lei 42/2007, do 13 de decembro, do Patrimonio Natural e da Biodiversidade. BOE 299, 14/12/2007 (Modificada pola Lei 33/2015. BOE 227, 22/11/2015) define corredor ecolóxico como: “o territorio, de extensión e configuración variables, que, debido á súa disposición e ao seu estado de conservación, conecta funcionalmente espazos naturais de singular relevancia para a flora ou a fauna silvestres, separados entre si, permitindo, entre outros procesos ecolóxicos, o intercambio xenético entre poboacións de especies silvestres ou a migración de espécimes desas especies” (Lei 42/2007. Art. 3).

A preservación da conectividade e a integridade ecolóxica da rede de espazos naturais constitúe un requisito legal imposto polos Directiva Hábitats e pola propia Lei 42/2007. Considerando en ambos os casos a importancia dos corredores ecolóxicos como elementos de unión entre os espazos de alto valor ambiental, as consideradas como zonas núcleo de biodiversidade, representados estes últimos polas áreas protexidas, así como polas áreas que, sen ser designadas legalmente baixo unha figura de protección, manteñen unha elevada biodiversidade.

Existen varios humidais e paraxes higrófilas afectadas pola instalación dos aeroxeradores. Cómpre ter en conta que as infraestruturas afectan de forma irreversible a estes espazos. Ademais os aeroxeradores aséntanse practicamente sobre humidais, brañas e lagoas. A propia toponimia xa indica que estamos en presenza de humidais, Brañas e Lagoas. A afección aos recursos hídricos é irreversible. As importantes remocións de toneladas de terra para a instalación das cimentacións e plataformas dos aeroxeradores pode romper acuíferos e afectar seriamente ás masas de auga soterradas. Os humidais son fontes de vida, xa que o 40 % das especies do mundo viven ou se reproducen nestes espazos. Tamén son fonte de auga limpa e de alimento, de feito, unha de cada sete persoas depende dos humidais para o seu sustento. Os servizos que brindan os humidais son incalculables e insubstituíbles.

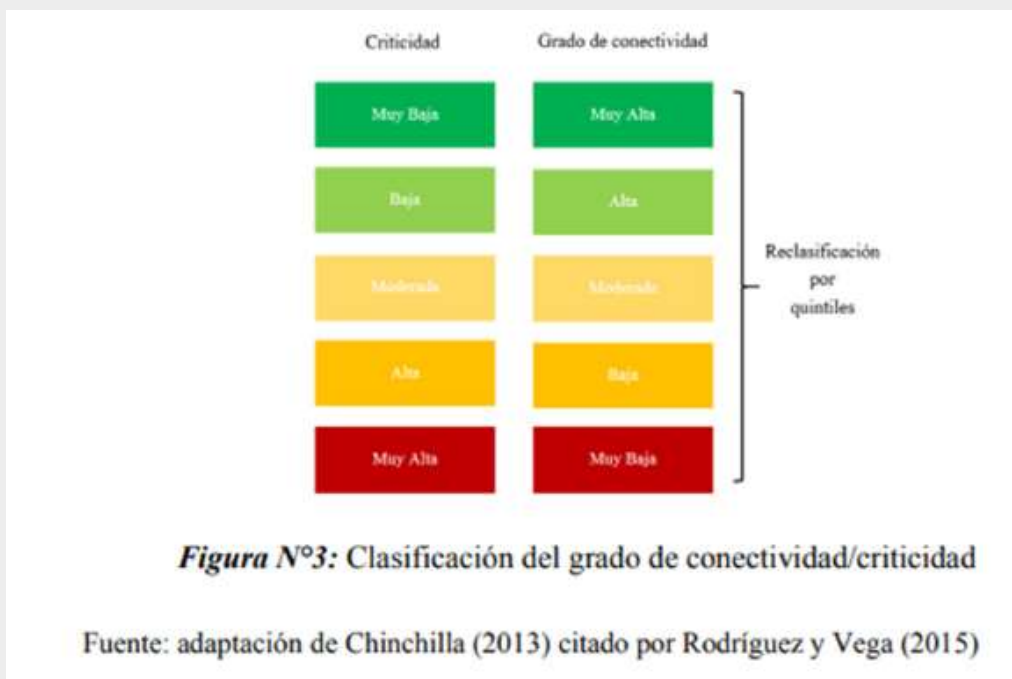
▪ **A NECESIDADE DA COLECTIVIDADE ECOLÓXICA. AUSENCIA DO CÁLCULO DO ÍNDICE DE FRAGMENTACIÓN DO PROXECTO EÓLICO MONTE DA CROA**

O trámite ambiental levado a cabo na tramitación do proxecto eólico Monte da Croa non permitiu valorar a importancia da zonificación da conectividade ecolóxica estrutural como variable transcendental para coñecer o grao de facilidade ou dificultade que un espazo natural posúe para albergar as interrelacións da biodiversidade. Neste aspecto, os estudos da Ecoloxía da Paisaxe, a través da cartografía ecolóxica e a valoración interpretativa de variables desde as ciencias xeográficas, permiten valorar o estado de fragmentación/conectividade do espazo

xeográfico de modo que serven de ferramenta fundamental para definir marcos de acción de ordenación territorial vistas desde a conservación e a formulación de estratexias de recuperación do medio intervido.

Sen embargo, analizada a documentación ambiental das infraestruturas detéctase que a metodoloxía empregada non permitiu definir as áreas críticas de conectividade ecolóxica estrutural da área xeográfica de implantación dos proxectos.

Non se determinou o índice de fragmentación dos ecosistemas e polo tanto non se puido establecer o grao de conectividade/criticidade.

Non se estableceron as áreas críticas de conectividade ecolóxica estrutural. Nesta relación un maior grao de criticidade conleva a un menor grao de conectividade ecolóxica estrutural.

No caso que nos ocupa das instalacións do proxecto eólico Monte da Croa e os demais parques eólicos en tramitación e xa instalados e en funcionamento, non se presentaron estudos sobre a conectividade ecolóxica, de gran interese para a ordenación do territorio debido á súa importancia para o establecemento de áreas nas que se necesita de intervención participativa en aras da recuperación dos espazos naturais, o desenvolvemento sostible e a conservación. Como sinalan Gurrutxaga e Lozano (2008), a investigación sobre a estrutura das paisaxes, abordados desde a Ecoloxía da Paisaxe, permite avaliar a relación existente entre as interaccións que permiten a funcionalidade dos territorios cos cambios sobre as paisaxes naturais e a súa dinámica ecolóxica. Devandito panorama permite poñer en perspectiva a influencia antrópica sobre o medio natural estudándose a transformación e modificación das paisaxes e as interaccións e comportamentos que a biodiversidade asume como resposta da súa intervención.

En Galicia non existe un Programa autonómico de Corredores Biolóxicos, que sirva de estratexia para a promoción da conservación e uso sostible da biodiversidade fóra dos territorios catalogados como áreas silvestres de protección. Polo tanto, á hora de executar proxectos industriais como os que nos ocupa, cómpre realizar estudos en conectividade ecolóxica como parte dos seus eixos estratéxicos de implementación para procurar o resguardo e coido da biodiversidade mediante a participación social e cultural e o establecemento dos correspondentes corredores biolóxicos urbanos e interurbanos, que no presente caso non se realizaron.

A conectividade ecolóxica vista como a conexión entre os parches ou fragmentos dunha paisaxe é inversamente proporcional á fragmentación da paisaxe, é dicir a máis fragmentación menor conectividade ecolóxica. Por tanto, os conceptos de fragmentación de hábitats e conectividade ecolóxica están estreitamente ligados.

Índice de conectividade ecolóxica

Precisamente para estimar o grao de conectividade da paisaxe, existe o índice de conectividade ecolóxica, o cal se basea na funcionalidade do ecosistema considerando a capacidade de desprazamento das especies a través dos distintos usos do chan dentro de en un mesmo paisaxe.

Deste xeito, o índice pódese utilizar cando a capacidade dispersiva da especie indicadora vese afectada polos diferentes usos do chan que conforman a totalidade dunha paisaxe. Este índice é unha ferramenta de gran utilidade, xa que a partir dos seus resultados é posible deseñar corredores ecolóxicos, modelar distancias e xerar futuros escenarios.

Importancia da conectividade ecolóxica

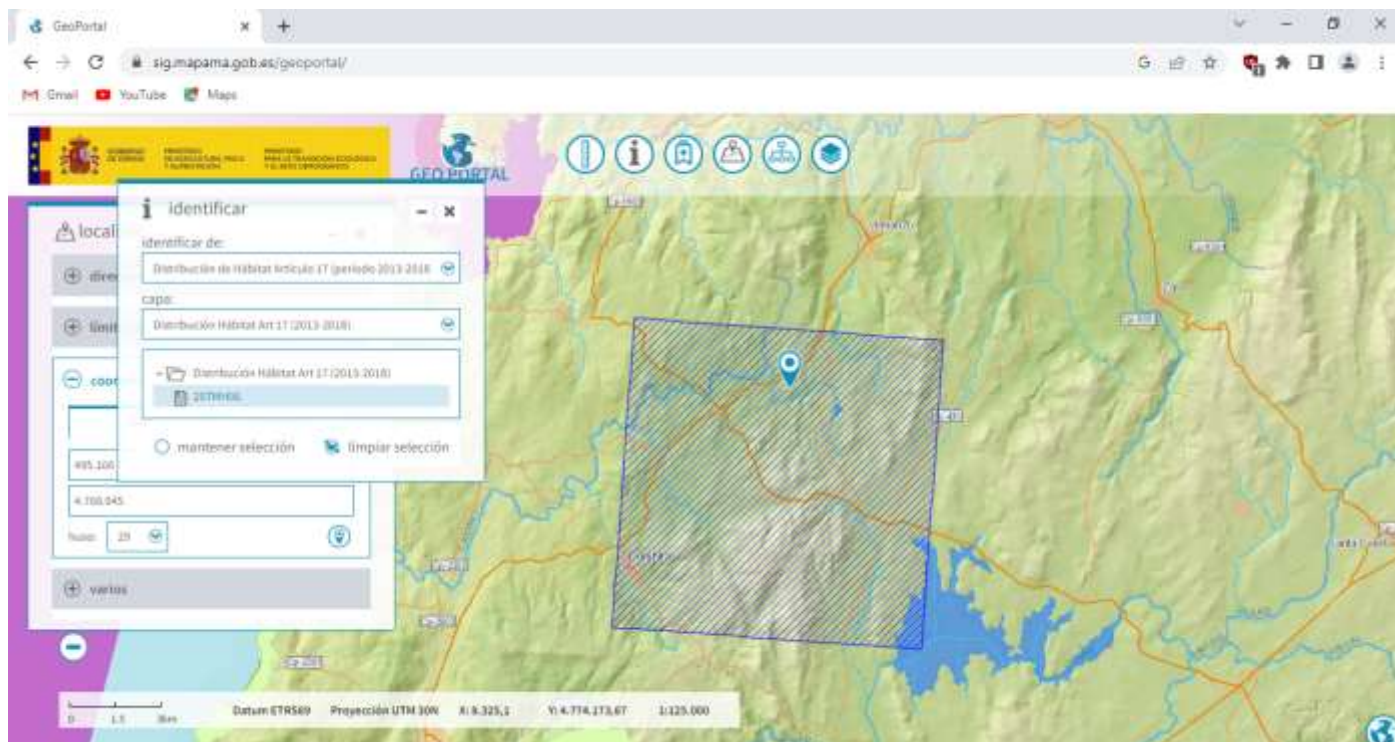
Coa gran cantidade de infraestruturas e parques eólicos xa instalados na mesma área xeográfica, os ecosistemas vense fortemente degradados. Como resultado, rexístrase unha enorme perda de hábitats para a biodiversidade, o cal se traduce nun aumento considerable das vulnerabilidades das especies, que podería levalas á extinción. Sumado a iso, os relictos de hábitats que persisten atópanse separados entre si, dificultando o desprazamento de especies, patróns de migración, probabilidade de colonización e interaccións entre distintas poboacións, como tamén as posibilidades de que os organismos se adapten ao cambio climático.

Pola súa banda, a conectividade ecolóxica estuda en profundidade esta problemática xa que, en resumidas contas, dá unha idea de que tan ben ou mal están conectados dous relictos, parches ou fragmentos da paisaxe. Os seus estudos e implicacións son de fundamental importancia para a planificación e deseño de áreas protexidas debido a que, á fin e ao cabo, as áreas protexidas son relictos do ecosistema orixinal e manter a conexión entre dúas áreas protexidas, potenciará os esforzos de conservación de especies.

Así mesmo, a conectividade ecolóxica é relevante no que respecta ao ordenamento territorial, debido a que a planificación será o mecanismo cruce para que os espazos que se destinan para o desenvolvemento de novas infraestruturas non interfiran na conectividade ecolóxica.

No presente caso e dada a presenza de máis parques eólicos na mesma área xeográfica non se determinou o índice de conectividade ecolóxica nin a permeabilidade existente entre os ecosistemas.

VI.- AFECCIÓN SEVERA E IRREVERSIBLE PARA HÁBITATS PRIORITARIOS E DE INTERÉS COMUNITARIO

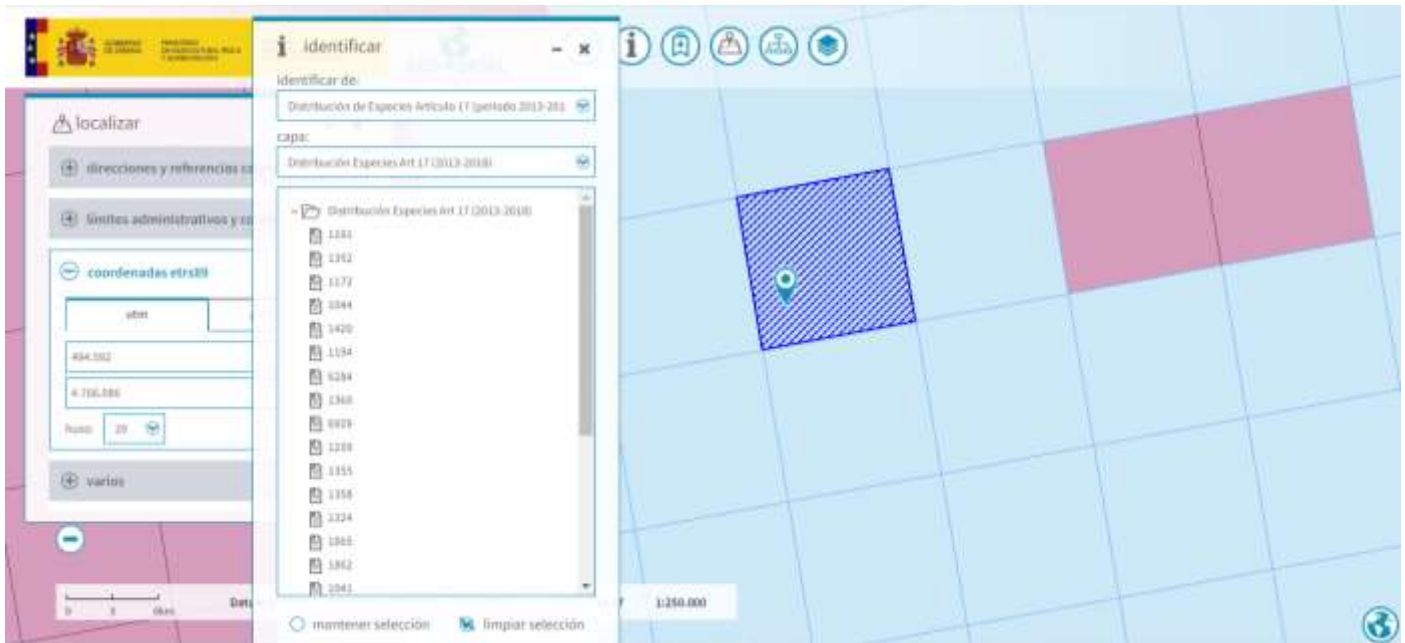

CÓDIGO DE LA CUADRÍCULA	CÓDIGO DEL HÁBITAT	PRIORITARIO	DESCRIPCIÓN ESPAÑOL
29TMH96	3260	NO	Ríos, de pisos de planicie a montano con vegetación de Ranunculionfluitantis y de Callitricho-Batrachion
29TMH96	4020	• SÍ	Brezales húmedos atlánticos de zonas templadas de Erica ciliaris y Ericatetralix
29TMH96	4030	NO	Brezales secos europeos.
29TMH96	8220	NO	Pendientes rocosas silíceas con vegetación casmofítica
29TMH96	8230	NO	Roquedos silíceos con vegetación pionera del Sedo-Scleranthion o del Sedo albi-Veronicion dillenii
29TMH96	91E0	• SÍ	Bosques aluviales de Alnus glutinosa y Fraxinus excelsior (Alno-Padion, Alnion incanae, Salicion albae).
29TMH96	9230	NO	Robledales galaico-portugueses con Quercus robur y Quercus pyrenaica.

Na zona de actuación localízanse teselas onde se identificaron os seguintes hábitats de interese comunitario:

- 3110 augas oligotróficas cun contido de minerais moi baixo das chairas areoas Littorelletalia uniflorae)
- 4030 uceiras secas europeas
- 4090 Uceiras oromediterráneas endémicas con toxo
- 4020* Uceiras húmidas atlánticas de zonas mornas de Erica ciliaris e Erica tetralix (*hábitat prioritario)

VII.- AFECCIÓN SEVERA A ESPECIES CATALOGADAS COMO VULNERABLES E EN PERIGO DE EXTINCIÓN

Código de la especie 1191
 Proyección ETRS89/ETRS-LAEA
 Código de la Cuadrícula 10kmE278N241
Nombre de la especie Alytes obstetricans

Código de la especie 1352
 Proyección ETRS89/ETRS-LAEA
 Código de la Cuadrícula 10kmE278N241
Nombre de la especie Canis lupus

Código de la especie 1172
 Proyección ETRS89/ETRS-LAEA
 Código de la Cuadrícula 10kmE278N241
Nombre de la especie Chioglossa lusitanica

Código de la especie 1044
 Proyección ETRS89/ETRS-LAEA
 Código de la Cuadrícula 10kmE278N241
Nombre de la especie Coenagrion mercuriale

Código de la especie 1420
Proyección ETRS89/ETRS-LAEA
Código de la Cuadrícula 10kmE278N241
Nombre de la especie Culcita macrocarpa

Código de la especie 1194
Proyección ETRS89/ETRS-LAEA
Código de la Cuadrícula 10kmE278N241
Nombre de la especie Discoglossus galganoi

Código de la especie 6284
Proyección ETRS89/ETRS-LAEA
Código de la Cuadrícula 10kmE278N241
Nombre de la especie Epidalea calamita

Código de la especie 1360
Proyección ETRS89/ETRS-LAEA
Código de la Cuadrícula 10kmE278N241
Nombre de la especie Genetta genetta

Código de la especie 6929
Proyección ETRS89/ETRS-LAEA
Código de la Cuadrícula 10kmE278N241
Nombre de la especie Hyla molleri

Código de la especie 1259
Proyección ETRS89/ETRS-LAEA
Código de la Cuadrícula 10kmE278N241
Nombre de la especie Lacerta schreiberi

Código de la especie 1355
Proyección ETRS89/ETRS-LAEA

Código de la Cuadrícula 10kmE278N241

Nombre de la especie **Lutra lutra**

Código de la especie 1358

Proyección ETRS89/ETRS-LAEA

Código de la Cuadrícula 10kmE278N241

Nombre de la especie **Mustela putorius**

Código de la especie 1324

Proyección ETRS89/ETRS-LAEA

Código de la Cuadrícula 10kmE278N241

Nombre de la especie **Myotis myotis**

Código de la especie 1865

Proyección ETRS89/ETRS-LAEA

Código de la Cuadrícula 10kmE278N241

Nombre de la especie **Narcissus asturiensis**

Código de la especie 1862

Proyección ETRS89/ETRS-LAEA

Código de la Cuadrícula 10kmE278N241

Nombre de la especie **Narcissus cyclamineus**

Código de la especie 1041

Proyección ETRS89/ETRS-LAEA

Código de la Cuadrícula 10kmE278N241

Nombre de la especie **Oxygastra curtisii**

Código de la especie 6945

Proyección ETRS89/ETRS-LAEA

Código de la Cuadrícula 10kmE278N241

Nombre de la especie Pelophylax perezi

Código de la especie 5296

Proyección ETRS89/ETRS-LAEA

Código de la Cuadrícula 10kmE278N241

Nombre de la especie Pseudochondrostoma duriense

Código de la especie 1216

Proyección ETRS89/ETRS-LAEA

Código de la Cuadrícula 10kmE278N241

Nombre de la especie Rana iberica

Código de la especie 1213

Proyección ETRS89/ETRS-LAEA

Código de la Cuadrícula 10kmE278N241

Nombre de la especie Rana temporaria

Código de la especie 1304

Proyección ETRS89/ETRS-LAEA

Código de la Cuadrícula 10kmE278N241

Nombre de la especie Rhinolophus ferrumequinum

Código de la especie 1303

Proyección ETRS89/ETRS-LAEA

Código de la Cuadrícula 10kmE278N241

Nombre de la especie Rhinolophus hipposideros

Código de la especie 1849
Proyección ETRS89/ETRS-LAEA
Código de la Cuadrícula 10kmE278N241
Nombre de la especie Ruscus aculeatus

Código de la especie 1174
Proyección ETRS89/ETRS-LAEA
Código de la Cuadrícula 10kmE278N241
Nombre de la especie Triturus marmoratus

Código de la especie 1297
Proyección ETRS89/ETRS-LAEA
Código de la Cuadrícula 10kmE278N241
Nombre de la especie Vipera seoanei

Código de la especie A087
Proyección ETRS89/ETRS-LAEA
Código de la Cuadrícula 10kmE278N241
Nombre de la especie Buteo buteo

Existen varias especies amenazadas (CGEA) coas categorías de vulnerable (V) ou en perigo de extinción (E):

1. Charonia lampas (V)
2. Echinus esculentus (V)
3. Geomalacus maculosus (V)
4. Chioglossa lusitanica (V)
5. Rana iberica (V)
6. Galemys pyrenaicus (V)
7. Myotis myotis (V)
8. Rhinolophus ferrumequinum (V)
9. Rhinolophus hipposideros (V).
10. Anas crecca (E)*
11. Burhinus oedicnemus (E)
12. Circus cyaneus (V)
13. Circus pygargus (V)
14. Gallinago gallinago (E)*
15. Haematopus ostralegus (V)*
16. Hydrobates pelagicus (V)
17. Milvus milvus (E)

18. Numenius arquata (E)*
19. Phalacrocorax aristotelis (V)
20. Puffinus mauretanicus (E)
21. Rissa tridactyla (V)
22. Scolopax rusticola (V)*
23. Uria aalge (E)*
24. Vanellus vanellus (E)*

* Poboación nidificante.

O proxecto está incluído dentro do ámbito de aplicación do Plan de recuperación da subespecie lusitánica da escribenta das canaveiras (*Emberiza schoeniclus* L. subsp. *lusitanica* Steinbacher) en Galicia, aprobado mediante Decreto 75/2013, do 10 de maio, localizándose sobre unha área tipificada como potencial. Este taxon está cualificado como en perigo de extinción no Catálogo galego de especies ameazadas.

Indica a Declaración de Impacto Ambiental en relación á escribenta das canaveiras:

Non obstante, de conformidade co IHG e co artigo 6 do decreto anteriormente referido, non se prevé ningunha afección sobre a especie, ao non confirmarse a existencia de ningún humedal no ámbito de actuación.

Sen embargo e como xa se demostrou, sí existen humedais e paraxes higrófilas na área de afección do proxecto eólico Monte da Croa. Cómpre ter en conta que no Inventario de Humedais de Galicia, a día de hoxe, só constan inscritos os 6 humedais protexidos pola Convención de Ramsar, xa que desde a súa creación non se inventariou ningún outro ou alomenos non se publicou a súa inscrición no DOG, tal e como esixe a normativa de aplicación.

Respecto a especies de flora protexida, o ámbito de actuación do proxecto, cuadrículas UTM 10x10 29TMH96 e 29TMH97, correspóndese coa área de distribución de varias especies incluídas no Catálogo galego de especies ameazadas (CGEA). Isoetes fluitans e Lycopodiella inundata aparecen catalogadas como en perigo de extinción e *Spiranthes aestivalis* e *Sphagnum pylaesii* como vulnerables.

Existe unha afección apreciable e significativa para as especies catalogadas en perigo de extinción e afectadas polas infraestruturas do proxecto eólico Monte dá Croa e os impactos sinérxicos e acumulados derivados dos parques xa instalados. Entre estas especies están: *Isoetes fluitans*, *Lycopodiella inundata*, *Eryngium duriaei* subsp. *juresianum*, *Iris boissieri* e *Limonium dodartii* e os invertebrados *Geomalacus maculosus* e *Oxigastra curtisii*, o peixe *Alosa alosa*, os anfibios *Chioglossa lusitanica*, *Pelobates cultripes* e *Rana iberica*, o reptil *Iberolacerta monticola*, as aves *Circus pygargus*, *Circus cyaneus*, *Phalacrocorax aristotelis*, *Haematopus ostralegus* e *Scolopax rusticola* e os quirópteros *Rhinolophus ferrumequinum* e *Rhinolophus Hipposideros*) ou en perigo de extinción (entre as que se atopan o invertebrado *Margaritifera margaritifera*, as aves *Botaurus stellaris*, *Burhinus oedicephalus*, *Milvus milvus*, *Gallinago gallinago* e *Anas crecca*).

Segundo a Lei 5/2019, do 2 de agosto, do patrimonio natural e da biodiversidade de Galicia en relación ás especies catalogadas cómpre ter en conta:

Artigo 91. Catálogo galego de especies ameazadas.

1. No seo da Listaxe de especies silvestres en réxime de protección especial de Galicia inclúese o Catálogo galego de especies ameazadas, que se configura como unha sección da devandito listaxe. O contido deste catálogo desenvolverase regulamentariamente.

2. O Catálogo galego de especies ameazadas incluírá, cando exista información técnica ou científica que así o aconselle, as especies, subespecies ou poboacións de competencia autonómica conforme ao previsto no artigo 4 que, achándose ameazadas, requiran medidas de protección específicas. Estas especies ameazadas clasificaranse nalgunha das categorías seguintes:

a) En perigo de extinción.

Incluíranse nesta categoría aqueles taxones ou poboacións cuxa supervivencia é pouco probable se persisten os factores causantes da súa actual situación.

Dentro desta categoría procede declarar unha especie en situación crítica cando do seguimento ou avaliación do seu estado de conservación resultase que existe un risco inminente de extinción.

b) Vulnerable.

Incluíranse nesta categoría aqueles taxones ou poboacións que corren o risco de pasar á categoría anterior nun futuro inmediato se os factores adversos que actúan sobre eles non son corrixidos.

3. A inclusión dunha especie, subespecie ou poboación de competencia autonómica, conforme ao previsto no artigo 4, no Catálogo español de especies ameazadas ao que se refire o artigo 58 da Lei 42/2007, do 13 de decembro, do patrimonio natural e da biodiversidade, conlevará a súa inclusión de oficio no Catálogo galego de especies ameazadas, na mesma categoría ou na categoría superior á que tivesen no primeiro.

4. Decláranse de utilidade pública e interese social, para os efectos do previsto na lexislación sobre expropiación forzosa, as obras necesarias para a conservación das especies incluídas no Catálogo galego de especies ameazadas, especialmente as que teñan carácter de emerxencia e urxencia, segundo os casos.

Artigo 95. Efectos da inclusión no Catálogo galego de especies ameazadas.

1. Ademais dos efectos previstos no artigo 93, a inclusión dunha especie, subespecie ou poboación no Catálogo galego de especies ameazadas terá os efectos seguintes:

a) A inclusión dunha especie, subespecie ou poboación na categoría de «en perigo de extinción» conlevará, nun prazo máximo de tres anos, a adopción dun plan de recuperación, **o cal incluirá as medidas máis adecuadas para restablecer as poboacións naturais a un estado que limite o seu risco de extinción.**

b) A inclusión dunha especie, subespecie ou poboación na categoría de «vulnerable» conlevará a adopción, nun prazo máximo de cinco anos, dun plan de conservación, **o cal incluirá as medidas máis adecuadas para preservar, manter e restablecer as poboacións naturais facéndoas viables.**

2. Os plans de recuperación e conservación fixarán medidas de conservación e instrumentos de xestión, específicos ou integrados noutros plans, que eviten as afeccións negativas para as especies.

3. Para aquelas especies, subespecies ou poboacións que comparten os mesmos problemas de conservación, hábitats ou ámbitos xeográficos similares poderán elaborarse plans que comprendan varias especies, subespecies ou poboacións simultaneamente, denominándose en leste caso plans integrais.

4. Os plans de recuperación ou conservación ou os plans integrais das especies, subespecies ou poboacións que vivan exclusivamente ou en alta proporción nalgún dos espazos naturais protexidos incluídos na Rede galega de espazos protexidos ou en áreas protexidas por instrumentos internacionais poderán integrarse nos seus correspondentes instrumentos de planificación.

5. A realización ou execución de calquera plan, programa ou proxecto que poida afectar de forma apreciable a especies incluídas nos anexos II ou IV da Lei 42/2007, do 13 de decembro, do patrimonio natural e da biodiversidade, que fosen catalogadas, no ámbito estatal ou autonómico, como en perigo de extinción unicamente poderase levar a cabo cando, en ausencia doutras alternativas, concorran causas relacionadas coa saúde humana e a seguridade pública, as relativas a consecuencias positivas de primordial importancia para o medio ambiente ou outras razóns imperiosas de interese público de primeira orde. A xustificación do plan, programa ou proxecto e a adopción das correspondentes medidas compensatorias levará a cabo conforme ao previsto no artigo 84.3, salvo polo que se refire á remisión das medidas compensatorias á Comisión Europea.

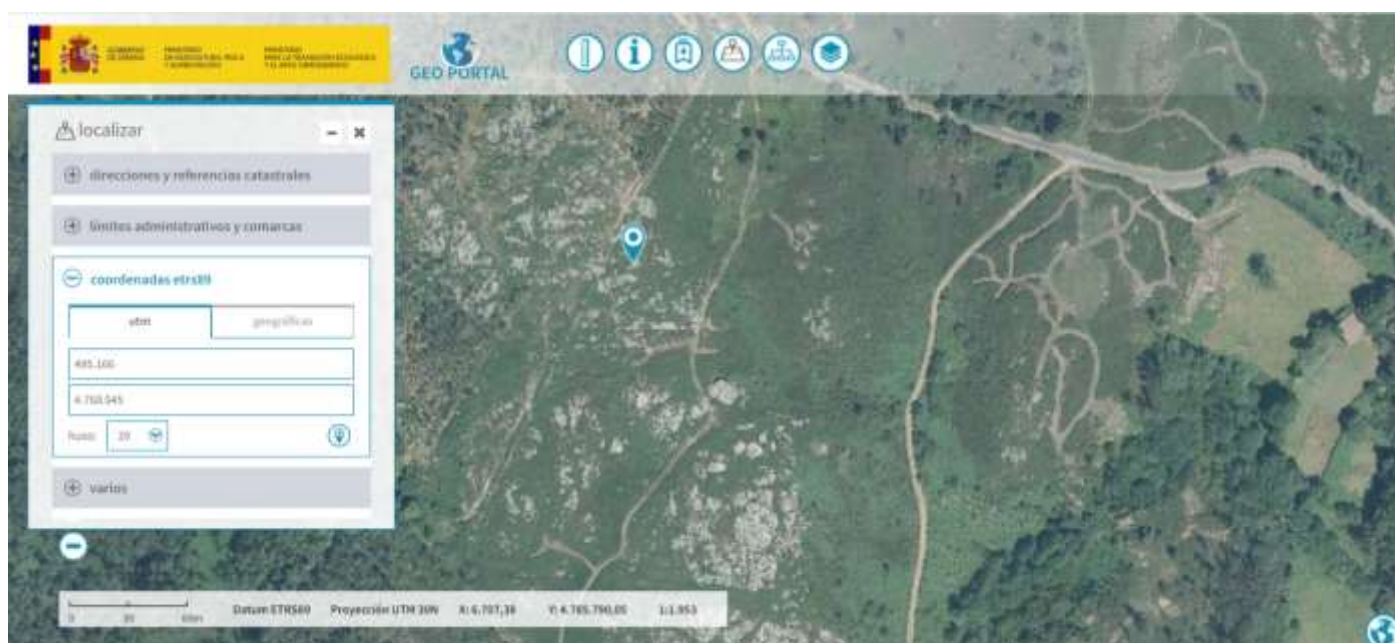
▪ AFECCIÓN SEVERA AS BRIÓFITAS E A AFLORAMENTOS ROCHOSOS SIN CARACTERIZAR

O proxecto eólico Monte da Croa prevese desenvolver nunha área xeográfica na que destacan os afloramentos rochosos e os humedais, polo que a afección as briófitas é irreversible.

As briofitas desempeñan un rol imprescindible nos ecosistemas debido a que:

Modulan a humidade ambiental, absorbindo o exceso de auga das choivas e liberándoa lentamente cando o ambiente faise máis seco. Regulan o leito dos ríos, almacenan gran cantidade de auga. Frecan a erosión, protexendo o chan de inundacións violentas e entregando auga constante aos ríos e arroyos durante os meses máis secos. Ademais son as primeiras plantas en crecer sobre os chans tras os incendios. Interceptan, absorben e reteñen os minerais. Disoltos en augas de choivas, permiten a incorporación destes no ecosistema e diminúen o seu lavado cara aos ríos e mares. Facilitan fogar e protección a numerosos animais, especialmente invertebrados como insectos, arácnidos, rotíferos, nemátodos, moluscos e anélidos. Á súa vez, serven de material de construción de niños para varias aves e pequenos mamíferos. Favorecen a xerminación de sementes. Son capaces de achegar a humidade suficiente para o seu desenvolvemento. Permiten o asentamento de plantas. A materia vexetal creada polo crecemento continuo de capas de musgos e hepáticas sobre as rochas e a cortiza de árbores, facilita o asentamento e crecemento de distintos tipos de plantas vasculares. Fixan o carbono atmosférico e liberan osíxeno.

Na tramitación ambiental do proxecto non se realizou en estudo bioxeolóxico da importancia dos afloramentos rochosos da zona nin a relevancia paisaxística das formas presentadas por estes.

Detalle da entorna do MC04 con afección severa a afloramentos rochosos

▪ **PREXUIZOS SIGNIFICATIVOS PARA OS CHANS E O MEDIO AMBIENTE**

O chan é un recurso natural non renovable e finito cuxo proceso de formación tómase centos de anos. Son unha parte fundamental no equilibrio dos ecosistemas: funciona como filtro e amortiguador ao reter substancias, protexe as augas subterráneas e superficiais contra a penetración de axentes nocivos e transforma compostos orgánicos descompoñéndoo ou modificando a súa estrutura conseguindo a mineralización.

A implantación do parque eólico proxectado alteraría os ciclos bioxeoquímicos dos chans. A degradación que sofren os chans supón unha ameaza á capacidade deste recurso para satisfacer as necesidades das futuras xeracións.

A materia orgánica do chan ou humus é fundamental para manter a estrutura do chan, reter a auga necesaria, actuar como reserva nutritiva e imprescindible para manter a produtividade da terra. Certos usos do chan, como as cimentacións eólicas, diminúen de forma drástica o contido de materia orgánica do chan. As remocións de toneladas de terra que esixe a implantación do parque eólico proxectado non é cuestión baladí e eses chans non se van a recuperar polo que nun futuro, no caso de implantarse, teremos unha gran área de chan desertificada e erosionada de terro infértil.

Coa implantación das cimentacións dos parques, as excavacións e remocións de toneladas de terras durante a súa instalación, elimínase a materia orgánica dos chans e pérdese a produtividade destes. Non só se produce un cambio de usos (agrícolas de cultivo, de pasteiros ou forestais). Tamén se produce unha transformación urbanística non amparada legalmente, ao quedar os chans erosionados e perder de forma irreversible a súa produtividade orixinaria.

▪ **PREXUIZOS IRREVERSIBLES PARA O LOBO E PARA A VIABILIDADE DA ESPECIE DERIVADOS DO PROXECTO EÓLICO MONTE DA CROA E DEMAIS INFRAESTRUTURAS ASOCIADAS (OBXECTO DOUTROS PROXECTOS INDEPENDENTES E NON SOMETIDAS Á PRESENTE AVALIACIÓN AMBIENTAL). AFECCIÓN AOS SEUS PUNTOS DE ENCADE E PUNTOS DE ENCONTRO LOBEIROS**

O proxecto eólico Monte da Croa afecta directamente a zonas de encame e puntos de encontro da especie. A primeira alude directamente a puntos de encontro lobeiros e resultan afectados pola liña de evacuación. Pero esta avaliación deberá ser previa á ubicación das instalacións do proxecto e avaliar os seus impactos sinérxicos e acumulados coa totalidade de parques e infraestruturas de evacuación xa instaladas e aprobadas e pendentes de execución na mesma área xeográfica. Hai que ter en conta que a corta de matogueira e a ocupación do terreo ten impactos significativos para a especie. Polo tanto, antes de escoller o emprazamento do proxecto xa se deba prever estes puntos de encame e de encontros lobeiros. Os proxectos tal e como se presentan prevén a eliminación destes puntos de encontro e encame causando prexuízos irreversibles para a especie. Non se seguiron os criterios técnicos que indican:

“• Na fase de planificación dun novo proxecto consúltense as fontes dispoñibles acerca da presenza de mandas de lobos na zona. Desta maneira, tendo en conta os requirimentos da especie e o que se coñece do efecto das infraestruturas industriais sobre os lobos, poden minimizarse, e mesmo, evitarse impactos negativos sobre este cánido, modificando a disposición das infraestruturas e alonxando estas dos puntos de encame e puntos de encontro das manadas de lobos.

• É conveniente que durante a planificación dun proxecto industrial identifíquense as principais manchas de vexetación arbustiva e evítense, na medida do posible, a súa fragmentación e destrución”.

A totalidade das infraestruturas industriais fragmentan os hábitats das especies producindo prexuízos significativos para unha especie de marcado carácter territorial.

O Convenio de Berna relativo á Conservación da Vida Silvestre e o Medio Natural de Europa, foi asinado en Estrasburgo (Francia) en 1979. Este convenio incluíu ao lobo no Anexo II “Especies de fauna estritamente protexidas”, constando as prohibicións correspondentes no seu art. 6. Este Convenio debe o seu valor a tres características fundamentais: o seu carácter xeneralista, a concepción da lista 9 única de especies e a incorporación da política conservacionista na planificación económica.

O artigo 56 da Lei 42/2007 de Patrimonio Natural e da Biodiversidade establece a protección para todas as especies amparadas por tratados e convenios internacionais, como o de Berna, ratificado por España, polo que en caso de non ter dita consideración estaríamos ante un incumprimento flagrante das obrigacións derivadas do Convenio de Berna, e da subseguinte Directiva Hábitats 92/43/CEE, en relación a unha especie protexida e de interese comunitario como o Lobo.

VIII.- AFECCIÓN PAISAXÍSTICA SEVERA E PREXUIZOS IRREPARABLES PARA A PAISAXE E Á BIODIVERSIDADE. FRAGMENTACIÓN DO TERRITORIO

- **AFECCIÓN SEVERA Á REDE DE MIRADOIROS. XERACIÓN DE FEÍSMO PAISAXÍSTICO E PERDA DA FUNCIONALIDADE ACTUAL E POTENCIAL DA REDE DE MIRADOIROS DA ÁREA DE AFECCIÓN DO PROXECTO**

O principal impacto paisaxístico deste proxecto será a incidencia visual dos aeroxeradores, que pola súa forma e altura serán visibles desde unha ampla extensión de terreos e a longas distancias; esta incidencia perdurará durante o tempo no que estean instalados os aeroxeradores, e se verá incrementada polo efecto sinérxico derivado da presenza doutros parques eólicos na contorna. Neste caso, entre as zonas afectadas pola incidencia visual cabe destacar a afección aos nucleos de poboación máis próximos e á Rede de Miradoiros.

O proxecto eólico Monte da Croa xunto con outros xa instalados nos municipios de Dumbría e Vimianzo, afectan de forma severa aos seguintes Miradoiros:

1. Pedra Cabalgada
2. Mirador de Gures
3. Miradoiro Monte San Pedro Martir
4. Miradoiro de Louredo
5. Mirador do Ézaro
6. Miradoiro Pindo Norte
7. Monte Facho Lourido
8. Mirador A Moa
9. Miradoiro de Monte Aro
10. Miradoiro das Paxareiras
11. Miradoiro do Alto da Ruña
12. Miradoiro de Nemiña
13. Mirador de Mar de Fóra
14. Mirador Vadebois
15. Mirador do Alto de Medoña
16. Mirador de Cornido
17. Mirador Inmemorial ao Peregrino
18. Miradoiro Cruz de Loureiro
19. Miradoiro de San Bartolo
20. Miradoiro Monte Facho Lourido

Mirador do Monte Facho Lourido

Mirador do Monte Facho Lourido

Mirador de Louredo en Carnota, ateigado de aerogeneradores

Mirador do Alto da Medoña

Miradoiro do Alto da Medoña

Miradoiro do Alto da Ruña, cheo de eólicos

Miradoiro de Paxareiras. Xeración de Feísmo Paisaxístico

Miradoiro de Tremuzo, en Outes

Mirador de Tremuzo, inzado de eólicos. Xeración de Feísmo Paisaxístico

Mirador do Alto da Ruña con un elevado nivel de saturación eólica. Xeración de Feísmo paisaxístico e perda da funcionalidade paisaxística da Rede de Miradoiros

Miradoiro da Ruña

Non se ten en conta a afección ao territorio Vákner nin a severa afección ao patrimonio cultural como á Pedra do Encanto.

A Pedra do Encanto

Detalle da Pedra Cabalgada en Dumbría. Ao fondo a fila de aerogeradores no horizonte

Mirador de San Bartolo

Mirador de Adraño, ateigado de aeroxeradores

Detalle do Mirador de Adraño. Xeración de Feísmo Paisaxístico

Mirador do Pico de Meda

Mirador do Monte Faro en Vimianzo, ategado de aeroxeradores

Parroquia de Olveira, en Dumbría, rodeada de aerogeradores

Mirador de Paxareiras. Xeración de Feísmo Paisaxístico

Detalle do Dolmen da Pedra da Arca, con liña eléctrica de evacuación

Monte Faro en Vimianzo. Detalle das liñas eléctricas de evacuación. Xeración de Feísmo Paisaxístico

Vistas desde a Estación Remota de Salvamento Marítimo de Chan das Lagoas. Imaxe do parque eólico en funcionamento e da subestación eléctrica. Xeración de Feísmo Paisaxístico

Mirador das Barreiras

Mirador do Alto da Medoña

Eólicos no Monte Facho, en Lourido, Muxía

- **AFECCIÓN SEVERA AO PATRIMONIO CULTURAL E DESCONECTUALIZACIÓN DESTE. NON SE AVALÍA O PATRIMONIO SONORO, NIN O PATRIMONIO OLFATIVO NIN A ARQUEOLOXÍA DA PAISAXE**

Afección severa a:

1. Pedra do Encanto
2. Castro das Barreiras
3. Ermida de San Fins de Cambeda
4. Cruceiro de Paizás
5. Cruceiro de Casas Novas
6. Dolmen da Pedra Cuberta
7. Dolmen da Pedra Moura de Monte Carnio
8. Dolmen da Arca da Piosa
9. Igrexa de San Pedro de Berdoias
10. Centro de Acollida de Peregrinos de Berdoias
11. Casa da torre

12. Pazo de Trasouteiro
13. Cruceiro de Pazos
14. Cruceiro de Castrobuxán
15. Alvariza de Rego das Borrallas
16. Paisaxe Protexida dos Penedos de Pasarela e Traba
17. Dolmen da Casota de reáns
18. Dolemen da Pedra da Arca
19. As Caldeira so Castro
20. Os Petróglifos de Pedrouzo
21. Capela de N^a S^a Peregrina
22. Camiño de Santiago – Fisterra – Muxía
23. A Fonte da Santa
24. A Fonte Grande de Meanos
25. Petróglifo da Pedra da Vela
26. Mámoas 1 e 2 da Fontiña
27. Mámoa 1 do Chan das Lagoas
28. Cruceiro de Cándido en Vista Alegre
29. Hórreo de 8 pés en Chaín
30. Hórreos de Vista Alegre
31. Mámoa 1 do cruceiro da Farrapa
32. Mámoa do Pedregal GA15034013 Sanxumil
33. Mámoa da Caforra GA15034014
34. Mámoa 2 do cruceiro da Farrapa
35. Afección a Paisaxes Pondalianas

O historiador Benito Vicetto, na súa Historia de Galicia do ano 1865, pon en Dumbría o lexendario combate que mantiveron os xefes militares da zona: os Céltigos e os Noerios. Sobre esta loita, Eduardo Pondal fixo un poema.

No termo municipal do Concello de Dumbría abundan os castros, aínda que non se aprecian como os típicos castros restaurados, rehabilitados e visitables.

Destaca principalmente o Castro de Berdeogas, situado a uns 200m da igrexa parroquial. Outros castros reseñables son: o Castro do Logoso (a 400m do Logoso), o Castro do Fragoso (a 1,2km da factoría de Ferroatlática en Dumbría), o Castro de Regoelle (a 200m de Regoelle), o Castro de Olveiroa (a 600m da igrexa parroquial de Olveiroa, os veciños coñéceno como O Castelo), o Castro das Teixoeiras (a 1,4km das Teixoeiras), o Castro de Dumbría (a 50m de Dumbría) e o Castro de Buxantes (en Buxantes).

Existen numerosos topónimos dentro do Concello de Dumbría que fan referencia a poboados castrexos, aínda que non se contemplan vestixios reais no terreo pola falla de estudos arqueolóxicos; como por exemplo: O Castelo, A Croa, a Eira dos Mouros, O Castrillón, O Casteliño, a Casa dos Mouros, O Castro,...

No Concello de Dumbría existían tres dolmens importantes, pero dous deles foron destruídos. O que se conserva é coñecido como “Dolmen de Pedra da Arca” ou “Dolmen de Regoelle“, declarado Ben de Interese Cultural (BIC).

Contexto actual dos petróglifos de Pedra Ancha, cos arredores ateigados de eólicos

Os Poderes Públicos están obrigados pola lei e as diferentes recomendacións e tratados internacionais ratificados polo Reino de España a unha actuación positiva, ampla e decidida na conservación, defensa e posta en valor dos Bens Culturais, Patrimoniais e Arqueolóxicos dado o seu carácter de bens inalienables de dominio público derivado da súa utilidade pública de máxima prevalencia fronte a calquera outra (Velasco, 2002).

Pero a súa vez, é deber inalienable por parte dos Poderes Públicos de protexer o contorno, ámbito, contexto, escenario ou ambiente dos bens culturais e arqueolóxicos evitando a súa descontextualización é un imperativo central repetido pola lexislación e os diferentes tratados e recomendacións internacionais sobre o patrimonio (Pose & Abuín, 2020). Nese sentido referenciamos a abordaxe desta cuestión que fai entre outras a Carta de Atenas de 1931, a Carta de Venecia de 1964, a Comisión Francischini de 1967, a Carta de Quito de 1967, a Convención da Unesco sobre Patrimonio Mundial de 1972, a Carta Europea do Patrimonio Arquitectónico de 1975 do Consello de Europa, a Recomendación de Nairobi de 1976, o Terceiro Simposio Europeo de Múnic de 1978, a Convención de Granada de 1985, a Carta de Cracovia de 2000, o Convenio de Florencia ou a Declaración de Xi'an de 2005.

Non cabe pois descontextualizar o patrimonio cultural nin desvencellalo da paisaxe como se fai no estudo de impacto ambiental e na declaración de impacto ambiental.

IX.- A IMPORTANCIA DAS VÍAS PECUARIAS OU CARREIROS TRADICIONAIS COMO CORREDORES ECOLÓXICOS. FALLA DE AVALIACIÓN

- **A IMPORTANCIA DA REDE DE CAMIÑOS E VÍAS PECUARIAS COMO CORREDORES ECOLÓXICOS ESENCIAIS PARA A MIGRACIÓN, A DISTRIBUCIÓN XEOGRÁFICA O INTERCAMBIOXENÉTICO DAS ESPECIES SILVESTRES**

As vías pecuarias constitúen un extenso e valioso patrimonio natural e cultural que, a pesar da súa deterioración, segue prestando servizo ao tránsito gandeiro e contribuindo á preservación da flora e fauna silvestres, e, potencialmente, pode resultar moi útil para o fomento dos usos turístico-recreativos e do desenvolvemento rural. As vías pecuarias son, por todo iso, de gran valor estratéxico na explotación racional de recursos naturais e na ordenación do territorio.

En efecto, a Lei 3/1995, do 23 de marzo, de vías pecuarias, manifesta no seu preámbulo que "a rede de vías pecuarias [máis de 100.000 km. repartidos por toda a xeografía peninsular] segue prestando un servizo á cabana gandeira nacional que se explota en réxime extensivo [700.000 cabezas lanares, 100.000 vacinas e outras, en réxime trashumante/trastermitante], con favorables repercusións para o aproveitamento de recursos pastables infrautilizados [máis de 1.000.000 Has. marxinais], para a preservación de razas autóctonas [varias delas en transo

de desaparición]; **tamén han de ser consideradas as vías pecuarias como auténticos corredores ecolóxicos, esenciais para a migración, a distribución xeográfica e o intercambio xenético das especies silvestres", e así o recoñece o R. Decreto 1997/1995, do 7 de decembro, polo que se establecen medidas para contribuír a garantir a biodiversidade mediante a conservación dos hábitats naturais e da flora e fauna silvestres (art. 7).** "Finalmente, e atendendo a unha demanda social crecente, as vías pecuarias poden constituír un instrumento favorecedor do contacto do home coa natureza e da ordenación da contorna ambiental", tal como apostíase no preámbulo daquela norma básica.

Cómpre ter en conta que varios “vieiros a acondicionar” do proxecto desempeñan arestora unha función ambiental como carreiros e corredores ecolóxicos.

Perda da funcionalidade das actuáis vías pecuarias ou camiños tradicionais afectados polo proxecto. Véxase as imaxes deste:

Sendeiro na ladeira do Monte Pedregal afectado polas infraestruturas eólicas do proxecto

Pista na paraxe do Penedo afectada polas infraestruturas do proxecto eólico

X.- FALLA DE AVALIACIÓN OBXECTIVA DA ALTERNATIVA 0 EN RELACIÓN A TÓDOLOS ASPECTOS AMBIENTAIS E SOCIAIS

No apartado b do artigo 35 da Lei 21/2013 de avaliación ambiental determinase que o estudo de impacto ambiental ha de incluír o seguinte:

“Descripción de las diversas alternativas razonables estudiadas que tengan relación con el proyecto y sus características específicas, incluida la alternativa 0, o de no realización del proyecto, y una justificación de las principales razones de la solución adoptada, teniendo en cuenta los efectos del proyecto sobre el medio ambiente.”

No Anexo VI de dita lei sinálase, así mesmo, a seguinte consideración:

“Respecto a la alternativa 0, o de no actuación, se realizará una descripción de los aspectos pertinentes de la situación actual del medio ambiente (hipótesis de referencia), y una presentación de su evolución probable en caso de no realización del proyecto, en la medida en que los cambios naturales con respecto a la hipótesis de referencia puedan evaluarse mediante un esfuerzo razonable, de acuerdo a la disponibilidad de información medioambiental y los conocimientos científicos.”

Deste xeito, a descrición da alternativa 0 centrarse na renuncia dos efectos positivos do desenvolvemento do parque eólico, sen analizar os efectos positivos de ditas coberturas e usos do solo.

Non se fala da afección sobre a calidade de vida dos residentes da contorna das instalacións, nin do consumo de recursos ou a non emisión de residuos que se evitarían coa non execución do plan. Para este escenario, o estudo de impacto centrarse no aforro de combustibles fósiles na produción enerxética, e polo tanto aforro de emisións de CO₂, pero esquecese da gran importancia dos sumidoiros de carbono forestais e agrícolas citados no Plan Nacional

XI.- AFECCIÓN SEVERA PARA AS AVES E INSECTOS COMO CONSECUENCIA DA CONTAMINACIÓN LUMÍNICA XERADA POLAS INFRAESTRUTUAS EÓLICAS EXISTENTES NO ÁMBITO XEOGRÁFICO DO PROXECTO DO PROXECTO EÓLICO MONTE DA CROA

A iluminación instalarse en todos os casos na parte superior da góndola do aeroxerador. Os aeroxeradores cuxa altura sexa igual ou inferior aos 150 metros non requirirán de luces adicionais intermedias na súa torre.

Aqueles que superen os 150 m de altura deben ter instaladas na torre loces de baixa intensidade Tipo E a distintos niveis. No presente caso os aeroxeradores deberan iluminarse.

Cómpre lembrar o contexto da área xeográfica na que se prevé a súa instalación, na que xa existen moitos outros parques eólicos instalados e en funcionamento.

O número de luces necesario por nivel dependerá do diámetro exterior do mastro das turbinas eólicas. Os números recomendados para obter a cobertura adecuada e asegurar a visibilidade desde todos os azimuts, son os seguintes:

Diámetro	Elementos luminosos por nivel
6 m o menos	3
6 m a 30 m	4
30 m a 60 m	6
Más de 60 m	8

Espaciado diametral de luces de obstáculos Doc. 9157 OACI, Parte 4, Cap. 14

A iluminación dos aeroxeradores que deban estar iluminados e que pertencen a un mesmo parque eólico, debe estar sincronizada tanto de día como de noite.

Dentro dun parque eólico, toda turbina sensiblemente maior cas da súa contorna deberá iluminarse independentemente da súa posición relativa ao resto.

Así mesmo, a iluminación de parques eólicos próximos (aqueles cuxa distancia entre os aeroxeradores que marcan as extremidades máis próximas entre si dos parques sexa inferior ou igual a 10 km) debe estar sincronizada entre si tanto de día como de noite.

Para conseguir que , tanto a configuración global de a iluminación de parques próximos, como o sincronismo de a iluminación de todos eles sexa coherente, os promotores de parques eólicos de nova construción deberán analizar a súa contorna e establecer os pertinentes acordos con propietarios e explotadores de parques existentes de forma que se coordinen os sincronismos e optimícese as iluminacións dos diferentes elementos para conseguir os necesarios obxectivos de seguridade e minimizar, no posible, o impacto ambiental producido.

No presente caso do proxecto eólico Monte da Croa non se tivo en conta a contaminación lumínica nin a incidencia desta sobre a Rede Natura 2000 e a súa necesaria coherencia.

XII.- DEFECTOS DE TRAMITACIÓN NO EXPEDIENTE ADMINISTRATIVO E PREXUIZOS IRREPARABLES PARA AS PERSOAS INTERADAS E AS ASOCIACIÓNS AMBIENTAIS

O CAPITULO II da Lei 21/2013, do 9 de decembro, de avaliación ambiental, recolle o procedemento de avaliación de impacto ambiental ordinaria para a formulación da declaración de impacto ambiental.

O artigo 37 desta lei establece o mecanismo de consultas ás administracións públicas afectadas e ás persoas interesadas sobre os posibles efectos significativos do proxecto.

Simultaneamente ao trámite de información pública (30 días) o órgano substantivo deberá solicitar os informes preceptivos establecidos no apartado 2 do artigo 37 e que deberán estar debidamente motivado polo organismo emisor.

Unha vez finalizado este prazo, o órgano substantivo (Dirección Xeral de Planificación Enerxética e Recursos Naturais) ten a obrigaón de poñer ao dispor das Administracións Públicas afectadas e das persoas interesadas aquelaoutra información distinta da prevista no apartado 3 que só poida obterse unha vez expirado o período de información pública a que se refire o artigo 36 e que resulte relevante para os efectos da decisión sobre a execución do proxecto.

É dicir, o lexislador estableceu no apartado 5 do artigo 37 o procedemento de audiencia ás Administracións Públicas afectadas e das persoas interesadas, de todos os informes preceptivos emitidos polos organismos.

Desta forma as Administracións Públicas afectadas e o público interesado terá a posibilidade real de participar desde unha fase temperá nos procedementos de toma de decisións ambientais, a cuxo efecto “terá dereito a expresar observacións e opinións, cando estean abertas todas as opcións, á autoridade ou autoridades competentes, antes de que se adopte unha decisión sobre a solicitude de autorización do proxecto.

Resulta evidente a omisión do trámite de posta ao dispor das Administracións Públicas afectadas e das persoas interesadas de todos os informes preceptivos que resultan relevantes para os efectos da decisión sobre a execución do proxecto.

O artigo 76 da Lei 39/2015, do 1 de outubro, do Procedemento Administrativo Común das Administracións Públicas establece que:

1. Os interesados poderán, en calquera momento do procedemento anterior ao trámite de audiencia, aducir alegacións e achegar documentos ou outros elementos de xuízo.

Uns e outros serán tidos en conta polo órgano competente ao redactar a correspondente proposta de resolución.

2. En todo momento poderán os interesados alegar os defectos de tramitación e, en especial, os que supoñan paralización, infracción dos prazos preceptivamente sinalados ou a omisión de trámites que poden ser emendados antes da resolución definitiva do asunto. Ditas alegacións poderán dar lugar, se houber razóns para iso, á esixencia da correspondente responsabilidade disciplinaria.

No presente caso ao longo da tramitación ambiental incorporáronse novos informes e modificacións sen que as persoas interesadas puideran ter a posibilidade do trámite de audiencia.

Á vista do anteriormente exposto, denúncianse os defectos de tramitación do expediente derivado da RESOLUCIÓN do 23 de abril de 2023, da Dirección Xeral de Planificación Enerxética e Recursos Naturais, pola que se outorga autorización administrativa previa e autorización administrativa de construción ás instalacións relativas ao proxecto do parque eólico Monte da Croa, sito nos concellos de Dumbría e Vimianzo (A Coruña) e promovido por Cartera Vimira 24, S.L. (IN408A 2019/105) e SOLICITANDO do órgano substantivo a adopción das medidas administrativas oportunas, ao obxecto de non incorrer deliberadamente na vulneración dos dereitos constitucionais de participación que asisten ás persoas interesadas e sobre todo as entidades ambientais.

XIII.- A PREVALENCIA DA PROTECCIÓN AMBIENTAL DA LEI 42/2007, DO 13 DE DECEMBRO, DO PATRIMONIO NATURAL E DA BIODIVERSIDADE

“Artigo 2. Principios.

Son principios que inspiran esta lei:

- a) O mantemento dos procesos ecolóxicos esenciais e dos sistemas vitais básicos, apoiando os servizos dos ecosistemas para o benestar humano.
- b) A conservación e restauración da biodiversidade e da xeodiversidade mediante a conservación dos hábitats naturais e da fauna e flora silvestres. As medidas que se adopten para esa fin terán en conta as esixencias económicas, sociais e culturais, así como, as particularidades rexionais e locais.
- c) A utilización ordenada dos recursos para garantir o aproveitamento sostible do patrimonio natural, en particular, das especies e dos ecosistemas, a súa conservación, restauración e mellora e evitar a perda neta de biodiversidade.
- d) A conservación e preservación da variedade, singularidade e beleza dos ecosistemas naturais, da diversidade xeolóxica e da paisaxe (...).
- f) A prevalencia da protección ambiental sobre a ordenación territorial e urbanística e os supostos básicos da devandita prevalencia.
- g) A precaución nas intervencións que poidan afectar a espazos naturais ou especies silvestres”.

En virtude do anterior,

SOLICITA:

1.- Teña por presentado o Recurso de Alzada á RESOLUCIÓN do 23 de abril de 2023, da Dirección Xeral de Planificación Enerxética e Recursos Naturais, pola que se outorga autorización administrativa previa e autorización administrativa de construción ás instalacións relativas ao proxecto do parque eólico Monte da Croa, sito nos concellos de Dumbría e Vimianzo (A Coruña) e promovido por Cartera Vimira 24, S.L. (IN408A 2019/105), DOG Núm. 90, de 11 de maio de 2023, por incorrer en infracción normativa e nulidade de pleno dereito derivada dos artigos 47 e 48 da Lei 39/2015, de 1 de outubro. Anúlese por tanto a resolución da autorización administrativa recorrida do parque eólico Monte da Croa.

Solicítase a suspensión cautelar urxente da eficacia da RESOLUCIÓN do 23 de abril de 2023, da Dirección Xeral de Planificación Enerxética e Recursos Naturais, pola que se outorga autorización administrativa previa e autorización administrativa de construción ás instalacións relativas ao proxecto do parque eólico Monte da Croa, sito nos concellos de Dumbría e Vimianzo (A Coruña) e promovido por Cartera Vimira 24, S.L. (IN408A 2019/105), DOG Núm. 90, de 11 de maio de 2023, posto que as afeccións ecolóxicas, visuais e paisaxísticas prevense severas e irreversibles. A afección a especies catalogadas como vulnerables e en perigo de extinción tamén se prevé severa, ao igual que aos hábitats prioritarios e de interés comunitario indicados no corpo deste escrito.

A elevada saturación de aeroxeradores na zona crea unha barreira crítica para as aves e a biodiversidade, fragmenta os hábitats e xera un importante Feísmo paisaxístico que debera terse en conta polo órgano

substantivo. Esta barreira crítica de aerogeradores obriga ás aves a realizar grandes cambios de roteiros, co consecuente gasto enerxético que iso supón. O aumento de densidade de aerogeradores xerará un efecto sinérxico, principalmente de tipo baleiro e/ou barreira sobre a avifauna, incompatible coas necesidades destas poboacións. Por outra banda a paisaxe preséntase fragmentada con un elevado grao de aerogeradores susceptibles de producir feísmo paisaxístico.

Cómpre ter en conta ademais a presenza na mesma área xeográfica de máis de 850 aerogeradores xa instalados e en funcionamento. Non deberan instalarse máis infraestruturas deste tipo nun área xeográfica que se caracteriza precisamente pola elevada concentración e densidade de aerogeradores e liñas eléctricas.

Debérase recuar na tramitación do proxecto eólico Monte da Croa e non autorizalo e anular a Declaración de impacto ambiental por incorrer en infracción normativa e non garantir a protección ambiental da área de afección do proxecto e á necesaria coherencia da Rede Natura 2000 e a necesaria conectividade ecolóxica.

A elevada saturación de aerogeradores na zona que vai desde Vimianzo ata a Ría de Noia crea unha barreira crítica para as aves e a biodiversidade, fragmenta os hábitats e xera un importante Feísmo paisaxístico que debera terse en conta polo órgano substantivo. Esta barreira crítica de aerogeradores que se produce de forma especial nos municipios de Vimianzo e Dumbría obriga ás aves a realizar grandes cambios de roteiros, co consecuente gasto enerxético que iso supón. O aumento de densidade de aerogeradores xerará un efecto sinérxico, principalmente de tipo baleiro e/ou barreira sobre a avifauna, incompatible coas necesidades destas poboacións. Cómpre lembrar ao respecto que precisamente debido á estes impactos, a Dirección Xeral de Patrimonio Natural informou desfavorablemente o proxecto eólico Alto da Croa e o proxecto eólico Ampliación Alto da Croa II, ubicados na mesma área de afección deste proxecto Monte da Croa (*véxase ANUNCIO do 23 de xaneiro de 2023, da Dirección Xeral de Calidade Ambiental, Sostibilidade e Cambio Climático, polo que se fai pública a declaración de impacto ambiental do proxecto Parque eólico Alto da Croa, nos concellos de Dumbría e Vimianzo, A Coruña (clave do expediente 2023/0003) e ANUNCIO do 18 de xaneiro de 2023, da Dirección Xeral de Calidade Ambiental, Sostibilidade e Cambio Climático, polo que se fai pública a declaración de impacto ambiental do proxecto Parque eólico Ampliación Alto da Croa II, no concello de Dumbría (expediente 2023/0006), DOG Núm. 14, de 20 de xaneiro de 2023).*

Debérase por tanto recuar na tramitación do proxecto sectorial de incidencia supramunicipal (proxecto de interese autonómico) do proxecto do parque eólico Monte da Croa, nos concellos de Dumbría e Vimianzo (expediente IN408A 2019/105), DOG Núm. 47 de 10 de marzo de 2021 e non autorizalo e incluso anular a declaración de impacto ambiental, por infracción normativa e incurrir en nulidade de pleno dereito.

O proxecto eólico Monte da Croa afecta a zonas de máxima sensibilidade ambiental e non recomendadas para a instalación das infraestruturas eólicas pola súa proximidade aos núcleos habitados e ás vivendas das familias, tal e como se demostra na parte expositiva deste escrito, polo que deberan ser rexeitados, segundo a zonificación ambiental do Ministerio para a Transición Ecolóxica y el Reto Demográfico.

O proxecto eólico Monte da Croa prevese instalar nun área xeográfica con unha presión eólica excesiva. Non se xustifica por tanto a necesidade nin a utilidade pública do proxecto nin a necesidade de máis parques eólicos na mesma área xeográfica.

O elevado número de infraestruturas eólicas desvirtúa a funcionalidade das áreas de especial interese paisaxístico e afecta de forma irreversible a conectividade ecolóxica. Ademais afecta de forma severa a afloramentos rochosos sen caracterizar.

2.- As Directrices Enerxéticas 2018-2020 de Galicia expoñen para a enerxía eólica unha potencia instalada en 2030 de 4.122 MW, sendo a finais de 2019 a potencia instalada de 3.986 MW. En setembro de 2022 esta potencia está amplamente superada, polo que o proxecto só se xustifica desde un punto de vista especulativo.

Galicia supera en 2020 os obxetivos marcados en renovables pola UE para 2030 cunha porcentaxe sobre o consumo final bruto do 46% Renovables que xa representaron o 107% da demanda eléctrica.

3.- No presente caso a información ambiental presentouse fragmentada en proxectos independentes ou divididos artificialmente, o que impide ao público a valoración conxunta e global da mesma e por tanto dos impactos

ambientais sinérxicos, aditivos e/ou acumulados e por outra banda, non se permitiu a participación efectiva na toma de decisións sobre o medio ambiente afectado polo proxecto industrial.

Ademais tanto os proxectos dos parques eólicos en tramitación como das súas respectivas liñas eléctricas de evacuación son obxecto de tramitación ambiental separada. A inclusión dos efectos e impactos das instalacións de evacuación de enerxía e de conexión incrementarían considerablemente a magnitude dos impactos detectados no EsIA, facendo necesario valorar outras.

A inclusión dos efectos e impactos das instalacións de evacuación de enerxía e de conexión incrementarían considerablemente a magnitude dos impactos detectados no EsIA, facendo necesario valorar outras alternativas ou implementar novas medidas correctoras.

A Avaliación de Impacto Ambiental de Proxectos é unha técnica que non admite sucedáneos ou substitutos e que, por tanto, debe esixirse de forma íntegra, a fin de non frustrar a súa funcionalidade.

Trátase dun procedemento que está en tramitación e necesitando consultar o público a documentación ambiental do mesmo, debera facilitarse o acceso para non vulnerar o Convenio de Aarhus e a Lei 27/2006, do 18 de xullo, pola que se regulan os dereitos de acceso á información, de participación pública e de acceso á xustiza en materia de medio ambiente (incorpora as Directivas 2003/4/CE e 2003/35/CE).

A estes efectos é preciso indicar que a **Declaración de impacto ambiental formulada pola Dirección Xeral de Calidade Ambiental, Sostibilidade e Cambio Climático realizada ao proxecto do parque eólico Alto da Croa, nos concellos de Dumbría e Vimianzo (A Coruña), promovido por EDP Renovables España, S.L.** (Clave: 2023/0003) (ANUNCIO do 23 de xaneiro de 2023, da Dirección Xeral de Calidade Ambiental, Sostibilidade e Cambio Climático, polo que se fai pública a declaración de impacto ambiental do proxecto Parque eólico Alto da Croa, nos concellos de Dumbría e Vimianzo, A Coruña (clave do expediente 2023/0003), DOG Núm. 16, de 24 de xaneiro de 2023), informa de forma desfavorable este proxecto precisamente polos motivos que a seguir se indican de forma literal:

“Neste novo informe do 20.01.2023, unha vez analizada a nova documentación e os cambios introducidos na configuración do parque, esa Dirección Xeral sinala que se segue observando que a barreira creada inicialmente, e que incluía a situación inicial do proxecto, e que se extendía ao longo de mais de 30 km, dende Vimianzo ata a ría de Noia, apenas se ve reducida debido a xa elevada saturación de aeroxeradores na zona. Isto contribuiría a cerrar mais unha barreira que obrigaría ás aves a realizar grandes cambios de roteiros, co consecuente gasto enerxético que iso supón.

Ademais, e segundo o dito no informe complementario do 30.12.2022, o elevado número de aeroxeradores nesta zona, aumentará por sinerxias os danos por colisións, de tipo baleiro e/ou barreira sobre a avifauna, mais concretamente sobre a poboación de Buteo Buteo, como foi detectado nos estudos realizados nos parques eólicos de Rebordelo e Valsagueiro ...”. Achégase o texto desta Declaración de impacto ambiental como Anexo a este informe.

En igual sentido pronúnciase a **Declaración de impacto ambiental desfavorable do proxecto do parque eólico Ampliación Alto da Croa II, no concello de Dumbría (A Coruña), promovido por Wind Premier O Pedregal, S.L.U.** (Clave: 2023/0006), (ANUNCIO do 18 de xaneiro de 2023, da Dirección Xeral de Calidade Ambiental, Sostibilidade e Cambio Climático, polo que se fai pública a declaración de impacto ambiental do proxecto Parque eólico Ampliación Alto da Croa II, no concello de Dumbría (expediente 2023/0006) DOG Núm. 14, de 20 de xaneiro de 2023), que indica literalmente:

“Á vista da resposta, a DXPN, en data 15/01/2023 sinala que a motivación que leva a informar desfavorablemente o proxecto é a xeración de impactos acusados sobre o patrimonio natural e a biodiversidade, xa que analizadas as posicións dos aeroxeradores proxectados e os da contorna, confírmase que o aumento de densidade de aeroxeradores xerará probablemente un efecto sinérxico, principalmente de tipo baleiro e/ou barreira sobre a avifauna, incompatible coas necesidades destas poboacións. Tamén sinala o informe a metodoloxía na elaboración do mesmo, estruturándose en dúas partes, unha inicial para unha primeira valoración do efecto do conxunto dos parques eólicos sobre as áreas de campeo e que da unha aproximación ao efecto baleiro para logo proceder a unha análise local, que considere as casuísticas concretas da zona bioxeográfica, o que permite unha primeira análise máis sistemática e

regrada e unha segunda xa mais especializada onde a opinión experta é fundamental”. Achégase o texto desta Declaración de impacto ambiental como Anexo a este informe.

No mesmo senso informa a **Declaración de impacto ambiental desfavorable do parque eólico Monte da Tella, no concello de Vimianzo (A Coruña), promovido por Wind Premier Monte da Tella, S.L.U.** (Clave: 2020/0226) (ANUNCIO do 18 de xaneiro de 2023, da Dirección Xeral de Calidade Ambiental, Sostibilidade e Cambio Climático, polo que se fai pública a declaración de impacto ambiental do proxecto do parque eólico Monte da Tella, no concello de Vimianzo (A Coruña) (expediente 2020/0226), DOG Núm. 14, de 20 de xaneiro de 2023), que indica literalmente:

“Esa Dirección Xeral indica que no EslA, inclúese un estudo para analizar os efectos acumulativos/sinérxicos, e identifícanse nun radio de 10 km ata o parque eólico Monte da Tella, unha serie de parques en funcionamento (8 parques cun total de 139 aeroxeradores) e outros en tramitación (13 parques cun total de 58 aeroxeradores).

Asociado aos parques eólicos, o territorio tamén está atravesado por liñas eléctricas e pola localización das centrais. Sinálase, no devandito estudo, que os efectos sinérxicos se producirán principalmente pola existencia doutros parques eólicos da zona, así como a presenza de liñas eléctricas. O principal impacto sinérxico é un impacto visual global. É un impacto negativo da acumulación de aeroxeradores no territorio. Non obstante ao tratarse dun parque eólico cun único aeroxerador e o feito de que a zona sexa unha ADE, o promotor considera que o impacto producido polo parque Monte da Tella non aumenta significativamente o impacto global.

Con todo o anterior, esa Dirección Xeral fai unha análise e valoración no que se indica que os impactos que un parque eólico pode xerar sobre o patrimonio natural e a biodiversidade poden chegar a xerar efectos acumulativos e sinérxicos, especialmente sobre as poboacións de aves e quirópteros. No caso de Galicia, este tipo de impactos secundarios irá en aumento, en paralelo coa crecente densidade de aeroxeradores.

O informe finaliza cunha valoración da importancia da superficie afectada comparando a sumas das áreas afectadas coa dispoñible dentro do ADE e ADE veciña, concluíndo que analizadas as posicións do aeroxerador proxectado e os da contorna, confírmase que o aumento de densidade de aeroxeradores xerará probablemente un efecto sinérxico, principalmente de tipo baleiro e/ou barreira sobre a avifauna, incompatible coas necesidades destas poboacións polo que se considera que o proxecto do parque eólico Monte da Tella presenta impactos acusados sobre o patrimonio natural e a biodiversidade e, por tanto, emítese informe desfavorable”. Achégase o texto desta Declaración de impacto ambiental como Anexo a este informe.

Por outra banda, e como resulta acreditado, as infraestruturas do proxecto industrial eólico afectan a hábitats prioritarios e de interés comunitario, producindo afeccións severas e irreversibles para estes.

Cómpre ter en conta a Directiva 92/43/CEE, relativa á Conservación de Hábitats Naturais e da Fauna e Flora Silvestres que indica:

“Artigo 2 1. A presente Directiva ten por obxecto contribuír a garantir a biodiversidade mediante a conservación dos hábitats naturais e da fauna e flora silvestres no territorio europeo dos Estados membros ao que se aplica o Tratado. 2. As medidas que se adopten en virtude da presente Directiva terán como finalidade o mantemento ou o restablecemento, nun estado de conservación favorable, dos hábitats naturais e das especies silvestres da fauna e da flora de interese comunitario”.

Cómpre lembrar a obriga normativa de manter os hábitats de interés comunitario nun estado de conservación favorable, o que resulta incompatible coa súa afección irreversible ou eliminación como se prevé no proxecto industrial eólico Paxareiras II.

A corta de matogueira afecta de forma severa a especies catalogadas como vulnerables como a gatafornela e a tartaraña cincenta que aniñan precisamente nestes espazos. A corta de matogueira tamén afecta de forma severa a especies protexidas como o logo, afectando aos puntos de encame e zonas de encontro lobeiros.

4.- Non se ten en conta a función de descarbonización que realiza o monte galego nin a súa importante función social. Debérase repotenciar os parques eólicos existentes no canto de seguir inzando estacións eólicas sin control algún como o están a facer arestora. A ausencia de seguimento ambiental do Plan Sectorial eólico propicia un elevado descontento social e a xeración de Feísmo Paisaxístico, e todo a prol do lobby eólico e en detrimento do benestar dás familias que viven, residen e /ou traballan nos núcleos rurais afectados.

5.- Os proxectos eliminan a funcionalidade actual e potencial das vías pecuarias ou camiños tradicionais e non ten en conta A IMPORTANCIA DA REDE DE CAMIÑOS E VÍAS PECUARIAS COMO CORREDORES ECOLÓXICOS ESENCIAIS PARA A MIGRACIÓN, A DISTRIBUCIÓN XEOGRÁFICA E O INTERCAMBIO XENÉTICO DAS ESPECIES SILVESTRES.

Cómpre ter en conta que varios “vieiros a acondicionar” do proxecto desempeñan arestora unha función ambiental como carreiros e corredores ecolóxicos.

6.- Ao abeiro do Convenio Europeo da Paisaxe, en vigor o 1 de marzo de 2004, e que España ratificou o citado Convenio o 26 de novembro de 2007 (BOE de 5/02/2008), o papel do dereito non é recoñecer e protexer un valor ou unha beleza paisaxística particulares; o que o dereito debe recoñecer en primeiro lugar e, por conseguinte protexer, é un valor complexo: a necesidade de toda a cidadanía de establecer unha relación sensible co territorio, de beneficiarse desta relación e de participar na determinación das características formais dos lugares que habitan ou frecuentan. Ninguén, incluída a promotora deste proxecto e a Xunta de Galicia, teñen dereito a emborronar a dimensión paisaxística dun territorio sen ter primeiro en conta o interese do conxunto da poboación local afectada. E o dereito á Paisaxe non pode ser determinado por un desenvolvemento económico que non ten en conta a aparencia dos territorios aos que afecta, senón que debe reflectir as verdadeiras aspiracións dos homes e mulleres que o habitan. E no presente caso constátase un rexeitamento social ao proxecto eólico Monte da Croa e os demais parques eólicos xa existentes ou en tramitación na área xeográfica de afección deste proxecto e as liñas de evacuación existentes e en tramitación na mesma área xeográfica. Non se pode transformar unilateralmente por mor do interese dunha empresa as paisaxes agrarias, culturais e forestais e o medio de vida das familias en paisaxes industriais e polígonos eólicos que só benefician a empresas como é o presente caso.

Véxase o documento INFORME DA COMISIÓN TÉCNICA TEMPORAL SOBRE ENERXÍA EÓLICA E PAISAXES CULTURAIS EN GALICIA: <http://consellodacultura.gal/publicacion.php?id=443777>

Véxase: “Efectos de los parques eólicos e instalaciones eléctricas asociadas sobre la salud”.

<https://aliente.org/efectos-eolica-salud>

Debera abrirse previamente un proceso público participativo, onde con carácter previo, a cidadanía afectada e o público poidan participar na localización do proxecto eólico Monte da Croa aos efectos paisaxísticos, de saúde e de benestar. Cómpre ter en conta que o Convenio europeo da Paisaxe indica que os obxectivos de calidade paisaxística determínanos a Administración, en base ás aspiracións da cidadanía, e non en base ás aspiracións dunha mercantil promotora que actúa no mercado con ánimo de lucro. Polo tanto, estase a obviar a participación pública nun instrumento de ordenación do territorio tan importante e con tanta afección como é este proxecto industrial.

7.- A excesiva fragmentación dos ecosistemas e a falla de avaliación do impacto sobre o lobo ibérico afecta de forma severa ao seu hábitat, tendo en conta que o lobo atópase estritamente protexida. A corta de matogueira que se leva a cabo nas obras de construción dos parques afecta aos puntos de encame e puntos de encontro da especie. Tras a Orde TED/980/2021, do 20 de setembro, pola que se modifica o Anexo do Real Decreto 139/2011, do 4 de febreiro, para o desenvolvemento da Listaxe de Especies Silvestres en Réxime de Protección Especial e do Catálogo Español de Especies Ameazadas, todas as poboacións de lobo (*Canis lupus*) están incluídos na “Listaxe de Especies Silvestres en Réxime de Protección Especial” recollido no Real Decreto 139/2011.

Ademais da afección a especies vulnerables e en perigo de extinción, existe unha afección severa a hábitats prioritarios e de interese comunitario. Existe a obriga de manter estes últimos nun estado de conservación favorable. As infraestruturas proxectadas afectan de forma severa a masas de frondosas e de bosque autóctono galego e bosque de ribeira, que deberán manterse nun estado de conservación favorable e non proceder a súa afección irreversible ou eliminación.

7.- A fragmentación excesiva dos hábitats e a falla de garantía da conectividade ecolóxica e a necesaria permeabilidade destes, unida aos efectos barreira derivados das gabias, dos vieiros e das plataformas eólicas, implica un risco e un prexuízo para a integridade do espazo e a conservación das especies.

Por outra banda, a necesaria coherencia da Rede Natura 2000 obriga a preservar non só a conectividade lonxitudinal dos cauces da área de actuación senón tamen a conectividade ecolóxica transversal das brañas e lagoas ubicadas na área de afección do proxecto. A zona de afección do proxecto do Parque Eólico Monte da Croa

está localizada nos municipios de Vimianzo e Dumbría (A Coruña). Os espazos naturais máis próximos son o LIC ES1110008 Carnota – Monte Pindo e o LIC ES1110005 Costa da Morte, declarados para formar parte da Rede Natura 2000 segundo o Decreto 72/2004, do 2 de abril. Por outra banda, a necesaria coherencia da Rede Natura 2000 obriga a preservar non só a conectividade lonxitudinal dos cauces da área de actuación senón tamen a conectividade ecolóxica transversal das brañas e lagoas ubicadas na área de afección do proxecto.

Existen unha serie de humedais afectados polos proxectos e que foron obviados na tramitación ambiental. Non se garante por tanto a necesaria conectividade ecolóxica lonxitudinal e transversal dos ecosistemas nin a necesaria coherencia da Rede Natura 2000. A afección aos humedais non garante a existencia de corredores ecolóxicos nin a permeabilidade dos ecosistemas, dos hábitats e as especies que os habitan.

A densidade das infraestruturas eólicas existentes e previstas na área de implantación dos proxectos descritos implica un risco claro de xerar “illas biolóxicas”, derivado da fragmentación excesiva dos hábitats e sin garantir a necesaria permeabilidade ecolóxica.

Constátase a presenza de varios hábitats de interese natural comunitario e/ou prioritarios: 3260, 4030, 6220*, 6430, 6510, 8230 e 91E0*, 4030 e 4020*.

Non debe aprobarse un proxecto que prexudicaría a especies en perigo de extinción e vulnerables segundo a normativa vixente.

Existen varias especies ameazadas (CGEA) coas categorías de vulnerable (V) ou en perigo de extinción (E):

1. Charonia lampas (V)	14. Gallinago gallinago (E)*
2. Echinus esculentus (V)	15. Haematopus ostralegus (V)*
3. Geomalacus maculosus (V)	16. Hydrobates pelagicus (V)
4. Chioglossa lusitánica (V)	17. Milvus milvus (E)
5. Rana iberica (V)	18. Numenius arquata (E)*
6. Galemys pyrenaicus (V)	19. Phalacrocorax aristotelis (V)
7. Myotis myotis (V)	20. Puffinus mauretanicus (E)
8. Rhinolophus ferrumequinum (V)	21. Rissa tridactyla (V)
9. Rhinolophus hipposideros (V).	22. Scolopax rusticola (V)*
10. Anas crecca (E)*	23. Uria aalge (E)*
11. Burhinus oedicephalus (E)	24. Vanellus vanellus (E)*
12. Circus cyaneus (V)	
13. Circus pygargus (V)	

* Poboación nidificante.

O proxecto está incluído dentro do ámbito de aplicación do Plan de recuperación da subespecie lusitánica da escribenta das canaveiras (*Emberiza schoeniclus* L. subsp. *lusitánica* Steinbacher) en Galicia, aprobado mediante Decreto 75/2013, do 10 de maio, localizándose sobre unha área tipificada como potencial. Este taxon está cualificado como en perigo de extinción no Catálogo galego de especies ameazadas.

Indica a Declaración de Impacto Ambiental en relación á escribenta das canaveiras:

Non obstante, de conformidade co IHG e co artigo 6 do decreto anteriormente referido, non se prevé ningunha afección sobre a especie, ao non confirmarse a existencia de ningún humedal no ámbito de actuación.

Cómpre indicar ao respecto que sí existen humedais tal e como se acredita na exposición deste escrito que resultarían afectados polas infraestruturas do proxecto Monte da Croa. A día de hoxe o Inventario de Humedais de Galicia só ten inscritos os seis que arestora protexe a Convención de Ramsar. Desde a creación do Inventario non consta que se publicara no DOG ningunha outra inscrición.

Respecto a especies de flora protexida, o ámbito de actuación do proxecto, cuadrículas UTM 10x10 29TMH96 e 29TMH97, correspóndese coa área de distribución de varias especies incluídas no Catálogo galego de especies

ameazadas (CGEA). Isoetes fluitans e Lycopodiella inundata aparecen catalogadas como en perigo de extinción e *Spiranthes aestivalis* e *Sphagnum pylaesi* como vulnerables.

O *Sphagnum pylaisii* (*Sphagnum pylaisii*) é unha especie chave para os ecosistemas. É un brión que crece sobre chans permanentemente húmidos, como poden ser prados hidromorfos, breixeiros higrófilos, turbeiras, etc., que, en xeral, son medios ácidos oligotrofos (pobres en nutrientes). Forma un substrato vexetal que axuda ao mantemento estrutural doutro tipo de vexetación, entre a que figuran moitas especies de carácter higrófilo; ademais, este substrato muscinal proporciona un reservorio de humidade en épocas máis secas. A superficie porosa do brión permite tamén a acumulación de grandes cantidades de minerais, os cales finalmente pasan a formar parte destes medios pobres en nutrientes. En xeral, estas funcións son desempeñadas por outros moitos brións do xénero *Sphagnum* (*S. papillosum*, *S. auriculatum*, *S. compactum*). Trátase de plantas con características fisiolóxicas e de crecemento capaces de modificar profundamente o substrato sobre o que se instalan. As infraestruturas do proxecto eólico Monte da Croa afectan á especie e aos hábitats onde esta se desenvolve.

Existe unha afección apreciable e significativa para as especies catalogadas en perigo de extinción e afectadas polas infraestruturas do proxecto eólico Monte da Croa e os impactos sinérxicos e acumulados derivados dos parques xa instalados. Entre estas especies están: *Isoetes fluitans*, *Lycopodiella inundata*, *Eryngium duriae* subsp. *juresianum*, *Iris boissieri* e *Limonium dodartii* e os invertebrados *Geomalacus maculosus* e *Oxigastrea curtisii*, o peixe *Alosa alosa*, os anfibios *Chioglossa lusitanica*, *Pelobates cultripedis* e *Rana iberica*, o reptil *Iberolacerta monticola*, as aves *Circus pygargus*, *Circus cyaneus*, *Phalacrocorax aristotelis*, *Haematopus ostralegus* e *Scolopax rusticola* e os quirópteros *Rhinolophus ferrumequinum* e *Rhinolophus hipposideros* ou en perigo de extinción (entre as que se atopan o invertebrado *Margaritifera margaritifera*, as aves *Botaurus stellaris*, *Burhinus oedipnemus*, *Milvus milvus*, *Gallinago gallinago* e *Anas crecca*).

O *Circus pygargus*, unha especie de gran valor ecolóxico foi elexida pola organización ambiental Seo BirdLife Ave do Ano 2023, precisamente para facer fincapé no declive da especie. Os hábitats desta especie atópanse directamente afectados polas infraestruturas do proxecto eólico Monte da Croa.

A realización ou execución de calquera plan, programa ou proxecto que poida afectar de forma apreciable a especies incluídas nos anexos II ou IV da Lei 42/2007, do 13 de decembro, do patrimonio natural e da biodiversidade, que fosen catalogadas, no ámbito estatal ou autonómico, como en perigo de extinción unicamente poderase levar a cabo cando, en ausencia doutras alternativas, concorran causas relacionadas coa saúde humana e a seguridade pública, as relativas a consecuencias positivas de primordial importancia para o medio ambiente ou outras razóns imperiosas de interese público de primeira orde. E non é o caso do proxecto eólico Monte da Croa.

8.- A IMPORTANCIA DA LEI 7/2012, do 28 de xuño, de montes de Galicia, os MONTES COMO RESERVORIOS E DEPÓSITOS DE FIXACIÓN DE CARBONO e a FUNCIÓN SOCIAL DO MONTE foi obviada na tramitación ambiental do proxecto eólico Monte da Croa e os parques eólicos en tramitación na área de afección destes.

Os montes, independentemente da súa titularidade, desempeñan unha función social relevante, tanto como fonte de recursos naturais e sustento de actividades económicas como por ser provedores de múltiples servizos ambientais, entre eles, de protección do chan e do ciclo hidrolóxico; de fixación do carbono atmosférico; de depósito da diversidade biolóxica e como elementos fundamentais da conectividade ecolóxica e da paisaxe.

O recoñecemento destes recursos e externalidades, dos que toda a sociedade benefíciase, obriga ás Administracións públicas a velar en todos os casos pola súa conservación, protección, restauración, mellora e ordenado aproveitamento.

As cimentacións dos parques eólicos, a construción e acondicionamento de viais, a insalación de gabias de cableado, a proxección das liñas de evacuación cos respectivos puntos de apoio e accesos aos mesmos, xunto coa remoción de toneladas de terra precisa para a súa implantación, altera de forma irreversible a cuberta vexetal e os recursos hídricos, producindo erosión da cuberta vexetal e a medio e longo prazo desertificación da área afectada, xa que a perda da cuberta vexetal e dos humedais convirte aos chans en recurso natural non renovable e finito que perde a súa funcionalidade e aptitude agrícola, gandeira e forestal actual de xeito irreversible. O mesmo sucede cos

humedais e os terreos ribeiregos aos cauces, coa conseguinte afección á necesaria conectividade ecolóxica e a necesaria permeabilidade dos ecosistemas e dos hábitats.

O desenvolvemento eólico non consegue axudar no desenvolvemento económico das comunidades rurais afectadas, mentres que o aproveitamento forestal que se ve ameazado co desenvolvemento eólico supón unha axuda económica importantísima nas economías familiares.

Nas ribeiras dos ríos e en pequenos bosquetes illados consérvanse masas de vexetación autóctona, principalmente carballos, freixos, ameneiros e salgueiros.

Non debería argumentarse a necesidade de instalar parques eólicos en beneficio do medio ambiente perxudicando algo que actualmente está realizando de forma activa unha labor protectora do solo, da biodiversidade e ademais mitigando o cambio climático.

A proliferación de parques eólicos nos municipios afectados e contorna, co conseguinte impacto paisaxístico e medio ambiental, inciden directamente nas posibles oportunidades dos municipios afectados para conseguir loitar contra o despoboamento rural.

Ninguén nin ningún poder público ou Administración ten dereito a emborronar a dimensión paisaxística dun territorio sen ter primeiro en conta o interese do conxunto da poboación local afectada. E o dereito á Paisaxe, protexido polo Convenio europeo da Paisaxe non pode ser determinado por un desenvolvemento económico que non ten en conta a aparencia dos territorios aos que afecta, senón que debe reflectir as verdadeiras aspiracións dos homes e mulleres que o habitan.

Neste caso debe considerarse a actividade eólica como un uso incompatible e prohibido en relación a capacidade de produción forestal e vocación tradicional dos terreos nos que se asientan as explotacións forestais e os prexuízos irreversibles para os humedais presentes e afectados polas infraestruturas do proxecto do parque eólico Monte da Croa e os parques eólicos asociados que afecta de forma significativa e irreversible á conectividade ecolóxica dos ecosistemas.

9.- O trámite ambiental levado a cabo na tramitación do proxecto do parque eólico Monte da Croa non permitiu valorar a importancia da zonificación da conectividade ecolóxica estrutural como variable transcendental para coñecer o grao de facilidade ou dificultade que un espazo natural posúe para albergar as interrelacións da biodiversidade.

Analizada a documentación ambiental das infraestruturas detéctase que a metodoloxía empregada non permitiu definir as áreas críticas de conectividade ecolóxica estrutural da área xeográfica de implantación dos proxectos.

Non se determinou o índice de fragmentación dos ecosistemas e polo tanto non se puido establecer o grao de conectividade/criticidade.

Non se estableceron as áreas críticas de conectividade ecolóxica estrutural. Nesta relación un maior grao de criticidade conleva a un menor grao de conectividade ecolóxica estrutural.

Á vista do elevado número de parques xa instalados e os que están a ser obxecto de tramitación débese avaliar os impactos acumulados, sinérxicos e globais de todas as infraestruturas, e máis tendo en conta que non se está a facer un seguimento ambiental do Plan Sectorial eólico de Galicia, e polo tanto non se dispoñen de datos ao respecto.

Cómpre ter en conta que o actual Plan Sectorial eólico non foi obxecto de avaliación ambiental estratéxica nin está adaptado ao Convenio europeo da Paisaxe. Tampouco está a realizarse un seguimento ambiental do mesmo.

10.--Por outra banda non se permite o acceso aos estudos de colisión e electrocución da avifauna actualizados dos que dispoña o órgano ambiental tanto con respecto aos parques eólicos como ás liñas de media e alta tensión e nos que se basean as mercantiles promotoras para facer as súas previsións, xa que logo, todo indica que desde a elaboración dun estudo realizado por Arcea no ano 2009 non se volveron a actualizar os datos, os estudos ou informes, pese a avalancha de parques eólicos e instalacións de evacuación que se están a tramitar. O mesmo se pide en relación cos estudos de quirópteros.

11.- Preocupa moito a contaminación lumínica dos numerosos aeroxeradores instalados na área xeográfica do proxecto e a súa afección á Rede Natura 2000 e ás aves en perigo de extinción e vulnerables.

É necesario considerar ademais que a iluminación dos aeroxeradores presenta moitas outras problemáticas sociais, xerando molestias a distintos niveis á poboación circundante a nivel de saúde pública e conferindo á paisaxe «unha imaxe de desasosego». Doutra banda, organizacións de referencia como SEO/Birdlife alertaron que as luces e escintileos luminosos provenientes dos aeroxeradores alteran os ciclos naturais de moitos seres vivos durante o período nocturno e as súas pautas de comportamento ao modificar os seus ritmos circadianos, chegando a desorientar ás aves e certos anfibios nos seus procesos migratorios.

12.- Ao longo da tramitación ambiental do procedemento relativo ao proxecto eólico Monte da Croa foron realizándose modificacións deste e incorporándose informes novos ao expediente, que deberan ser sometidos ao trámite de audiencia das persoas interesadas, en particular as organizacións ambientais. Por outra banda, foron eliminándose posicións de aeroxeradores e realizándose outras modificación das infraestruturas que non aparecen debidamente indicadas mediante as coordenadas de posición nin na Declaración de impacto ambiental nin na resolución de autorización do proxecto industrial eólico Monte da Croa, xerándose unha importante falla de información ambiental e inseguridade xurídica para as persoas interesadas. Ademais, tendo en conta as dimensión do proxecto, o elevado número de aeroxeradores e a incidencia visual e paisaxística derivada das súas dimensións, o seu descoñecemento non é cuestión baladí. Tanto a Lei 39/2015, de 1 de outubro como o Convenio de Aarhus recolle a importancia do trámite de audiencia ás persoas interesadas como a necesidade de favorecer a participación pública na toma de decisións relativas ao medio ambiente. No tocante ao trámite de audiencia ás persoas interesadas debera ter lugar, posto que ao longo da tramitación ambiental fóronse incorporando informes e modificacións do proxecto que as persoas interesadas deberan coñecer antes da resolución do procedemento.

Ademais no período de exposición pública tampouco se someteu á participación pública os informes sectoriais existentes nese momento da tramitación do procedemento, polo que vulnerouse o dereito á participación do público na toma de decisións ambientais recoñecido no Convenio de Aarhus.

Vimianzo, 14 de maio de 2023

Asdo.- _____